Poul Chievitz

Nytårsgave for forlovede

eller

Således forholder det sig

Original fortælling af

Annette T.

Bibliotek 1800

Poul Chievitz

Nytårsgave for forlovede

eller

Således forholder det sig.

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Poul Chievitz: *Nytårsgave for forlovede* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Poul Chievitz: *Nytårsgave for forlovede* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

Således forholder det sig

"Men det må han ikke tro, skal gå således af! – Hvad siger du? Er det ikke skændigt? – Jeg kalder det rent ud for tyveri; – at sælge mine benklæder, et par splinterny, som nylig har kostet mig sytten rigsdaler, – fordi jeg havde givet ham lov til at sælge et par gamle, hvis han kunne! – Men lad mig få fat i ham; ja, han vogter sig vel, – han kommer pokker ikke her i dag for at spise til middag. – Jeg tror, jeg giver ham et livfuld hug. – Jeg vil ikke have det ringeste mer med ham at skaffe. Det er en lumpen karl! – Har jeg ikke ret?"

Denne tale og endnu mere i samme stil blev fremført i en lidenskabelig tone af et ungt menneske, der under fortællingen aldeles syntes at have glemt, at hensigten med hans ophold på nærværende restauration var at spise til middag. – Den person, til hvem talen var henvendt, lod ikke til at have glemt dette, for han fortsatte sit måltid med en uforstyrret rolighed og uden at svare på et eneste af de mange spørgsmål, hvormed taleren oplivede sit foredrag. Først da dette var til ende, brød han sin længe bevarede tavshed:

"Når du så har spist, kunne vi jo spille et parti blanche [Note 1)]."

Taleren slugte maden i sig med fortvivlet hurtighed og så højst ulykkelig ud. – Han kunne dog ikke undlade alt iblandt at udtale et enkelt afbrudt ord, som: "Medfølelse, – kammerater – venner, man har –" osv. –

"Hør, Smith," tog den anden igen til orde, imedens han tændte sin cigar, "du har den stygge vane at snakke, mens du spiser, du kan let derved få maden i vrangstruben. – Og til hvad

nytte er al din talen og alle dine for resten vistnok meget sindrige bemærkninger om medfølelse? – Nej, bliv du kun ved at spise; jeg skal nok ene komme ud af det. – Du behøver blot at nikke med hovedet, når jeg nu spørger dig, om jeg ikke i det mindste hver fjortende dag må høre en ny scene, der har været imellem dig og Clotaldo? – Om du ikke stedse bander på, at du aldrig vil have mere med ham at bestille? – Om det ikke gik ganske således for otte dage siden, da han havde sat dit ur på Assistenshuset? – Ser du det! Jeg ved altså, at denne sag vil få det samme udfald som alle de andre, den vil være glemt om et par dage. – Hvorfor skal jeg da forsluge mig i min middagsmad, eller på lignende måde tilkendegive dig min store deltagelse? – Jeg hører på din fortælling med den største tålmodighed, fordi jeg ved, at du ikke kan gemme på noget, men det må herud. Nå, har du endnu noget, der tjener til at oplyse nærværende tilfælde, så kom med det alt sammen på én gang, – så er du så rart let, og jeg med."

"Glemt om et par dage, siger du? Nej, Alfred, sådant noget kan ikke glemmes. Jeg betragter det som en fornærmelse, og en fornærmelse kan en gentleman ikke tåle, siger Clotaldo selv. – Men jeg vil banke ham; det er også en fornærmelse, og måske endnu en større end at sælge en gentlemans bukser; og bankene, du, dem skal han ikke glemme."

Med disse ord rejste Smith sig og fo'r ind i billardstuen, hvor han gav sig til at sprænge ballerne over banden, til Alfreds morskab, til markørens fortvivlelse, men sikkert til sin egen private tilfredsstillelse, for efter denne motion blev han roligere, tændte sin cigar og forlangte to kopper kaffe, idet han foreslog Alfred at spille om, hvem der skulle betale dem. – En

tidlang blev spillet ikke afbrudt uden af markørens tællen; endelig sagde Alfred:

"– Vi lever, som bekendt, i opfindelsernes tidsalder; vort århundrede har set ting realiserede, som vore forfædres dristigste fantasi ikke engang turde tænke sig. Dog af alle opfindelser regner jeg cigaren for den ypperste; den overgår dampmaskinen og alle dens anvendelser, den overgår elektromagnetismen, ja endogså flyvemaskinen. – For hvad siger ikke Salomo: "Den, der behersker sit sind, er større end den, der indtager en stad." Og er cigaren ikke det middel, hvorved man bliver i stand til at beherske sit sind? – Den dæmper det vilde blod, ordner de kåde tanker og bringer en filosofisk ligevægt i menneskets sind. – Denne tale er en indledning til, hvad jeg videre har at sige, og har på en naturlig måde påtrængt sig mig ved at betragte dig ryge din cigar i velbehagelighed, hvorved du giver tilkende, at man uden fare atter kan åbne diskussionerne om dit og Clotaldos forhold. – Og som endydermere indledning kan jeg vel have lov til at fortælle, at jeg anser menneskene for de mest uselskabelige væsener på Guds grønne jord – man ser myrer, bier, bævere og utallige andre dyr, der bor i kompagnier, leve i den største enighed hele deres liv, uden klammeri, og uden at det nogensinde falder den ene ind at fornærme eller tro sig fornærmet af den anden. Derimod ser vi de forskellige menneskeracer, eller rettere de forskellige menneske-afdelinger, ligge i en bestandig krig med hinanden eller med sig selv indbyrdes. – De kævles om forfatninger, ejendomme, privilegier, rettigheder, kort om alt, hvad det er muligt at kævles om, og det ene af lyst til at kævles, fordi klammeri og drilleri er

medfødte drifter. Hvad der gælder om disse store afdelinger, gælder også om individer. Uagtet du vel ikke har den vane at anstille psykologiske undersøgelser, har du dog vist bemærket, at der til sine tider behøves meget mindre, for at bringe dit blod i kog, end til andre; ja, at du undertiden endog er glad over at finde en bagatel, der kan tjene som vomitiv Note 2) for din overflødige galde. Når du nu netop er i et sådant humør, imedens Clotaldo er nær ved at kvæles i bare lystighed, så kan det umuligt fejle, at et sammenstød mellem jer ikke ville frembringe det samme resultat, som imellem to med modsat elektricitet opfyldte skyer, hvilket som bekendt giver torden og lynild. – I sådanne øjeblikke udfordres mere selvbeherskelse, end mennesket af naturen er begavet med. – Derfor har jeg stedse undslået mig for at være tredje mand i jeres huslige lyksalighed. Jeg ønsker ikke hveranden dag at skændes med mine venner, og føler vel, at venskab ikke altid forlener os den overbærelse med hinanden, som er en nødvendig betingelse for et længere samliv. – Jeg har i den sidste tid fået en anelse om, at måske kærlighed er i stand dertil; jeg har begyndt at tro på lykkelige ægteskaber; – men det hører ikke herhid. – Der var for øvrigt meget endnu, der kunne siges om denne sag; men jeg ser, at du benytter dig af min megen talen til at vinde partiet, derfor vil jeg gemme resten til Clotaldo engang ved lejlighed sælger din kjole." –

"Den tid skal aldrig komme!" råbte Smith. "Jeg vil ikke have det ringeste mere med ham at gøre."

"Gør nu partiet ud, jeg er træt af det," var Alfreds svar.

Smith lavede sig til at ende spillet på en glimrende måde. Han lagde cigaren fra sig og bukkede sig over banden Note 3) for

at tage et langt sigte. Alfred vendte sig om, drak resten af sin kaffe med den nydelse, som ene kan frembringes ved bevidstheden om, at man må betale den dobbelt. Han satte koppen fra sig og ville just til at bemærke noget om Smiths hurtige måde at spille på, da Clotaldo viste sig i døren, hvorfra han gjorde betydningsfulde gestus ind i billardstuen. – Kun få mennesker har et ansigt så bevægeligt som hans, og kun få så lidet herredømme over det; det varierede mange gange om dagen i alle nuancer fra melankoli til overgivenhed, fra den platoniske kærlighed lige til den hysteriske. – I dette øjeblik havde han et udtryk à la Scapin [Note 4)], når han har gjort skalkestykker. – Uagtet den betegnende bevægelse, hvormed han spurgte Alfred, om Smith endnu var vred, og den bønfaldende mine, hvormed han ville udtrykke, at Alfred i så fald ikke måtte gøre alarm, råbte denne:

"Smith, vend dine øjne imod østen og sku syndens børn gøre slemme gebærder."

At vende sig, se ham og løbe imod ham med køen hævet til et voldsomt slag, var et øjebliks sag for Smith; men Clotaldo blev heller ikke stående, han løb rundt om bordet i værelset og væltede stolene i vejen for sin forfølger. Endelig rendte han ind i billardstuen og stillede sig for enden af billardet, så han kunne løbe til hvilken side, det behagede Smith at forfølge ham. Men denne, som er noget korpulent og magelig, og som indså det unyttige i forfølgelsen, hvis Clotaldo ville blive ved at rende rundt om billardet, standsede ved den anden ende, og efter at have overbevist sig om umuligheden af at nå ham, på grund af, at billardets længde var større end hans arms adderet med

køens, satte han sig på banden for at puste og tillige at bevogte udgangen.

"I vil dog aldrig slå mig, sir?" begyndte Clotaldo.

"Å, bare sådan lidt."

"Å, sir, betænk min store ungdom."

"Ja, jeg skal betænke dig."

"Item, at det er min geburtsdag i dag."

"Ja, jeg skal celebrere den."

"Husk, fristelserne er mange, og kødet er skrøbeligt."

"Men dit kød skal blive endnu mere skrøbeligt, når jeg får fat på dig."

"Ak, jeg vil gøre bod og bedring."

"Kom lidt herhen."

"Jeg tilbyder dig en fred på fordelagtige betingelser."

"Jeg vil ingen fred have med en tyv."

"I må ikke fornærme mig, sir. – Ak, signor Alfredo, bed for mig, og forsmå ikke denne mark som et bevis på min velvilje."

Alfred tog marken og sagde: "Som vi ser, Smith, er alle pengene ikke fløjten endnu; det vil derfor være det fornuftigste at åbne fredspræliminarierne [Note 5)]. Jeg synes at være en meget passende voldgiftsmand og nedlader mig derfor på denne stol med den mig tilkommende værdighed. Tag du dig også en stol, Smith; – men du, forbryder, der lader til at ville gøre ligeså, spar din ulejlighed; du bliver stående; husk, du er anklaget og står for dine dommere."

Smith satte sig ned med en ubestemt mine; Clotaldo indtog sin forrige plads for enden af billardet, og efter at Alfred havde opfordret ham til at fremkomme med sit forsvar, begyndte han med patos:

"– Jeg takker guderne, der gjorde mig værdig til at fremtræde for en så retfærdig, en så oplyst dommer som signor Alfredo; – ej alene er han berømt for sit retsind og øvrige honnette egenskaber, men hvad mere er, han kender verden og de berusende lidenskaber. Han ved, hvad magt kærlighed har over en poetisk yngling, der er kommet til skels år og alder og lader sig rage to gange om ugen. – Jeg vil derfor straks gå over til at berette, hvorledes jeg i forrige uge så en ung jomfru, udi hvem jeg blev dødeligen slagen; – det var som om en stemme sagde til mig: "Her ser du den jomfru, som Himlen har beskikket dig til – elskerinde." – Hendes bly væsen, hendes lette gang, hendes nydelige snørestøvler, alt tilsammen satte mit sind i så heftig bevægelse, at jeg glemte moralens strenge forskrifter og tilbød hende min ledsagelse. – Hendes svar var den fornærmede dyds; hun sendte mig et tilintetgørende blik og fortsatte sin gang. – Men ak, hvad formår dyden imod min veltalenhed? Mine billeder, mine metaforer, men især mine glimrende løfter om en dyrehavstur, besnærede hendes hjerte; hun sank op imod mit og tilstod mig sin kærlighed. – Hvad skal jeg sige mere? Denne dyrehavstur er bestemt til i eftermiddag. – Guderne, der har begavet mig med legemsskønhed, har nægtet mig penge; – ak – jeg har oven i købet inviteret to af hin Cloris', ellers kaldet jomfru Sørensens veninder, og har herved den fornøjelse på det højtideligste at invitere jer til at deltage i festen. – O, jeg ved ikke at slutte dette mit foredrag af lutter rørelse. Inschalla! Note 6) Gid jeres skygge aldrig må blive mindre! – Hvad siger ikke tysken: Ein Mal ist kein Mal; – Dixi. Note 7)"

Clotaldo tørrede sine øjne; selv Smith kunne ikke undlade at smile. – Alfred tog ordet:

"Det vigtigste, uden hvilket ingen fred kan opnås, det har du glemt at omtale – pengene? Hvor har du dem?"

"De er i god behold," svarede Clotaldo, – "og skal opbevares til Dyrehaven."

"Nej stop," udbrød Alfred, "sådan leger vi ikke. – Ser du, Smith vil af idel nåde tilgive dig din store synd og endda gøre dig den ære at deltage i skovturen, som du gør på hans egne permissioners regning; men pengene må du udlevere; – giv dem til mig, så skal jeg være kassemester ude i skoven."

"Ja vel," sagde Smith, "det er et ord; vi tager i skoven, men Alfred skal have kassen. – Og Clotaldo skal bekende, at han er en filur. – Er du ikke?"

"Ak jo, men en elskværdig."

"Og en gavtyv?"

"Det siger pigebørnene om mig."

"Ser du ikke," afbrød Alfred dem, "at Clotaldo bekender alt, hvad du vil, når han blot kan slippe fra at punge ud. – Lån mig din stok. – Herud med pengene, din elskværdige filur, eller –"

"Ak, signor, tal ikke så hårdt til mig; se, jeg kommer med dem allesammen."

Han lagde tre mark hen på billardet.

"Hvad skal det sige?" spurgte Alfred, "skal vi tage i skoven for disse tre mark?"

"Nej, nej, jeg har nogle endnu."

Han lagde en rigsdaler til og så på Alfred, om det kunne være nok; men da denne løftede stokken, fandt han i en fart nok en rigsdaler, som han føjede til de øvrige; gik derpå hen imod Smith og sagde familiært: "Vi skal rigtig more os i eftermiddag."

Men Alfred var snart efter ham, greb ham i kraven, og idet han satte ham ned på den stol, der før havde fungeret som dommersæde, sagde han:

"Nu slipper du ikke, før du til den yderste hvid har aflagt regnskab. – Du fik ti rigsdaler for bukserne."

"Ak nej, jeg fik kun seks."

"Du fik ti."

"Nej, jeg fik ved guderne kun otte."

"Du fik ti, eller –"

"Ja vel, sir, slå mig bare ikke. – Her er alle de penge, jeg har" – vedblev han, idet han befriede sig for Alfreds arm, – "hvad der endnu måtte mangle, er gået til et par handsker; tillige har jeg spist frokost hos Mini, og ladet mig frisere." –

"Hurra," udbrød Alfred, "nu har vi pengene! Smith, sig ham nu, at du forlader ham hans skyld, og lad os så høre det nærmere om turen."

"Vel, sir," sagde Clotaldo, efter at Smith havde rakt ham hånden. – "Damerne venter os klokken fire uden for Nørreport, ved vognene."

"Det er godt nok," indvendte Alfred, "jeg så rigtignok hellere, at vi blev til i aften, eller at vi mødte dem ude i skoven."

"Det tror jeg gerne, du er bange for at møde de pæne damer, for hvem du giver den fine mand."

"De er dog vel smukke?" spurgte Smith med en kendermine.

"Cloris har sagt, at de er fuldkomne gratier. – Men jeg har måttet love hende, at I opfører jer honnet, for det er meget anstændige piger."

"Det er de jo alle."

"Vel, gentlemen, jeg har jeres ord på, at I kommer. Jeg går for at hente Cloris, som jeg har lovet hende. Klokken er tre; vi ses altså om en time."

"Man kan dog aldrig blive rigtig vred på Clotaldo," sagde Smith, da denne var gået, "det er dog en skikkelig fyr."

"Giv mig en cigar," sagde Alfred, – "og lad os spille et parti polydor [Note 8)], til vi skal gå."

Klokken slog fire, da Clotaldo bevægede sig ud ad Nørreport med sine tre damer. Det hele selskab var meget pyntet; Clotaldo med glacé-handsker på gik foran i en ivrig konversation med den ene af damerne. Denne var en smuk pige på en atten eller nitten år. – Hendes lyse hår, der var sat op à la chinoise, et par mørke øjenbryn i forening med en plet på kinden, der til nød kunne figurere som skønhedsplet, mindede noget om skønhederne fra "La Regence" [Note 9)]. Et udtryk af foragt hvilede over hendes ansigt og klædte hende ret godt. – De to damer, der fulgte efter, kunne vel være et par år ældre; den ene var bleg, med smukke sorte øjne, men med en temmelig stor mund: hun så noget smægtende ud; den anden var stor, rødmosset og med ansats til embonpoint [Note 10)]. –

Selskabet nåede holdepladsen, spadserede frem og tilbage og ventede en tid lang tålmodigt; men da klokken slog halvfem, og de to savnede kavalerer endnu ikke var at se, brød den tykke dame endelig ud:

"Det lader til at blive en morsom dyrehavstur; havde jeg vidst, at vi ikke skulle længere end til holdepladsen, havde jeg ikke taget mit ny fichu [Note 11)] på."

"Det er rigtignok temmelig ugalant af Deres venner," læspede den blege.

"Hvorledes hænger det sammen?" spurgte Cloris med et tilintetgørende blik.

"Mine damer," begyndte Clotaldo, "tro mig, at det er mig særdeles ubehageligt; vær De imidlertid overbevist om, at mine venner, som er meget respektable mennesker, må være her snart."

"Hvor længe har De imidlertid i sinde, at vi skal vente?" spurgte Cloris.

"O, fortryllende Cloris, ved din side ventede jeg gerne til den dybe nat."

"Min herre, må jeg bede Dem være anstændig, hvis De ønsker at blive i vort selskab."

"Hvo er anstændigere end jeg?" udbrød Clotaldo, "hvo er beskednere? Hvo er dydigere? Kort sagt, hvo ejer flere kapaciteter [Note 12)] end jeg?"

"Ti stille," befalede Cloris, "folk vender sig jo om."

"Men kunne vi ikke tage afsted, og lade Deres venner komme bagefter?" spurgte den blege.

"Det kunne vi vel," svarede Clotaldo, "dog må jeg bemærke, at den ene af mine venner er i besiddelse af alle pengene, så –"

"Nå," udbrød den tykke, "nu skal I se, at det går som i søndags ude på "Constantia" [Note 13)], da de to fyre stak af, og vi måtte betale aftensmaden."

Cloris sendte hende et knusende blik, hvis virkning hun endmere forstærkede ved at knibe hende i armen.

"Det var jo lumpent," forsikrede Clotaldo, "højst ugalant; men hvor kan De tro sligt om mine venner! – Jomfru Sørensen

kender mig, og jeg er intet imod mine venner, hvad dyd og ærbarhed angår. – Men se, der kommer de i det fjerne. – Giv nu agt, mine damer, hvad synes De om dem? – Jomfru Therese, føler De ikke straks en vis sympati for ham til højre, med den værdige mine og tykke spadserestok? – Og De, jomfru Emilie, slår Deres hjerte ikke et raskere tempo ved synet af den andens idylliske lokker og gentleman's fashion?"

"Gud, min herre," læspede Emilie, "hvad tanker har De om os!"

"Jeg vil håbe, at de to herrer er anstændige?" spurgte jomfru Sørensen.

"Dyden selv, guddommelige Cloris, dyden i to personer," forsikrede Clotaldo, og idet han hævede sin stemme, råbte han til de kommende: "skynd jer og lad ikke gratierne vente længere. – Mine damer, må jeg præsentere Dem mine venner hr. Smith og hr. Alfred: jomfru Sørensen, jomfru Emilie og jomfru Therese. – Og lad os nu komme på vognen," – vedblev han, efter at forestillingsceremonierne var til ende og de to herrer havde undskyldt sig med, at deres ur pludselig var gået i stå. – "Smith, du hjælper vel jomfru Therese; jomfru Emilie, hr. Alfred venter, at De vil modtage hans assistance." –

Efter mange ophævelser og utallige udbrud især af jomfru Sørensen, som: "Min herre, – jeg be'er Dem – jeg tager ikke med" og andre lignende dydige replikker, kom selskabet endelig til sæde. Kusken smækkede på hestene, og vognen bevægede sig ned ad Farimagsvejen, imedens hvert par underholdt sig indbyrdes og kun engang imellem blev forstyrrede af Clotaldo, som råbte: "Men, forførende Cloris, De vil dog vel ikke, at jeg skal hænge med benene ud af vognen? Jeg bestræber mig af al

min idræt, at holde Dem så fjernt fra Deres som muligt; men vognen ryster, så man ikke altid kan – som nu for eksempel."

Alfred havde imidlertid, idet de steg op, givet kusken hemmelig ordre om at køre ad Ordrupsvejen, da han på denne var mindre udsat for at møde bekendte, for hvem han ikke ønskede at vise sig i dette, noget tvetydige selskab. – Dette opvakte en hel del fortrydelse hos damerne, som gerne ville lade deres stads beundre af publikummet på Strandvejen; men da kavalererne, især Alfred, ikke længere befandt sig på den befærdede Strandvej, så fandt de sig snart i det, og under megen lystighed ankom de til Fortunen [Note 14)], idet de alle undrede sig over, hvor hurtigt vejen var gået. Selskabet drak kaffe, og Alfred købte kirsebær, hvormed man begav sig ind i skoven, idet Clotaldo forsikrede, at kirsebær aldrig smager bedre, end når man spiser dem liggende i græsset. Man fandt snart en plads, hvis bløde mos indbød til hvile, og efter en liden diskussion, hvori Cloris især, men uden held, opponerede, lejrede man sig i en kreds omkring kurven. – Alfred lærer Emilie, hvorledes to på én gang kan bide af et kirsebær; Clotaldo og Smith ville påtage sig at lære de to andre damer det samme, men Cloris erklærer det for upassende, og Therese afviser ligeledes Smith med den træffende bemærkning: "Smør for sig og fedt for sig."

Lystigheden tiltager bestandig; man spiser, ler og siger dumheder. – Smith er imidlertid allerlykkeligst! For om endogså Therese ikke ville lære at spise kirsebær med ham, har han dog senere kysset hende flere gange; – Cloris har vel hver gang gjort ophævelser; dog til sidst ikke med den behørige kraft; nu tilbyder Smith sig at synge den vise, han kan.

"O ja, syng, herr Smith!" råbte de tre damer.

"Jeg vil dog håbe, at visen er anstændig," tilføjede Cloris.

"Sødeste," sagde Clotaldo, "den vise, Smith kan, er så ærbar, som om Plato selv havde skrevet den."

"Hvem har skrevet den, siger De?" spørger Therese.

"Plato, – kender De måske ham?"

"Nej, Vorherre kender den stivstikker."

"Jeg må gøre Dem opmærksom på, jomfru Therese," råbte Clotaldo med det alvorligste ansigt, – "at Plato på ingen måde var nogen stivstikker; men derimod den første opfinder af den platoniske kærlighed, som De, mine damer, vel alle har hørt om."

"Mine herrer," udbrød jomfru Cloris, "jeg ved ikke, hvad tanker De har om os, at De tør komme med sådant noget."

"Hvor kan du også tro," indvendte Alfred, "at damerne skulle kende noget til den platoniske kærlighed! Jeg må sige, at det var et højst upassende spørgsmål."

Cloris sendte Alfred et dydbelønnende blik og sagde: "Ja, det var meget upassende, og vi må være glade ved, at herr Alfred er med os; det er et pænt og dannet menneske, der ikke morer sig ved at komme med uanstændigheder."

Clotaldo vred sig i græsset som en orm af latter, og svor ved Cloris og ved hendes øjnes stråler i måneskin, at han hadede den platoniske kærlighed stærkere, end selv den af havet stegne Afrodite kunne hade den. Smith benyttede lejligheden til at tage et par kys hos den flegmatiske Therese, rømmede sig endelig og sagde: – "Nu vil jeg synge den vise, jeg kan."

Derpå begyndte han med en ret tålelig stemme, men med et ensformigt foredrag:

"Was macht denn der Prater,
sag blüht er recht schön?
Seyn Leut' drin? Man kann
faszt vor Menschheit nit gehn."

"Hvorledes synes De, mine damer, er den ikke god?" spurgte han.

"Og meget ærbar?" føjede Clotaldo til.

Damerne erklærede sig tilfredse med valget, og Smith vedblev:

"Die steinerne Brück'
war ein plumper Kumpan?
Jetzt sollen s'nur seh'n
s'hat ein schnierleibl an."

Da visen, som bekendt, er meget lang, lærte damerne snart melodien og stemmede i med det bedste, de kunne.

"If music be the food of love, play on," siger Shakespeare [Note 15)], og det er rigtigt; hvor simpel end musikken er, så skader den aldrig kærligheden, og således at synge i et forenet kor, er endogså et fortrinligt hjælpemiddel. Hvad man ikke kan sige, det synger man, og ingen, uden den, til hvem man henvender sig, kan høre det. Man rykker nærmere sammen, og ved at slå takten forvilder hånden sig let på steder, hvorfra den i umusikalske øjeblikke uden nåde ville blive forvist. – Smiths vise blev afløst af en anden, og selskabet syntes at finde særdeles behag i disse harmoniske øvelser, så det næppe havde ladet sig forstyrre af en holstenskvogn, der bevægede sig imod

dem, hvis ikke Alfred i det samme var sprunget op og efter en kort undskyldning ilsomt løbet dybere ind i skoven.

"Han kommer dog vel igen?" spurgte Cloris.

"Ja vist kommer han igen," svarede Clotaldo, der imidlertid betragtede den tomme vogn, som netop nu passerede dem forbi, "han kommer igen – til påske

mironton ton ton mirontaine;
han kommer igen til påske,
til pints'dag ganske vist."

Selskabet faldt ind med, og indtil den gode lange vise om Marlborough var til ende, tænkte man ikke på Alfred.

Denne var imidlertid passeret det stykke af skoven, der skiller kørevejen, hvorved selskabet havde lejret sig, fra en mindre sti, der løber i samme retning ud til plænen ved Eremitagen. Her standsede han og opdagede snart et selskab, bestående af tre damer og to herrer, komme ned ad stien. Han stod et øjeblik tvivlrådig, men fattede sig hurtigt og gik dem i møde, men med hænderne på ryggen og nedbøjet hoved, som om han gik i dybe betragtninger. Det varede ikke mange minutter, før de mødtes, og ytringerne af overraskelse og glæde over at træffes var lige forbindtlige fra begge sider. Den ældre af damerne fortalte, at de forgæves havde søgt ham om formiddagen, for at kunne have fornøjelsen af hans selskab; og Alfred fortalte, at han ved en hændelse var kommet ud i skoven og tænkte netop på at vende hjem ad, men takkede nu skæbnen, der havde ladet ham møde fruen og hendes elskværdige døtre. – Efter endnu en gang at have ytret gensidig forundring over det heldige sammentræf, satte selskabet sig igen i bevægelse. Den ældre af herrerne bød fruen armen, og de to yngre tøvede

ikke længe med at vise døtrene den samme høflighed. Stien var ikke bredere, end at to kunne gå ved siden af hinanden; konversationen gik således hurtigt over fra at være almindelig til at være speciel for hvert enkelt par. Den unge dame, der gik ved Alfreds arm, bemærkede, at det var et held, de havde foretrukket at spadsere til Eremitagen, i stedet for at køre med vognen.

"Ja, et held for mig," sagde Alfred med liv, idet han tænkte på det selskab, han nylig havde forladt, "men," vedblev han noget frygtsom, "jeg er dog ikke så ganske vis på, at De, frøken, ikke anser det for et uheld."

"Hvornår har jeg givet Dem grund til at tro det?" spurgte frøkenen.

"Bliv ikke vred," sagde Alfred, "De har vel ikke givet mig nogen grund dertil; De er jo altid meget høflig og nedladende imod mig; men der er i Deres opførsel noget fremmed, som gør, at jeg ikke kan smigre mig med at besidde mere af fortrolighed nu, end den allerførste dag af vort bekendtskab."

"Fortrolighed?" –

"Var det udtryk måske for stærkt? – De vil slet ikke erindre, at jeg er i familie med Dem, og ikke længere ude, end at jeg, hvis skæbnen havde været mig gunstig og ført mig i Deres nærhed blot nogle få år tidligere, ville have nydt de samme privilegier, som om jeg havde været Deres virkelige fætter. Jeg ville da have haft ret til at følge Dem hjem fra komedie og fra selskab; jeg behøvede da ikke at titulere Dem med dette ceremonielle "frøken", men havde lov til at kalde Dem ved Deres smukke navn "Fanny"; måske havde vi endog været dus; men alle disse herligheder er forsvundne goder, og jeg omtaler Dem blot, fordi

jeg håber, at De derved vil indse, at jeg har ret til at beklage mig over denne fremmede fornemhed, hvormed De til sidst ganske vil forknytte mig."

"De mener naturligvis ikke et ord med, hvad De siger," indvendte Fanny, "lige så lidt som jeg ved af, at jeg nogensinde har været fremmed eller fornem imod Dem."

"Tilgiv, frøken, at jeg påstår det modsatte. Jeg har et par gange haft – det *held*, ville andre sige, men da det just er derved, at jeg har måttet føle, at jeg er Dem fremmed, bør jeg sige – det *uheld* at møde Dem. Jeg har fået en hilsen, som vist ingen har misundt mig."

"Ja, det må De ikke regne," sagde Fanny ivrigt, "det kan jeg ikke gøre ved; jeg har ofte måttet høre, at jeg ikke ved, om jeg vil hilse folk på gaden."

"O, jeg er ikke urimelig; når De følger med andre, eller på de befærdede gader, bør De måske ikke hilse anderledes; – men jeg mødte Dem forleden eftermiddag på volden; De var ene, og endda fik jeg en måske endnu mere fremmed hilsen; De skyndte Dem, som om De frygtede, at jeg skulle vove at nærme mig og tiltale Dem."

"Jeg skyndte mig, for at komme hjem imedens det endnu var lyst; men jeg kan ikke begribe, hvor De kan falde på, at jeg skulle være bange for Deres selskab! Dog, det mener De heller ikke."

"De kan vel af høflighed ikke sige anderledes."

"Men jeg vil, at De skal tro mig," sagde Fanny utålmodigt.

"Jeg skal tro Dem, når De næste gang, jeg er så heldig at møde Dem, ikke på de befolkede spadsereveje, men under lignende omstændigheder som sidst; når De da, uden at sende

mig et forstenende blik, vil tåle, at jeg nærmer mig, at jeg følger Dem til Deres hjem."

"Lad os ikke komme bort fra de andre," var Fannys svar, idet hun gik hurtigere. Hele selskabet gik stærkere til, for at undgå en tordenbyge, der trak op, og fem minutter efter befandt de sig alle i et af hine Eremitagens mystiske værelser, som kusken allerede i forvejen havde bestilt, og hvor nu temaskinen opførte sin indbydende koncert. – Spadsereturen havde oplivet og givet appetit; de unge damer var så huslige i deres beskæftigelse ved tebordet, de unge herrer så forelskede og så beredvillige til at hjælpe dem; den gamle herre så fornøjet over Alfreds gode cigarer, og fruen så glad, fordi hun så, at alle de andre var glade. – Tordenvejret udenfor forøgede det hyggelige ved scenen; man lod bringe lys og rykkede tættere sammen. Den gamle herre underholdt fruen om "i gamle dage", og de unge damer fandt deres onkel særdeles interessant, da han derved gav de unge herrer lejlighed til at konversere hviskende, noget, som alle unge folk finde særdeles tiltrækkende. – Men tordenen hørte op, og onklen foreslog at benytte de sidste af den nedgående sols stråler til at køre hjem ved. – Damerne tog deres hatte og kåber.

Fanny havde åbnet et af de høje vinduer og lod den friske luft køle hendes kinder. Alfred var naturligvis ikke langt borte; hun vinkede ham nærmere og sagde:

"Hvis De virkelig har nogen sans for naturen, som De jo siger, så kom her hen og glæd Dem ved denne udsigt."

"Selv om jeg ingen sans havde derfor, kom jeg jo gerne."

"Å, nu skal De være alvorlig – betragt den fred, der hviler over naturen; virker den ikke velgørende på Deres sind? Se, hvor

regndråberne glinser på hvert blad i skoven."

"Den græder, fordi De tager bort."

Fanny vendte sig om med slet skjult utålmodighed, men Alfred vedblev: "Og har den ikke grund til at græde? Når den næste gang ser Dem, vil De hilse den kold og ligegyldig."

"De ved, at jeg ikke kan lide, De taler således, hvorfor vil De da blive ved?"

"Ikke for at bedrøve Dem, frøken, men fordi den tanke bestandig forfølger mig og berøver mig indtrykket af de timer, jeg har tilbragt i Deres selskab. Jeg vil gerne tro Dem, og jeg skal tro Dem for stedse, når De blot én gang vil overbevise mig."

De andre nærmede sig.

"Så De kan altså ikke Deres lektie til mamsell X–?" vedblev Alfred med den ligegyldigste mine, som om han fortsatte en samtale, der begyndte at kede ham.

Fanny blev konsterneret og sendte ham et øjekast, hvori han kunne læse sin unåde, men var nødt til at svare i samme tone: "Jeg kan jo læse i morgen."

"Men De skal jo til mamsellen i morgen?" vedblev Alfred med synlig interesse.

"Først fra fire til fem," svarede Fanny, idet hun vendte sig om til sin søster og gav sig til at rette på hendes krave.

Alfred kunne ikke undertvinge et triumferende smil, men vendte sig imod vinduet, for at Fanny ikke skulle opdage det.

"Hør, der er nogen, der synger," udbrød den anden unge herre; man gik atter til vinduet og hørte, just ikke til stor fornøjelse for Alfred, en kraftfuld stemme, der sang:

"Wie geht's im Theater
an der Wien denn jetzt her?
Da spül'n lauter Pferde,
man sieht kan'n acteur."

"O, lad mig se," sagde Fanny, og Alfred gjorde gerne plads.
"Der er tre damer og to herrer," bemærkede hendes søster.
"De ser noget våde ud," sagde dennes kavaler.
"De stakler," sagde Fanny, "de har været ude i al regnen. – De kommer her ind."
Alfred var slet ikke i godt humør og blev heller ikke synderlig opmuntret, da en stemme, som han øjeblikkelig genkendte, lod sig høre:
"Nå, mine damer, lad os puste her et øjeblik," og stampede med benene, for at få lidt varme i dem, "til vi igen skal ud i det våde græs. – Se dog ikke så surt, min yndige. – Har De aldeles glemt Deres henrivende smil, jomfru Emilie, fordi Deres elsker rendte sin vej? – Cloris, hvor har De Deres funklende øjne? – Therese, vis os Deres røde kinder. Hvad kan det hjælpe at klage? – Guderne er os imod; og, hvis mine smukke var lidt stivere i mytologien, skulle jeg med fornøjelse begynde en kritisk undersøgelse om, hvo af de kamplystne guder eller iversyge [Note 16)] gudinder det er, der finder sin fornøjelse i at plage og forfølge os, så vi snart ser os bragt til samme yderlighed som nymfen [Note 17)] –"
"Min herre," afbrød en damestemme, "skån os for Deres uanstændigheder."

"Skulle vi ikke lukke vinduet?" spurgte Alfred.

"Dydige Cloris," lød igen den forrige stemme, "står ikke anstændigheden skrevet på mit ansigt med ærværdige træk? Læser De ikke dydens tankesprog lige så tydeligt i mine øjne, som på Sonnes Note 18) forskrifter? – Men, bedste jomfru Emilie, hold dog inde med Deres klage; hvad hjælper dog denne min veltalenheds flugt; hvad hjælper dog denne klynken? Vi er jo enige i, at han forlod Dem på en underfundig og belejdigende Note 19) måde; og jeg tvivler jo aldeles ikke om, at han i dette øjeblik anbringer sin kur til en af hine indbildske frøkener, hvis gang er så stolt, som om jorden ikke var værdig til at bære dem; hvis øjne er mere funklende end lynstrålen, hvis teint er så sart som den frembrydende dag, og – som kan takke deres fonteneller Note 20) for al den herlighed."

"Han bliver uforskammet," mente Fanny, "men lad os høre lidt mere om den troløse elsker."

Det var en kort tid stille, endelig hørte man en løjerlig smækkende lyd.

"Det klang omtrent som et kys," bemærkede den unge herre.

"Therese," hørte man den forrige damestemme sige, "må jeg bede dig huske på, at jeg er til stede, og at jeg ikke kan lide nogen tvetydig opførsel."

"Det er ikke mig," svarede Therese, "det er herr Smith, der er tvetydig."

"Herregud," genmælte Smith, "noget skal man dog bestille."

"Gud, sikken en skovtur!" Læspede Emilie.

"Det må du vel sige," svarede Cloris, "se min hat –"

"Ja," sagde Therese, "hvordan synes I om mit nye fichu, som jeg fik i søndags af den herre, som –"

"Mine damer, fald nu ikke tilbage til Deres forrige hysteriske melankoli. Fat mod; De ser jo, jeg gør alt for at muntre Dem. Når vi når til Søholm, skal De få det mest glimrende aftensmåltid, De kan tænke Dem; champagne! Trøst Dem altså ved tanken om en fornøjelig aften og anråb i kompagni med mig om gudernes bistand, uden hvilken vi næppe ville være i stand til at gå dertil; og vores vogn absenterede sig, som bekendt, med elskeren. – Nå, så lad os begive os på vejen; jomfru Emilie, tag min ene arm, og De, letfodede Cloris, tag De den anden. Se så, inte forknyt. Smith synger os den vise, han kan, og som vi snart allesammen kan, og så går vejen i galop. *En avant* Note 21)."

Og selskabet satte sig i bevægelse, mens Smith med sin mandige røst begyndte:

"Was macht denn der Prater,
sag blüht er recht schön?"

Som sangen tabte sig i det fjerne, blev Alfred i bedre humør og morede sig nu næsten lige så hjerteligt som de andre over de våde damer og deres trøsterige ledsager. – Men han så ikke det forskende blik, hvormed Fanny betragtede ham, da hun spurgte, om ingen vidste, hvem de to unge herrer var; det kunne muligt have forringet hans munterhed.

Vognen holdt for døren; man hjalp damerne og steg derefter selv op. Bagsædet var indrømmet søsteren og hendes ledsager; fruen og Fanny sad på det midterste, onklen og Alfred baglæns ligeoverfor. Fanny og Alfred vekslede kun få ord, men overlod konversationen til fruen og hendes aldrende ven, og alligevel kom Alfred til det resultat, da han om aftenen, inden han overgav sig til søvnen, gennemgik dagens begivenheder, at den

saligste tilstand, man kan tænke sig, er, en sommeraften at køre hjem fra skoven og sidde lige over for den pige, som man elsker.

Da Alfred næste dag viste sig hos sine venner, blev han modtaget med de ved slige tilfælde brugelige talemåder, samt med i forvejen overlagte og nu vel anbragte, ironiske taksigelser for sit behagelige selskab etc. etc.

"Jeg bekender, at det var uret at forlade jer," sagde han, da han endelig kunne få et ord fremført, "men jeg erindrede ikke i det øjeblik, at jeg var jeres kasserer; siden, da jeg huskede derpå, var det for silde; det gjorde mig ondt."

"Å," sagde Clotaldo, "du ved nok, at jeg ikke fortvivler, fordi jeg ingen penge har; – vi indtog en brillant souper på Søholm, ved hjælp af mit bekendtskab til jomfruen dersteds, samt af Smiths sølvknappede stok, som endnu står der."

"Ja, men jeg vil have min stok," erklærede Smith, "og det endnu i dag."

"Det kan du også få," svarede Alfred, "her er alle pengene. Fortæl mig imidlertid, hvorledes jeres tur løb af."

"Da jeg bemærkede din fraværelse," begyndte Clotaldo, "frygtede jeg straks uråd, og da jeg så den for Emilie så ulykkelige holstenskvogn, vidste jeg også, hvad klokken var slagen. Jeg opmuntrede imidlertid den forladte efter bedste evne, og opbød al min veltalenhed, for at gøre hende tabet af sin elsker mindre tungt. Det ville også have lykkedes, havde ikke den forbandede regnbyge aldeles ødelagt hendes nye – ting, jeg ved pokker ikke, hvad det kaldes. Dette, i forbindelse med udsigten til at *spadsere* til byen, satte hende i et humør, som ikke engang mine ømmeste gestikulationer kunne forbedre. Smith

sang sin vise for femte gang, heller ikke *det* kunne røre hende. Således stod sagerne, da vi så dig køre forbi os, mens den elegante vogn overstænkede os beskedne fodgængere fra top til tå. Da gjorde det mig ondt for den stakkels pige. Og ved du hvad: havde den unge dame vidst, at *den*, der nu sad og konverserede hende så behageligt, for få timer siden var taget ud i selskab med denne herreløse pige, havde moret sig med hende, sagt hende smukke ting, som hun måske var dum eller uskyldig nok til at tro på, og nu, efter lumskeligen at have sneget sig bort fra hende og sine venner, ikke ville kendes ved dem, men vender sit ansigt bort, mens vognen spolerer, hvad regnen har skånet af hendes fattige pynt, – ved guderne, jeg sværmer just ikke, som du ved, for disse fornemme damer, – men du var næppe steget i hendes kredit, selv om hun vidste, at du for hendes skyld havde begået dette forræderi."

"Men er du gal," udbrød Alfred, "du tillader dig at bedømme min opførsel, og det i udtryk –"

"Ja, er det ikke mærkeligt," afbrød Clotaldo ham roligt, "ellers er det jo dig, der ved enhver lejlighed tillader dig at kritisere den uskyldige Smith og mig for vor opførsel. Vi hører på dig uden at fare op, fordi du undertiden kan have ret; men nu, jeg én gang vil gøre gengæld, nu jeg har den fuldkomneste ret af verden, så bliver herren fornærmet; vil du ikke udfordre mig?"

"Tilgiv," sagde Alfred, idet man tydeligt kunne se, at han betvang sin vrede, "du har ret til at sige din mening om min opførsel, selv i stærkere udtryk end dem, du brugte; men lad mig forsvare mig, og du skal se, at jeg var nødt til at handle som jeg gjorde, nødt til et øjeblik at fornægte mine venner; du skal se, at du selv ville have gjort det i mit sted."

"Ja, Clotaldo," sagde Smith, "Alfred bør have lov til at forsvare sig; det fik du i går, da du havde solgt mine bukser, og det synes jeg, man snarere kunne dømme dig uhørt for. – Jeg tror ikke ondt om Alfred, hverken at han er en aristokrat Note 22), som du siger, eller en filur, som Therese sagde."

"Jeg ønsker intet hellere end at høre Alfreds forsvar," svarede Clotaldo, "og er ret vel skikket til at være dommer, da jeg er i såre mådeligt humør i dag, takket være den masse punsch, vi drak i går aftes på Søholm, og som jeg aldrig kan tåle. – Denne procedure vil måske bringe mig i lune, just for sin sjældenheds skyld; vi har skiftet roller. Altså, hvordan var det, du sagde i går: 'Tal, forbryder, husk, du står for dine dommere'!"

Alfred var imidlertid blevet roligere, men var kendelig forstemt; han sagde: "Jeg skulle gerne begynde mit forsvar ligesom du dit i går, hvis det ikke var alt for tydeligt, at ingen af os er synderlig oplagt til lystighed. Jeg vil derfor hellere sætte mig ned og til mit hele forsvar fortælle jer, hvem det var, for hvis skyld jeg forlod jer, og hvorledes mit forhold er til vedkommende familie; I vil tillige derved få at vide, hvad I så ofte har spurgt mig om, nemlig hvor jeg i den sidste tid har tilbragt de mange aftener, I forgæves har søgt mig. – Her står jo cigarer, lad os tænde, og hør så efter.

I erindrer måske, at jeg for et års tid siden fortalte jer, at der var kommet en tante eller halvtante af mig til byen med sine døtre; jeg talte om at gå hen og gøre visit; men talte så længe derom, at jeg til sidst syntes, at det var bedst at lade det fare. Det fortrød mig imidlertid, da jeg senere hørte, at den yngste af døtrene skulle være meget smuk. – For en måneds tid siden var jeg en aften i selskab hos major C–, hvor I ved, at jeg

undertiden kommer, og der præsenterede fruen mig for begge mine kusiner eller halvkusiner, hvad I vil kalde dem. Jeg fandt, at rygtet ikke havde løjet, de kunne begge kaldes smukke, den yngste endogså meget smuk. De var imidlertid lidt fornemme imod mig, hvad jeg meget vel følte, at jeg fortjente, men hvad der forårsagede, at de næppe fik store ideer om deres fætters elskværdighed. Jeg forsøgte at lave en grund, der kunne undskylde, at jeg aldrig havde været i deres hus, og bad dem gå i forbøn for mig hos deres moder, så det turde være mig tilladt engang at hilse på hende."

"Du har jo været meget pæn den aften," afbrød Clotaldo ham.

"Ja vist; men til alt dette svarede Fanny, den yngste, at de vel næppe turde vente at have den fornøjelse at se mig hos dem, da jeg vist ikke kunne overtale mig til at forlade mine mange adspredelser og udsætte mig for den risiko at kede mig i deres hus, hvor der næsten aldrig kom nogen. – Jeg vidste ikke, om jeg skulle tage dette for et fuldkomment afslag, eller om det kun var et udfald imod mit muntre liv, som måske var kommet hende for øre. Jeg antog det sidste, og lod mig altså ikke afskrække. To dage efter kunne man henad eftermiddagen have set mig spadsere langs Volden, frem og tilbage under vinduerne af den gård, hvor de bor, uvis, om jeg skulle gå op eller ej. Endelig fattede jeg en dristig beslutning, løb op ad trappen, ringede på, gik ind, og få minutter efter befandt jeg mig i sofaen, i en så munter og fortrolig passiar med fruen og døtrene, som om jeg havde været en ven af huset i mange år. Jeg glemte, at jeg kun skulle gøre en visit, og blev der den hele aften; og da jeg endelig gik, var jeg inviteret til at komme så ofte, jeg ville. – Jeg har måske tidligere fortalt jer, at fru W–, et

års tid efter sin mands død, flyttede her til byen, ifølge en indbydelse fra hendes svoger, justitsråd W–, der i den anledning lod indrette sin første sal i den omtalte gård til sin svigerinde, hendes døtre og sig selv. – Han er en mand efter klokkeslættet, og ynder således meget, når han om aftenen til en bestemt tid kommer ind i dagligstuen, at få sig sin sædvanlige whist. Når ikke min kollega, forstkandidat Wolff, er til stede, som, *in parenthesi* bemærket, nok er forlovet med frøken Elisa, så må jeg være fjerde mand. Fanny ser altid helst at være fri og sætter sig da gerne imellem min og moderens eller søsterens stol, eftersom vi sidder ved spillebordet, og ser i mine kort. – At jeg så spiller slet, kan I vel begribe; hvor er det muligt at huske, hvor mange træffer eller carreauer [Note 23)], der er ude, når hun læner sig imod mig, så undertiden hendes krøller berører min kind. – Når derimod Wolff er der, rykker Fanny og jeg os lidt længere bort fra spillebordet; men om også vor samtale en enkelt gang kan gå over til at være hviskende, er dette dog så sjældent og så kort, at jeg foretrækker at spille kort. – I denne tid, da kortene er forviste, har de jævnligt gjort udflugter i omegnen, hvilket, som I vel gætter, var tilfældet i går; undertiden indskrænker de sig til spadsereture ud af Porten [Note 24)], og disse er min lykkes kulminationspunkter; for det er blevet en afgjort sag, at vi på hjemturen byder damerne armen; Wolff følger naturligvis med Elise, og jeg med Fanny. Dette arrangement er nu engang antaget som lov, og jeg tror, at det ville være justitsråden, der først gjorde ophævelser, hvis vi en aften undlod det. – Men I har ingen idé om en sådan spadseretur. I kender kun fruentimmerne fra deres uværdigste repræsentanter, disse lette grisetter [Note 25)], hos hvem man

straks kan opnå alt, selv mere, end man ønsker. Hvor skulle I altså kunne begribe den livsvarme, som gennemstrømmer mig, når hun støtter sig til mig, og jeg føler, ikke alene hendes arm, men hendes brysts fulde former hvilende imod min arm! Fatter I saligheden af denne intime forbindelse med en ung smuk pige, til hvem man aldrig turde vove at tale om kærlighed?"

"Guderne være takkede," tog Clotaldo ordet, "at du endelig opliver din lange tale med et spørgsmål, så at jeg, der også er begavet med en flydende tunge, engang kan få lejlighed at bruge den. Jeg ser vel, at du, hvad den sag angår, vi har anklaget dig for, smutter fra os som en ål; dit forsvar er jo ligeså uimodsigeligt, som det kunne været kort: Du er forelsket. – Nå, den vej skal vi jo alle, sagde kællingen, da hun så sin søn blive ført til galgen. Det kunne vi jo rigtignok have tænkt os straks og sparet os al denne vidtløftighed; men på den anden side var det jo ret godt, at du derved fik lejlighed til at udtale dig, og at vise os, at al din liberalitet, al din republikanisme blot består i fagre ord, der går pokker i vold, når det kommer til stykket. – Jeg benytter mig af populære udtryk for vor ven Smiths skyld, der tidligere har fortalt os om sin uimodståelige lyst til at falde i søvn, når vi to disputerer i filosofiske termini. – Jeg vil altså aldeles intet svare på hele dit lange foredrag, men blot indskrænke mig til et forsvar imod dit aristokratiske angreb på hin muntre og fordringsfri klasse af kvindekønnet, som du betegnede med navnet af uværdige repræsentanter for dette køn. – Hør, ved du hvad, det, du forlanger, det, hvormed frøken Fanny har fortryllet dig, lokker, arme og bryster, det er de tilstrækkeligt begavede med, for på en værdig måde at kunne

repræsentere kønnet. – Ikke sandt, Smith, Therese har forførende former?"

"Mageløse!" bekræftede Smith.

"Ser du det," vedblev Clotaldo, "og hvad dyden angår, da er den vel også af temmelig ens bonitet. Grisetterne overgiver sig måske lidt hurtigt, når man bare sværger på, at man elsker dem; de fine damer er kokette og heller ikke udsatte for de fristelser, som fattigdom og simpel fødsel fører med sig. – Men du vil aldrig træffe nogen grisette, der, når du ikke har talt til hende om kærlighed, elektriserer dig med sine hængekrøller, eller klynger sig som en forlovet ved din arm; man føler næppe, at man har en sypige under armen."

"Stop nu lidt, Clotaldo," afbrød Alfred ham, "for du er aldeles på gale veje. – Du tror, fordi jeg har dvælet noget ved at beskrive scener, som har en uimodståelig henrykkelse for mig, at jeg, ligesom du, aldeles kaster vrag på det, der først giver kærligheden det sande liv, på ånd og dannelse. – Ser du, det kender du ikke hos fruentimmerne, da du aldrig har omgåedes andre end de omtalte sypiger, som næppe kender det af navn. Dersom du blot vidste, hvorledes de unge dannede piger har sproget i deres magt! O, jeg har mange gange beundret Fanny for den lethed, hvormed hun forstår at omtale de delikateste forhold, uden at støde an og uden at lede efter et ord; jeg vover næppe at indlade mig, jeg snubler hvert øjeblik, som en gammel hest på en dårlig stenbro. – Og når jeg så tænker på disse sypiger: Cloris, for eksempel, hvis dyd oprørtes, da du talte om den platoniske kærlighed. – Men det er ikke alene sproget, jeg beundrer; hvad der især fortryller mig, er deres dybde i følelsen, deres opfattelse af livet, og den poetiske duft, som de ved at

udbrede over enhver afveksling i deres stille og ensformige liv, og som virker velgørende på enhver, der kommer i deres sfære; man befinder sig åndeligt vel, ligesom man føler en behagelig hyggelighed, når man træder ind i deres dagligstue."

"Ja vel du," tog Clotaldo ordet, "alt kan jo være meget pænt for folk, der er rykket frem i den satte alder, der besidder formue og har i sinde at gifte sig. – Om jeg pludselig blev rig og samtidig gal, og fandt på at søge mig en ledsagerinde på livets vej, så tog jeg rigtignok ingen grisette; for til kone dur de ikke. Men jeg har gudskelov min gode forstand, og beholder jeg mit sunde humør, bliver jeg heller aldrig rig; og på den måde kommer jeg næppe nogensinde i det embarassante tilfælde at opsøge mig en ægtefælle. Men mit gode humør har jeg ikke lyst til at sætte på spil, ved at smægte for disse hjerteløse skønne, hos hvem man aldrig kommer til noget resultat, uden man står med pungen i den ene hånd og præsten i den anden."

"Det vil vi få at se," mente Alfred med tillid.

"Vi?" Gentog Clotaldo, "måske du; vi andre ikke. Se, Smith, et nyt bevis for min mening. Imedens vore eventyr med grisetterne ikke alene skænke os unævnelige nydelser, men endog afgiver stof til mange lige så lystige som lærerige samtaler, så frembringer dette fine kurmageri den modsatte virkning. Vedkommende holder de forskellige morsomme situationer for sig selv; man må jo være diskret, selv mod sine venner; – kort sagt, imedens vore utallige tilfælde med disse fortryllende syjomfruer netop har sluttet os tættere til hinanden, vil Alfreds nye roman i den fine genre fjerne og til sidst fuldkommen adskille os."

"Jeg lover dig, at du skal have taget fejl," sagde Alfred, "men lad os høre engang, hvad Smith siger derom."

Smith blev meget forbavset over, at hans mening kunne blive forlangt.

"Ser I," begyndte han og rømmede sig, "i politikken, ved I vel, at jeg aldeles hylder den engelske konstitution; *the house of lords* og *the house of commons*, hvis enstemmelige majoritet er nødvendig for at sætte en *bill* igennem – hm –"

"Sublimt, Smith," afbrød Clotaldo ham, "ypperlig idé; opret du så snart som muligt *a house of* frøkener og *a house of* jomfruer, og lad mig så vide, når det er færdigt. – Men," vedblev han, idet han rejste sig, "hvis vi skulle ud og befri din stok, så var det vel på tiden at gå."

"Går du med, Alfred?" spurgte Smith.

"Jeg kan ikke; jeg skal absolut et sted hen; – men jeg skal følge jer til porten."

"Altså skal du møde hende på volden," bemærkede Clotaldo; men Alfred lod, som han ikke hørte det, og de begav sig på vejen.

Ved Nørreport skiltes Alfred fra sine venner, og imedens disse, i håb om at møde et eller andet eventyr, vandrede ud til Søholm, gik denne hurtigt op ad voldbakken. Her standsede han og så på sit ur.

Der er meget, som er morsomt i denne verden, men ikke meget så løjerligt, som en forelsket, der venter på sin genstand. – Man ser ham postere sig med en feltherres kløgt og forsigtighed, just på et sted, hvor han selv kun er lidet udsat for at falde i øjnene, men hvorfra han kan overskue hele terrænet; med utålmodige skridt spadserer han frem og tilbage på sin

indskrænkede operationsbasis; han ser på sit ur hvert andet minut; hører efter, om det ikke står; konfererer med solen, kan ikke begribe tidens langsomhed, putter det atter i lommen og spadserer igen; han bevæbner sine øjne med forskellige glas; stirrer ud; tror at opdage noget; ryster på hovedet og spadserer igen, imedens hans ansigt nuancerer i alle udtryk lige fra visheden, at hun kommer, til visheden, at hun ikke kommer.

Beboerne af husene lige over for volden kunne den dag have haft tid til at anstille sådanne betragtninger, for klokken var fem minutter over fem, og ingen Fanny viste sig endnu.

"Skulle hun være gået en anden vej," tænkte Alfred, "hun ved jo, at jeg venter; det måtte altså være med forsæt. – Antipati har hun dog ikke for mig, altså frygter hun. Skulle hun virkelig frygte mig?"

Og Alfred glædede sig ved det heldige tilfælde, at han kunne gå lige selvtilfreds hjem, enten hun kom eller ej. – Imidlertid ønskede han dog, at hun måtte komme, da det forekom ham, at nødvendigheden af at træffe hende ene stedse blev mere bydende. Han havde taget sin beslutning. – Hvor meget han end selv tidligere havde spottet, når nogen af hans venner havde forlovet sig, så følte han nu, at en forlovelse med Fanny ville være et paradis, en kilde til ny og ukendt nydelse, og at han for evigt ville være ulykkelig, hvis en anden snappede hende bort. Men hvor muntert og selv fortroligt hans forhold end var til hende, så havde han endnu ikke vovet at tale om sin kærlighed. – Tid og sted fandtes sjældent passende til at åbne disse forhandlinger. I hendes hjem var det ikke at tænke på at træffe hende ene; og skynde sig måtte han, for i den sidste tid var man begyndt at tale om en vis svensk baron, langt ude i

familien. Derfor var det ham af vigtighed at møde hende i dag og at formå hende til slige stiltiende stævnemøder, ved hvilke han kunne få lejlighed til at sondere hendes hjerte, og således i værste tilfælde undgå denne rædselsfulde kurv, der lig et spøgelse stiller sig for den forelskede yngling på den gådefulde gang til pigens venstre hjerteforkammer, og med udstrakte arme standser ham og råber: "Alt er udsolgt!"

Med sådanne og andre lignende opbyggelige refleksioner muntrede Alfred sig, indtil han endelig så Fanny komme i det fjerne. Nu først tænkte han på, hvorledes han skulle begynde en samtale. Han sagde til sig selv, at såfremt hun modtog ham med en af hendes sædvanlige fremmede hilsener, ville alt hans mod forlade ham, og han ville ikke være i stand til at tiltale hende. Derfor opmandede han sig det bedste, han kunne, og, idet han bestræbte sig for at se ret modig og tilfreds ud, nærmede han sig Fanny og hilste med langt større familiaritet, end han nogen sinde før havde vovet.

"Har De ventet længe?" spurgte hun i en deltagende tone, men med det lystigste smil af verden.

Alfred blev perpleks; han fremstammede noget om, at han just havde et ærinde denne vej.

"O fy," afbrød Fanny ham, "hvorfor vil De lyve! Spurgte De mig ikke i går om klokkeslættet, jeg går fra mamsell X–; og mere ligefrem, end De gjorde det, kunne De dog ikke fordriste Dem til at aftale et stævnemøde med mig."

"Det er nok, frøken, ser De ikke, at jeg er tilintetgjort? Jeg har intet at svare og appellerer blot til Deres nåde. – Men er det ikke naturligt, at jeg gerne vil se Dem?"

"Jo."

"O, frøken, De vil more Dem over mig i dag; men det er det samme; så får jeg dog lov til at følge Dem; jeg hører Deres stemme, ser Deres smil; og den fornøjelse at høre Dem le, køber jeg gerne med selv at være genstanden for Deres latter."

Fanny lo højt.

"Rigtignok," vedblev Alfred lidt stødt, "ville ethvert andet sujet for Deres munterhed uendelig forhøje min lykke."

"Men tror De da virkelig, at jeg er kommet her for at gøre Dem lykkelig?" vedblev Fanny bestandig leende. "Dog vred vil jeg heller ikke gøre Dem," vedblev hun, "lad os derfor tale om andre ting. – Har De fornylig været på fransk komedie?"

"Ja."

"Hvad så De?"

"Jeg husker det ikke."

"Der ovre bor professor S–," vedblev Fanny, uden at agte på hans lakonisme. "De må hilse, jeg ser, fruen sidder ved vinduet."

Alfred indså, at Volden var det uheldigste sted til en privat sammenkomst på en sommereftermiddag. Det gjaldt om at få hende vel derfra. Han optog derfor hendes forrige spørgsmål og begyndte at tale om de franske komedier og om den franske skuespilkunsts forhold til den danske. Alfred var ikke uden indsigt deri, og forstod tillige den kunst at vinde de tilstedeværendes interesse for den genstand, han talte om. Fanny hørte på ham og glemte sit drilleri. Men man kunne nu allerede se justitsrådens gård; der måtte tages en rask beslutning. Alfred vedblev altså at tale, og idet de kom til en voldbakke, der gik ned i den modsatte retning, vendte han og begyndte at gå ned. Men Fanny, der øjeblikkelig anede hans

hensigt, standsede og sagde, idet hendes øjne forkyndte et nyt udbrud af hendes lystighed:

"De går uden at sige adieu?"

"Jeg troede, at De ville denne vej," stammede Alfred.

"Nej," sagde Fanny og bestræbte sig ikke for at skjule sit smil, "den anden bakke er nærmere."

De gik videre i tavshed. De måtte passere gården for at komme til den omtalte nedgang. Fanny nikkede over til sin moder og søster, der sad ved vinduet, og Alfred bestræbte sig for at se så venlig ud som muligt.

"Har vi ikke fornøjelsen af Deres selskab i aften?" spurgte Fanny, da han standsede ved hendes port.

"Det gør mig ondt at måtte renoncere på den behagelighed," svarede Alfred og skyndte sig afsted, for i ensomhed at bande sin kejtethed.

Nogen tid var forløbet. – Clotaldo og Smith levede på deres gamle vis. Den sidste beklagede sig jævnlig over, at de aldrig så noget til Alfred; Clotaldo trøstede ham på bedste måde og forsikrede, at det nok fik en ende, og så kom Alfred igen. – En middag traf de ham ganske uventet på den restauration, hvor de plejede at spise. Smith ytrede sin glæde i lydelige udbrud og ved at forlange en hel flaske vin. Han aflagde derpå en nøjagtig rapport over alle sine og Clotaldos bedrifter og hændelser i al den tid, de ikke havde set ham. – Alfred hørte tålmodig derpå og tilkendegav sin interesse med betydelige tegn på distraktion. Clotaldo sagde endelig:

"Jeg skulle tage mærkelig fejl, om ikke du, Alfred, i dag har noget på samvittigheden; og endogså noget morsomt noget. –

Kom med det, du, imedens jeg endnu har noget tilbage af min omelette."

"Nej," sagde Alfred leende, "jeg har rigtignok noget at fortælle jer; men jeg ønsker ikke at dele jeres opmærksomhed med din omelette eller Smiths rombudding; derfor vil jeg vente, til vi har spist, så kan vi drikke vor kaffe i billardstuen til min fortælling, ved hvilken jeg tillige håber at modbevise nogle af dine ytringer forleden dag."

"Virkelig?" sagde Clotaldo, noget tvivlende, imedens Smith fik sin budding i vrangstruben af bare iver.

Da kaffen var bragt dem i et andet værelse, cigarerne tændte, og alle de nødvendige forberedelser truffet til et komfortabelt *dolce far niente* Note 26), tog Alfred ordet:

"I kunne vel slutte jer til, hvor jeg i de sidste uger har tilbragt min meste, ja, jeg kan vel sige min hele tid, for mine tanker var jo aldrig derfra. Men uagtet mine stadige visitter var jeg dog ikke kommet nærmere til målet for mine ønsker, end jeg var ved hin skovtur forleden, som I vel erindrer."

"Jo tydeligt."

"Jeg begyndte næsten at fortvivle og at tro på vor ven Clotaldos lære; og dog, når jeg undertiden i familien var oprømt og underholdende, så kunne hun fæste sine øjne på mig med et så forunderligt, næsten bebrejdende udtryk, som om hun ville sige: "Er det kun for at fortælle mig det, at du er kommet?" I forgårs aftes kom jeg derhen; frøken Elise og Wolff var på bal hos en baron H–, der i denne tid er her i byen. Fanny var også inviteret, men hun kunne ikke tage med, sagde hun. Senere hen, da vi atter talte om ballet, sagde hun, at hun nu fortrød, at hun ikke var taget med.

"Det er altså Deres egen skyld?" spurgte jeg.

"Nej."

"Så kan De ikke fortryde det; man angrer kun, hvad man selv har skyld i."

"Ja," sagde hun, "på en måde er det min egen skyld, og dog – o, det er ikke værd at tale om," tilføjede hun med en bestemthed, som ikke tålte modsigelse. Jeg grundede hele aftenen derpå og spillede derover så slet, at justitsråden fik nok af to rubbere. Da jeg ville gå, tog Fanny et lys og gik med, idet hun sagde, at ingen af pigerne var til stede for at lukke mig ud. Idet vi gik ned ad trappen, indgav min gode engel, eller måske hendes onde, mig følgende ord: "De ved, frøken, at jeg undertiden har meget sublime tanker; skade for verden, at jeg ikke altid indklæder dem i ord. Men nu synes det mig, at jeg bør fortælle Dem, hvorledes jeg finder, at denne trappe ligner livet. Den er kort som dette, og inden vi tænke derpå, har vi tilbagelagt vor vej. Da angrer vi bittert, ikke at have benyttet de få øjeblikke, som guderne skænkede os; men så er det for silde. Porten åbner sig, og vi stødes udenfor, hvor der er mørke og kulde." Vi vare under denne tale kommet til gadedøren. Hun så på mig med en mine, der på én gang var i stand til at indgyde og betage mig modet, og sagde: "Men hvorledes var det, De før udtrykte en af Deres sublime tanker? Det er altid ens egen skyld, om man angrer noget." – "Da vil jeg denne gang intet have at angre," råbte jeg, greb hende om livet og trykkede hende i mine arme."

"Bravo!" råbte Clotaldo.

"Hun sagde intet," vedblev Alfred, "men gjorde en heftig modstand; jeg så et vredeslyn fra hendes øjne, som tidligere

ganske ville have knust mig; men nu kom det for silde. Jeg mærkede hendes kraft forsvinde; hun sitrede over hele legemet; jeg følte hendes ansigt berøre mit, og hendes læber, der brændte imod mine, sagde mig, at hun overgav sig. "Fanny," sagde jeg, "sig, at du elsker mig." – "Hvorfor sige, hvad du nu ved," svarede hun, "hvad jeg var for svag til at kunne dølge længere." – "O, sig blot de ord, inden jeg går," bad jeg, "sig dem, jeg beder dig, de vil klinge for mig den hele nat; de vil lade mig drømme, at jeg endnu står med dig i mine arme; – de vil gøre mig dette øjeblik til en evighed." Hun lagde sin mund til mit øre og hviskede: "Jeg elsker dig." – Hun rev sig atter løs:

"O Gud, du lovede at gå – de andre" – – "jeg går; i morgen, når du går fra mselle. X–, går du over Volden?" – "Ja! god nat." – "Endnu et kys?" – "God nat!" stammede hun, idet hun atter rev sig løs og rakte mig hånden. Jeg trak en ring af hendes finger. "Den skal være mig et pant på, at dette øjeblik ikke er en drøm, at jeg denne gang ikke har bortdrømt livet. Sov vel." Jeg gik som en beruset; Himlen må vide hvorhen, men morgensolen fandt mig endnu uden for hendes vinduer."

"Hear, hear!" råbte Smith.

"Ja hear, Smith," sagde Clotaldo, "det var en ny historie om en trappe. Hvad var alt det, jeg sagde i går aftes, da du kom bandende op, fordi du var faldet over noget, der lå på vor? – Du har glemt det? Jeg desværre med. Jeg husker kun, at jeg sagde så træffende det samme, som Kjølbye siger i sin naturhistorie om oksen: "Nytten, man drager af dette dyr, er mangfoldig. – Men bliv du kun ved, Alfred, og lad dig ikke ærgre af Smiths afbrydelser."

"Har jeg afbrudt Alfred?" forsvarede Smith sig, "jeg råbte blot "hør", og det er ingen afbrydelse."

"Stille!" hyssede Clotaldo. "Kan du ikke lade Alfred igen få ordet!"

Alfred var just ikke så veltilfreds med sine venners opmærksomhed; men vedblev alligevel sin fortælling:

"Hvorledes formiddagen gik, ved jeg egentlig ikke, for jeg drømte kun om den foregående aften. Men da tiden nærmede sig, at jeg skulle møde hende, befandt jeg mig i den underligste stemning; jeg var henrykt over dette forhold og på samme tid forlegen derved. Det var mig nyt og ubekendt, og jeg frygtede for at være kejtet. – Det blev imidlertid ved frygten; thi hun kom mig i møde med en inderlighed, som jeg intet navn har for, en tillid til mig, som skænkede mig den, jeg selv manglede. Det fortrolige "Du" klang uden hindring fra hendes læber, som om vi længe havde været forlovede."

"Forlovede!" udbrød Smith med et udtryk af den højeste forbavselse, "er det en forlovelse?"

"Hvad går der af dig? Hvor kan du spørge således?"

"Jeg troede, det var træk."

"Han er en gud, han taler!" udbrød Clotaldo og sprang op. "Omfavn mig, Smith, og lad mig føle dit kunstnerhjerte banke imod mit. – O, du ved næppe selv, hvilken stor sandhed du har udtalt i de få ord; men hvis I ville høre mig i stilhed, skal jeg forsøge i et livfuldt foredrag at forklare jer, hvorledes sagen forholder sig. – Vi er engang blevet enige om at klassificere de unge piger i to afdelinger: de fine damer og grisetterne. Hvor rigtig denne klassifikation er, fremgår tydeligt, når jeg kortelig fortæller, at forskellen imellem disse to difinisioner [Note 27)] viser

sig ved, at den første består af dem, der gerne vil æde, men ikke arbejde, og den sidste af dem, der arbejder for at æde. De fine damer har endvidere talenter; de spiller fortepiano, læser "Mynsters Betragtninger" og taler om arkitektur og botanik; grisetterne er heller ikke ganske talentløse, de spiller guitar og synger dertil, læser "Johannes Wildt" [Note 28)], ryger cigarer og danser fortræffeligt "hamborgerskotsk". – Begge klasser sorterer imidlertid under den store afdeling, hvis titel er "la femme", et ord, som ikke kan oversættes på dansk; men hvis betydning man kan læse sig til hos Balzac. Denne vismand fortæller os iblandt meget andet, at "une femme" holder af at pynte sig og at indhylle sine former i en duft af ambra, samt, at hendes livs opgave er "kærlighed". – Men det er just "kærligheden", der danner forskellen. Grisetterne først. – Jeg flanerer [Note 29)] en aften på gaden; cigaren i munden og hænderne i lommen; jeg ser en sypige forlade sin modebutik; hun er smuk, rige hårfletninger vugger sig på hendes nakke, sjalet forråder afrundede former, og idet hun gik ned ad trappen, røbede hun de mest henrivende smalben. Jeg følger altså efter; fra det andet fortov kan jeg se hendes ansigt, der stråler af glæde; for i morgen er det søndag, hun har frihed og skal på Frederiksberg eller i skoven. Hendes øjne ler af fryd ved tanken om den nye rosa-hat, hun skal have på, og som klæder hende så nydeligt. Hvor herrerne vil beundre hende! Jeg nærmer mig, fortæller hende, hvor smuk hun er, siger hende, at hun ikke behøver at frygte mig, da jeg hellere vil gå min vej, end at udsætte mig for hendes vrede. – Jeg får lov at følge. I glæde og i sorg er fruentimmerne svagest. Jeg taler i de blødeste toner, og hun fortæller mig, at hun i morgen aften klokken otte vil

være på "Alleenberg" Note 30). – Jeg kommer altså og fortæller hende der, at jeg elsker hende til raseri; og pigebarnet bliver så glad, at hun tror mig på mit ord og skænker mig ikke alene sit hjerte, men – vi spiser til aften sammen på "Skydebanen" Note 31). – Og hun er så glad ved at tro sig elsket; hun forlanger blot, at jeg skal hente hende fra modebutikken om aftenen og møde hende om søndagen på Frederiksberg; og hun er så beskeden, at hun aldrig spørger mig, hvorfor jeg ikke kan følge med hende derud, men først kommer om aftenen. Og tager jeg hende en aften med på komedie, i anden etage, så er hun ude af sig selv af henrykkelse, og sidder oppe om natten for at brodere mig et cigarfoderal. – Og hvad må hun undertiden ikke lide for min skyld, når jeg har opholdt hende for længe om aftenen, og hendes soi-disant Note 32) fader tager imod hende med en omtrent sålydende tale: "Hvor kommer hun fra, tøs? Har jeg ikke sagt, at hun skal være hjemme klokken ni? Kommer hun engang til over tiden, lukker jeg hende ikke ind, så kan hun søge sit natteleje her ovre hos jomfruerne på salen." – Og hun må gå sulten og grædende i seng. – Og nu de fine damer! Man går og ser på dem og sukker et års tid; man siger ingen ting; man tør ikke – ligesom de ville blive vrede. – Endelig en aften, når hun er i humør, griber man initiativet, tager hende om livet og kysser hende. Hun slynger armen om hans hals og siger: "Jeg elsker dig"; – og denne uskyldige pige, til hvem man har set op som til en helgen, hvem man aldrig har troet havde tanker for andet end kunsten og den religiøse poesi, hun ved straks, hvorledes sagerne forholder sig: "Søde Wilhelm," siger hun, "lad mig nu se, at du er flittig og snart får din eksamen, at vor forlovelse kan blive deklareret; vi er vel nødsagede til at holde

det hemmeligt så længe, uagtet det er uret imod moder. – Du kan træffe mig i morgen, når jeg går fra kirke. Men begår jeg ingen synd ved at møde dig hemmeligt?" spørger hun og ser ham ind i øjet med et dueblik. – Han kysser hende og forsikrer hende om det modsatte. "Jeg vil tro dig," siger hun beroliget, "for du er jo teolog. – Og måske, når du så får din eksamen, at tante Lene på Lolland er død, og der arver jeg titusinde, så kunne vi –." Hun fuldender ikke, men slår øjnene blufærdigt ned, og rosenskæret forvandler sig til et purpurblad. Elskeren er henrykt; han trykker hende i sine arme under hede kys, og, idet han går ned ad trappen, bander han for sig selv sin korporlige ed på, at han er det lykkeligste menneske på Jorden. – Og når så frøkenen, der endnu ikke har forsømt én af Paullis prædikener, kommer hjem klokken syv i stedet for klokken fem, så ved hun så rart at fortælle, hvorledes mamsellens ur var gået i stå; eller at der var så fuldt hos "Holms" Note 33), og hun måtte absolut have tre alen blonder; eller at hun var fulgt hjem med frøken Fleurus, og der havde de nødt hende at blive den hele aften. – Moderen fortæller, hvor bange hun har været, at hun skulle være faldet og kommet til skade, eller blevet et offer for "den grå mand", da man hører så mange ulykker. – Den kærlige datter kysser sin moder og siger, at hun ikke skal være bange for hende; hun falder aldrig; men at hun nu vil gå i seng, for hun har lovet at følge frøken Fleurus i morgen tidlig, når hun går brøndkur. – Og hun går ind, for i de enlige drømme at tænke på ham og på den dejlige spadseretur, de har aftalt til i morgen tidlig.

Hvor er nu forskellen imellem grisettens og den fine dames kærlighed? Hvorfor kalder I den førstes "træk" og den sidstes

"hemmelig forlovelse"?

Hvorfor er en pige prostitueret ved det ene, men tager ikke skade på gode navn og rygte ved det andet, uagtet en hemmelig forlovelse, hvis den ikke inden meget kort tid går over til at blive offentlig, må ende som "træk". – Du ler så hånligt, Alfred, tror du måske, at de fine damer er af en anden dej end grisetterne? Det er kun omstændighederne, der danner graderne af dyden; og når en ung pige er echaufferet [Note 34)] af sin elskers glødende kys, så ler Amor triumphans [Note 35)]. Se derfor hader jeg den foragtende mine, som disse fine damer påtager sig, når talen er om en sypiges kærlighed – O, dydige Cloris! Aldrig har dine kvaliteter strålet for mig med sådan glans, som i dette eftertankens øjeblik; ved guderne, jeg ofrer dig en ny fløjlshat, det første min ven Smith får penge."

Smith, der under sin vens tale på behørige steder havde råbt "Hør" og "Bravo" og set til Alfred med en mine som Jesper Ridefoged [Note 36)], når han siger: "Ja, jo, vi har såmænd også folk her på Bjerget," ville, da han på den retoriske vending i talen mærkede, at den snart var til ende, just til at applaudere af al magt; men ved Clotaldos sidste sætning kølnedes hans iver betydeligt; han puttede hænderne igen i lommen og gav sig til at fløjte den vise, han kunne.

Alfred tog ordet og sagde: "Det var godt, at du endte, som du gjorde, for ellers ville jeg have bandet på, at den, der nu afmalede dette idylliske grisette-liv, ikke var den samme, som for et par uger siden ude i skoven opvartede os med velanbragte equivoquer [Note 37)]. Hvad du sagde om hemmelige forlovelser, rører mig ikke; kærligheden er for dig et terra incognita [Note 38)]. Dog din tid kommer vel også engang, så vil du synge i en anden

tone. – Farvel nu; jeg behøver vel ikke at sige jer, hvor jeg skal hen."

De to venner drev nu atter et par uger om på deres egen hånd.

En aften, just som Clotaldo var i færd med at tydeliggøre Smith det fordelagtige i at spille plat og krone med sig om varm aftensmad, overraskede Alfred dem med sit besøg. Han fortalte uden lang indledning, at han nu var offentlig forlovet med Fanny W–, og spurgte dem fra fru W–, om hun kunne have den fornøjelse at se dem hos sig til et bal i den anledning.

"Ja, den fornøjelse var det synd at nægte hende," erklærede Clotaldo, og da Smith inviterede vennerne til at højtideligholde denne aften hos Vincent, var Clotaldo lige så føjelig. Alfred fandt det meget belejligt, da han skulle hente sin kæreste fra komedien. Ved bordet udbragte Smith en skål for de forlovede, som Clotaldo afbrød ved velanbragte: "Hear, hear, bravo, tumultuous, roar," etc. og siden efter erklærede for et mesterstykke af veltalenhed. – Det var et muntert aftensmåltid; Smith var sjæleglad, Alfred lykkelig og Clotaldo overgiven. Tiden skød en dampvognsfart.

"Så er du nu virkelig forlovet," sagde Clotaldo til sidst, "og får altså dit morgen-, middags- og aftenkys lige så regelmæssigt som Smith tager sin morgen-, middags- og aftendram? Det må jo være dejligt! Og du trækker vel nu omkring i familien og bliver præsenteret og får chokolade? – og – hør, Smith, vi må huske en middag, når det er godt vejr, at gå ud i Bredgade, for at se Alfred komme spadserende med sin kæreste under armen."

"O ja," udbrød Smith og glædede sig allerede til synet.

"Dog, det er sandt," vedblev Clotaldo, "nu er det jo ikke længere mode, at kærestefolk går med hinanden under armen; vel Alfred?"

"Mor du dig kun, min dreng," sagde Alfred leende, "den, der ikke selv kan komme på komedie, har jo lov til at stå udenfor og kritisere skuespillet. – Men siden vi taler om komedien, – klokken er halv ti; jeg må løbe. Kom blot på torsdag aften, så tales vi ved. Jeg vil, at du skal misunde mig."

De gik, Alfred over til teatret; de andre op til Gianelli.

"Det var skade, at Alfred ikke kunne blive hos os i aften," sagde Smith, "vi morede os nu så godt."

"Ham må vi ikke mere gøre regning på," svarede Clotaldo, "i det mindste ikke før forlovelsen er forbi."

"Vi ser ham vel meget sjældnere, når han bliver gift," mente Smith.

"Du står i den formening at han bliver gift?" spurgte Clotaldo.

"I do," svarede Smith.

"Og slutter du dig dertil af, at han nu er forlovet?"

"Most certainly I do."

"Du er ikke fulgt med tiden. – I gamle dage, da forlovede gik med hinanden under armen, da endte forlovelsen undertiden med giftermål; nu derimod, de trækker omkring ligesom vi, når vi i tusmørket støder på en pigelil, så ender den med –"

"Hvormed?" spurgte Smith videbegærlig, da Clotaldo pauserede for at tømme sit glas.

"Den ananaspunsch er dog forbandet delikat," bemærkede Clotaldo i stedet for svar.

"To glas ananaspunsch til!" ordinerede Smith. "Men hvormed tror du da, den vil ende?" spurgte han og lænede sig over bordet, af frygt for, at nogen skulle høre Clotaldos vise spådom.

"Med alt andet end giftermål," betroede Clotaldo ham og tændte sig en ny cigar.

De påfølgende dage beskæftigede Smith sig med forberedelserne til ballet; hans ånd var i idel virksomhed med at udfinde, hvilket kostume han burde vise sig i; hvilken mine han burde anlægge; og hvilke behagelige manerer det kunne være hensigtssvarende at antage. Han rådspurgte sig om alt hos Clotaldo, der erklærede alle hans meninger for uovertræffelige. Smith kom derved i det ypperligste humør, og talte endnu mere om det forestående bal, så Clotaldo spåede, at dette ville for fremtiden blive deres Hegira [Note 39)], og benævnte disse foregående dage: Smiths store uge. – Torsdagen kom; det blev aften, og de ville just til at begynde på deres toilette, da døren åbnedes og tvende damer trådte ind.

"Ved guderne!" råbte Clotaldo, "Therese og den letfodede Cloris, der vil gøre os en visit i denne dybe aftenstund. Hvor beklager jeg mig nu over skæbnen, der ikke vil tillade os at nyde deres selskab i aften. Vi skal på bal; – De ser os lige i færd med at gøre et glimrende toilette. – Forholder sagen sig ikke således, Smith?"

Smith bekræftede det og forklarede vidtløftigt, hvorledes den forholdt sig. Damerne blev lidt lange i ansigtet; erklærede imidlertid, at det slet ikke havde været deres hensigt at blive og ville til at gå igen.

"Nej," sagde Clotaldo, "det tillades ikke. Smith, har du ikke nogle brændte mandler og et glas madeira? Vær så god at lægge Deres kåber, vi tager ikke afsted før klokken ni."

Efter at have ladet sig nøde en stund, tog damerne deres hatte og kåber af og satte sig ind i sofaen.

"Er der ingen ting, vi kan hjælpe Dem med?" spurgte Cloris, "skal De ikke have manchetter syet i?"

"Guddommelige Cloris, hvis du ville, kunne du spare mig to mark; intet menneske forstår som du at gøre papillotter."

"Ja, sæt dig ned, så skal jeg frisere dig; men du lover mig at holde dine hænder hos dig selv, og ikke som sidst –"

"Vær rolig, dydige Cloris, jeg skal for i aften formå mine hænder til at gå ind i total-afholdenheds-selskabet."

Han satte sin stol midt på gulvet, og Cloris tog fat på værket med megen færdighed. Therese tilbød sig at krølle Smiths hår med et jern; Smith hentede pomade og eau de cologne, og snart var værelset omdannet til en frisørstue. Under megen munterhed blev herrerne coifferede [Note 40)]; Therese sved Smiths hår et par gange, og Clotaldo forsikrede Cloris, at det var umuligt for hans hænder at være totalafholdne; hun måtte være tilfreds, når de blot var mådeholdne. Snart var herrerne færdige, og vel pomadiserede betragtede de sig i spejlet, imedens damerne prøvede de forskellige sorter lugtende sager, som Smith havde taget frem.

"Det er et mesterværk," forsikrede Clotaldo, idet han ordnede sine lokker, "jeg har næsten intet at rette; når jeg har været hos en frisør, kan jeg stå en halv time efter og rette på min chevelure [Note 41)], inden den kommer til at sidde. Men Cloris er en kunstnerinde; ja, jeg forstår mig derpå; jeg har selv et

medfødt geni for hin bildende kunst. O, Cloris, hvorfor har guderne ikke lavet et par af os? Med hvilke fortræffelige parykmagermestre ville vi ikke have opfyldt Jorden!"

Cloris blev fornærmet og sagde: "Man kan da heller ikke være bekendt at komme her, sådanne upasseligheder man altid får at høre."

"Tal aldrig om mine upasseligheder, fortørnede Cloris, lad os hellere se på Therese, der hjælper Smith af hans permissioner [Note 42)]."

"Gud, Therese," skreg Cloris, "det kan du gøre? Og De, hr. Smith, som ellers er så ordentlig, De kan glemme Dem selv i den grad, at De vil trække Deres benklæder af, når der er damer til stede?"

Smith blev skamfuld og undskyldte sig med, at der var så koldt i den anden stue; men gik imidlertid derind for at fuldføre sin påklædning. Therese gik hen til bordet og gav sig i færd med de brændte mandler; Clotaldo lo og skænkede sig et glas vin.

"Skål, Therese," sagde han halv højt, "Cloris er meget dydig i aften, men det er ret godt, for ellers kom vi nok ikke på bal i nat."

Smith viste sig snart efter, iført et par snævre pantalons [Note 43)] med guldspænder ved anklerne, hvide silkestrømper og lakerede sko, ligeledes med guldspænder; alt sammen splinternyt og anskaffet til denne højtidelige lejlighed. Clotaldo bad damerne, om de, når de tilstrækkeligt havde beundret Smiths velproportionerede former, ville ytre deres forskellige individuelle meninger om, hvilken vest Smith skulle anlægge blandt det dusin, hvormed han var forsynet. Hertil viste de sig meget beredvillige, og efter omhyggeligt at have vurderet og

beundret hver især, afgav de endelig deres votum enstemmigt til gunst for en fløjels, der ved sine glimrende røde og grønne farver i forening med seks guldknapper forekom dem at være et non plus ultra Note 44) af elegance.

"Den er gentil," erklærede Cloris.

"Gud, just sådanne en," tilføjede Therese, "havde den fine fyr på, som vi i forår traf i Søndermarken; du kan nok huske, Cloris, ham med guldbrillerne, som tilbød sig at lære mig fransk, når –"

Et blik fra Cloris standsede Therese i fortsættelsen af hendes memoirer.

"Jeg tror også, den klæder mig godt," sagde Smith, der imidlertid havde smykket sig med vesten, "det forekommer mig, at den giver mig et vist engelsk udseende; english fashion."

"Very like a gentleman," erklærede Clotaldo, "husk nu bare på dette foragtende smil, som du siger er så aldeles engelsk."

"Yes, a scornful smile," oversatte Smith med veltilfredshed, idet han trak sin kjole på, – om hvilken sandheden byder at bemærke, at den også af damerne blev erklæret for uhyre gentil, og betragtede sig i spejlet. Forskellige scornful smiles blev forsøgt, og megen øvelse anvendt, for at være sikker i den ligeså vanskelige som graciøse kunst, at holde lorgnetten i øjet. Endelig antog han sig for tilstrækkelig forberedt og vendte sig nu imod selskabet, der ytrede deres lydelige beundring.

"Nu tror jeg nok, jeg skal gøre opsigt," sagde han med tillidsfuldhed.

"Du er magnifique," erklærede Clotaldo, "hvor vi skal more os, hvor vi skal gøre skandale!"

"Yes," sagde Smith, der bestandig stod ubevægelig ved spejlet, da han hverken vovede at sætte sig eller gå omkring af frygt for at krølle sin stads, "yes very."

"Men, herr Clotaldo," udbrød Therese, "De bliver jo slet ikke pyntet; De er jo ganske sort."

"Jeg synes, jeg er forførende nok," svarede Clotaldo.

"Men hvorfor tager du heller ikke en af mine veste på?" spurgte Smith ivrigt.

"Det har jeg allerede."

"Men du skulle tage den blå atlaskes, eller den hvide med guldblomsterne," sagde Smith med så meget liv, som hans pynt tillod, "ikke sandt," henvendte han sig til damerne, "det er mere gentilt?"

"Gud – jo, det synes jeg også," var svaret.

"Nej, Smith," sagde Clotaldo, "det er netop rigtigt, at jeg ikke er pyntet; det ville dele publikums opmærksomhed. Det er mig nok, når du bliver beundret; jeg vil tjene dig som folio og forhøje din glans."

"Det er en ven, jeg har!" udbrød Smith rørt og trykkede hans hånd; han ville vist have omfavnet ham, men hans kjole var ikke indrettet til så voldsomme venskabsytringer.

"Der er vognen efter Dem," udbrød Cloris, og man fik travlt med at tage kapper og galocher på.

Damerne, der blev opfordrede til at gøre køreturen med, indvilligede naturligvis med stor fornøjelse, og snart befandt selskabet sig i kareten.

"Han kører forbandet langsomt," ytrede Smith.

"Det er just dejligt," svarede Therese, "desto længere varer det."

"Men vi kommer jo aldrig derhen," genmælte Smith.

"De er just ikke synderlig galant imod os i aften," tog Cloris ordet, "siden De ønsker så snart at blive os kvit."

"Det var ikke det, jeg mente," svarede Smith, "men, – træd mig ikke op ad benene, Therese."

"Uh," skreg Therese, "han er så mahogni, så han ikke tåler, man rører ved ham."

"Mine silkestrømper –"

"Jeg må også sige dig, min pige," belærte Cloris, "at det ikke er ganske passende, at sidde sådan og stritte ud med benene."

"Men han kører jo som til lig," udbrød Smith fortvivlet.

Clotaldo opslog en hjertelig latter, og uden at svare på de andres spørgsmål, hvorover han morede sig, stak han hovedet ud af vognen og råbte til kusken:

"Kør til, kusk, det er ingen ligtur."

Det hjalp. Kusken smækkede på hestene, og vognen rullede rask afsted. Men Cloris var blevet meget fortørnet og gav sin vrede luft i en lang tale; dog, vognens rumlen forårsagede, at indholdet næsten gik tabt, så man kun hørte enkelte afbrudte ord, som: "uanstændigheder – nok tage mig i agt – karet tiere med Dem" osv. Clotaldos munterhed led imidlertid ingen skade derved, men tiltog i samme grad som Cloris' vrede, og han var ganske forlét, da vognen holdt uden for justitsrådens gård. Man steg ud, og efter at have erindret damerne om deres løfte, at gentage visitten næste aften, tog man afsked; damerne spadserede ned ad gaden og herrerne ind ad porten.

"A scornful smile," sagde Smith til sig selv, da de gik op ad den oplyste trappe.

"Det er rigtigt," forsikrede Clotaldo, og i det fortræffeligste humør trådte han ind i entreen, hvor en tjener modtog deres kapper. "Nå, Smith?"

"Hvordan sidder mit hår?"

"Fortræffeligt, kom blot."

"Lad mig børste mine strømper af, Therese trampede mig op af benene."

"O, de er jo dejlige, kom blot!"

Smith pyntede stadigt på sig.

"Nu går jeg ind," erklærede Clotaldo, "vil du med?"

Smith så ulykkelig ud. "De vil vist alle sammen se på mig!"

"Glem så bare ikke dit scornful smile."

"Du har ret," svarede Smith og gjorde nogle fortvivlede ansigter.

Det værelse, de trådte ind i, var tomt, så Smith genvandt noget af sin holdning. I det næste var en del af selskabet samlet; men til Smiths store forbavselse blev der slet ikke lagt mærke til ham.

"Ser du," sagde Clotaldo, "det var ikke så slemt."

"Slemt," gentog Smith, "tror du, jeg var bange?"

"Nej, det behøvede du heller ikke; de ser slet ikke på dig."

"Ja, det er, fordi de taler sammen og endnu ikke har lagt mærke til, at jeg er kommet," mente Smith, der nu var overmåde modig. "Skulle jeg vælte en stol, når jeg nu går ind i salen?"

"Nej, det er dog ikke værd," syntes Clotaldo.

"Så tror jeg, at jeg vil sætte lorgnetten i øjet."

"O ja, det kunne måske gøre sin virkning."

Smith anbragte lorgnetten og så sig om til selskabet; han opnåede virkelig, at nogle unge damer tog hans person i betragtning.

"Ser du," hviskede han til Clotaldo, "det hjalp."

"Ja, det vil ikke blive derved," mente Clotaldo.

"Men jeg synes, at de ler," vedblev Smith, "mon de ler af mig?"

"Ja, det vil ikke blive derved," mente Clotaldo. "Der kommer Alfred, lad os komme hen og hilse på ham."

"Ah, er I endelig der," udbrød Alfred, der lod til at have meget travlt, "kom med, så skal jeg forestille jer for min forlovede."

Fanny hilste på dem med den forekommende hjertelighed, som unge damer viser deres forlovedes nærmeste venner. Clotaldo følte en pludselig mangel på ord til at svare hende, og en forlegenhed påkom ham, som han forgæves stræbte at blive herre over. Smith bukkede forskellige gange med sit ansigt lagt i så alvorlige folder, som om han havde barn i kirke. – Alfred søgte at komme sine venner til hjælp og spurgte Fanny, om hun ikke havde en dans til overs for en af dem.

"Det gør mig ondt," svarede Fanny, "De ved, man danser nu så få danse, så jeg er engageret."

"Jeg kommer for silde," sagde Clotaldo med et besynderligt udtryk, "for silde, det er det mest trøstesløse ord i det danske sprog."

"Ja, det gør mig ondt, for Fanny danser godt," sagde Alfred, idet han vekslede et nyforlovet blik med sin kæreste, og forlod dem.

"O," udbrød Clotaldo med liv, "var det kun en dans, jeg var kommet for silde til!" – men pludselig forandrede han tonen, idet han vedblev: "frøken W–, tag Dem lidt af os to; Alfred

forlod os, og vi står ene imellem så mange fremmede damer. Når De ikke præsenterer os for nogen af Dem, tror jeg, at vi af forknyttelse løber hjem igen."

"De forknyt?" Udbrød Fanny, "De, om hvem Alfred har fortalt –"

"Hvis Alfred har fulgt sandheden," afbrød Clotaldo hende, "har han kun kunnet fortælle Dem, at jeg er et mauvais sujet [Note 45)]. De vil altså let indse grunden til min forlegenhed, da jeg blev Dem forestillet, og som De desuagtet syntes at undre Dem over. Nu føler jeg først rigtigheden af den historie, der fortæller, at *le diable*, endskønt han er en fuldendt kavaler, skal befinde sig yderst genert i en engels selskab."

"De kan let anklage Dem selv," svarede Fanny, "når Deres tale og opførsel i samme øjeblik frikender Dem; men husk på, at en del af beskyldningen må falde på Deres ven, herr Smith."

"O nej, frøken, tro mig, Smith er det bedste menneske af verden; men han er så undselig."

Smith var fulgt et par skridt med Alfred; men da han mærkede, at denne ville ind i de andre værelser, og han på ingen måde ville være skilt fra Clotaldo, var han standset; og der stod han endnu og eksercerede med sin lorgnet i det højre øje.

Fanny kunne ikke skjule sit smil over den undselige Smith, men Clotaldo sagde: "Kom, Smith, frøken W– har den godhed at ville forestille os for damerne."

Smith fremstammede: "Det er en skam, at frøkenen skal have så megen ulejlighed med os;" og idet de nærmede sig en gruppe af damer, hviskede han til Clotaldo: "Nu sidder den godt fast i øjet."

"Tag den ned," befalede Clotaldo. – Smith var himmelfalden. De blev præsenteret for fruen og frøken Elisa og en del unge damer; Clotaldo havde genvundet sin holdning, og Fanny engagerede en dame til Smith. Nogle herrer, der kom til og var behagelige, ansporede Clotaldo. Herrerne var enige om, at han var en flov laps, og damerne lige så enige om, at han var spirituel. Hans bemærkninger var netop ondskabsfulde nok, til på et københavnsk bal at blive anset for vittige, og til på et købstadsbal at kunne give fortrinlig anledning til slagsmål. –

Teen var drukket; musikken intonerede, og ballet skulle begynde. – Smith sørgede for at stille sig op bag ved Clotaldo, men næppe opfangede hans musikalske øre de første toner af en strauszer [Note 46)], førend han fo'r ud på gulvet med sin ulykkelige dame, i den fortvivlede mening, at nu gik det løs. Damen stred forgæves imod; men Clotaldo fik ham i tide fat i kjoleskødet og betydede ham, at han måtte blive med at danse, til turen kom til ham.

"Men du," replicerede Smith, "vi danser jo alle sammen på engang derude i Ke-"

"Peace," afbrød Clotaldo, "d'not prostitute ourselves." –

"But, I thought we should scandalise."

"Afterwards," sagde Clotaldo og ønskede Smith af hjertens grund pokker i vold.

Ballet gik som ethvert bal; Smith teede sig menneskeligt og ventede tålmodigt på, at Clotaldo skulle give signal til, at skandalen kunne begynde.

Man havde næsten glemt hans debut, og de damer, der ikke var engagerede, dansede lige så villigt med ham, som med enhver anden; ja, to gange var der inklineret for ham, takket

være hans fløjlsvest med tilhørende guldlorgnet. – Men da de kom til françaiserne Note 47), rev det atter ud; han stod nemlig i den faste formening, at det var en sekstur Note 48), og opponerede med lydelig røst imod dem, der førte op. Clotaldo måtte atter intervenere; men Smith, der havde en anelse om at have prostitueret sig, ville forlade balsalen.

"Tell your lady," råbte Clotaldo til ham, "that in England they never make it thus."

"I will," sagde Smith, idet hans ansigt opklaredes, "oh thou are a friend," og han gav sig i færd med at forklare sin dame om dansen i England.

Den første gang, Fanny inklinerede, var det for Clotaldo.

"Jeg vil ikke, at De skal være trøstesløs," sagde hun.

"O, nu er jeg i Himmerig," svarede han, idet de fo'r hen ad gulvet, "men når denne berusende vals er til ende, vil jeg dobbelt føle, at jeg kom for silde."

Ballet var næsten til ende; i den sidste kotillon var Clotaldo kommet til at stå ved siden af Fanny; hun legede med sin buket.

"Se, hvor de har holdt sig," sagde hun og viste Clotaldo blomsterne, "de er så friske, som om de endnu sad på buskene."

"Hvor forskelligt fra menneskene," svarede Clotaldo. "Se Dem engang om, frøken, hvor denne aftens dans har ladet skønheden visne. Og hvor mange hjerter, tror De ikke, denne nat har udbrændt? O, frøken, giv mig en af Deres roser, jeg trænger dertil. – Og dog, den ville øjeblikkelig visne hos mig; det er fra Deres barm, at den har hentet sig sin livskraft; jeg vil ikke dræbe den; lad den blive hos Dem; jeg kom jo for silde." –

Fanny så på ham, halvt forundret og halvt forskrækket; men en herre inklinerede og hjalp hende således ud af hendes

forlegenhed for et svar. – Dansen var endt, og med den ballet.

"Det var et rigtig fint bal," sagde Smith, da Alfred den næste dag gjorde ham et besøg, "det var utmost genteel," forsikrede han, og hans ansigt strålede af glæde over én gang at have været på et fint bal, og – over at det nu var vel overstået. "Jeg sagde også til Clotaldo, at man morer sig altid bedre i godt selskab end i blandet. – Vi havde nemlig først i sinde at gøre kommers; men jeg frarådede det; – for din skyld naturligvis, og fordi det heller ikke ganske stemmer med en gentlemans principper at gøre kommers." Alfred takkede ham for hans skikkelighed og bad ham holde fast ved sine principper, når han ved en anden lejlighed skulle komme i berøring med hans familie. "Men hvor er Clotaldo?" spurgte han.

"Der ligger han," svarede Smith og pegede hen på sofaen, "han sover sin rus ud."

"Rus?"

"Ja, han må have drukket for megen champagne. Da vi kom hjem i nat, var han nok noget løjerlig; men jeg tænkte ikke videre derover og gik i seng. Men en times tid efter vågnede jeg, så var han oppe endnu og sad og skrev. Jeg råbte ind til ham, at han skulle gå i seng; men det nyttede ikke; han gik op og ned ad gulvet og vrøvlede ganske som en fuld mand; endelig må han dog være gået i seng, for da jeg vågnede i morges, lå han i den. Men da han stod op hen imod middag, mærkede jeg godt, at rusen ikke havde sat sig, for han våsede bestandig og skrev flere viser; men slet ikke sådanne lystige, som han ellers plejer, men noget uforståeligt præk om engleduft og blomstervinde. Derfor overtalte jeg ham til at lægge sig på sofaen, efter at vi havde

spist. Nu har han sovet et par timer, så jeg tænker, at han nu er ædru. Vi kunne hælde ham lidt vand i ansigtet, så vågner han straks."

"Behøves ikke," hørte man Clotaldo sige, idet han rejste sig; "jeg vågnede, da I nævnte mit navn. God aften, Alfred, tak for i går; – her er forbistret koldt. Gud ved forresten, hvor Smith er faldet på, at jeg har været fuld," vedblev han, idet han stillede sig op imod kakkelovnen, "havde jeg været det, var jeg vistnok krøbet i køjen; for der er ingen, der bærer en rus slettere end jeg. – Men jeg var i en alt for oprømt stemning til at kunne sove. Musikken klang endnu i mine øren; jeg følte endnu med vellystig sitren de smækre taljer, som min arm havde omslynget; jeg behøvede blot at lukke øjet, for at se alle disse af nydelse og glæde flammende blikke, disse henrivende former, som vi aner under de elegante baldragter. – Skulle man sove slige indtryk bort? Det var mig tillige umuligt; jeg sov næsten slet ikke, da jeg henad dag gik i seng, og derfor var jeg endnu i humør i formiddags; nu derimod er jeg søvnig og skal ved Gud ikke skrive vers."

De gik nu over til at afhandle ballets indre historie og diskutere de forskellige damers skønhed og øvrige kvaliteter. Smith ytrede i den anledning, at han ikke fandt den smukke frøken G– videre smuk, da det forekom ham, at hun var rødhåret og at hendes øjne helst så hver til sin side. Clotaldo gjorde ham opmærksom på, at prædikatet "smuk", anvendt på et bal, aldrig vil sige andet, end at vedkommende har en søster, der er endnu styggere end hun selv. – Til sidst sagde Alfred med et selvtilfreds smil:

"Men I taler ikke et ord om Fanny; jeg antager imidlertid Clotaldos tavshed som et tegn på, at du er kommet til sandheds erkendelse og giver mig ret i vore i den senere tid så hyppige debatter?"

Clotaldo fik pludselig travlt med at tænde en cigar: "Jeg ved ikke, hvad du mener, – hun, – frøken W– ... jeg –"

"Jo," tog Smith ordet, "du må give tabt; frøken W– overgår efter min individuelle mening betydeligt Cloris; hendes øjne er langt smukkere og hendes tænder langt hvidere; og der skal ikke mangle meget, så har hun lige så fyldig en barm som Therese."

"Lad mig ikke glemme, Clotaldo," afbrød Alfred, der just ikke følte sig synderlig opbygget ved at høre sin forlovede således analyseret, "lad mig ikke glemme at sige dig fra min tilkommende svigermoder og svigerinde, at de håber, du ikke alt for sjældent vil spendere en aften på at underholde dem; det gælder naturligvis også dig, Smith."

Smith bukkede og begyndte en tale.

"Men frøken Fanny ønsker det måske ikke?" spurgte Clotaldo langsomt.

"Hun var netop den, der først bad mig at bringe dig med."

"Virkelig," udbrød Clotaldo, og hans øjne funklede, idet han gik hen til de andre, "hun er altså ikke vred? – jeg frygtede, at hun hadede mig, – hun har virkelig bedt dig derom?"

"Ja, ja, ja," forsikrede Alfred, idet han morede sig over Clotaldos iver.

"Hvor du har fyret i den kakkelovn, Smith," sagde Clotaldo og kastede sin slåbrok. – "Når tror du, at det kan gå an, at vi kommer?" spurgte han Alfred.

"Jeg skal lade jer vide, når de en aften er hjemme."

"Vil du det? Du er en god dreng," sagde Clotaldo og trykkede hans hånd. "Det er dog mærkeligt," vedblev han, "hvor stærk en konstitution jeg har; jeg kan ikke mærke, at jeg har danset hele natten, og næsten slet ikke sovet." – Og for at bevise sit velbefindende, slog han adskillige entrechats [Note 49)] og endte med at springe op på bordet, hvor han væltede Smiths skrivetøj.

"Han kan slet ikke tåle champagne," bemærkede Smith til Alfred, imedens han søgte at frelse de øvrige på bordet opstillede sager; "du skulle lægge dig lidt på sofaen igen," råbte han til Clotaldo.

Denne var pludselig standset i sine gymnastiske øvelser, og uden at svare et ord, fulgte han ganske slukøret Smiths råd. Alfred gik lidt efter, og Smith blev overladt til sine egne underholdende betragtninger, indtil klokken var over otte, og hans veninder efter løfte kom, for at høre om ballets hændelser. Clotaldo blev atter vækket, men kun til liden gavn for selskabeligheden; han gabede i et væk og bragte de andre til at gabe med. Endelig foreslog han at spille Hanrej, og propositionen, hvortil Therese knyttede det amendement [Note 50)], at det skulle være Bunkehanrej [Note 51)], antoges i mangel af nogen bedre. – Aftenen sled sig hen i jævn kedsommelighed.

Ikke lang tid forløb, før vore venner var indført i den W–ske familie. Clotaldo, der i sine yngre år var kommet meget omkring i selskaber, følte sig snart hjemme og blev lige så snart yndet af hele familien, som han morede ved sine lystige og bizarre indfald. Smith gik med oven i købet. Denne var

imidlertid ikke i sit es; han var stiv og forlegen og sagde derfor ofte nej, når Clotaldo anmodede ham om at gå med derhen.

"Hvorfor skal jeg gå et sted hen, hvor jeg keder mig?" sagde han ved sådanne lejligheder; "hvor jeg ikke tør tale af frygt for, at et og andet skal plumpe mig ud af munden, som ikke er anstændigt? Endskønt Gud ved, jeg hører ofte de unge frøkner sige ting, så jeg bliver ganske rød i hovedet. Nej, lad os hellere blive hjemme i aften, og vil du endelig have dameselskab, så skal jeg med fornøjelse passe Cloris og Therese op, når de går fra deres butik, og bringe dem her hjem."

Men om også Clotaldo opsatte sin visit den ene aften, så var det dog galt igen den næste; og Smith måtte afsted, da han anså det for mindre kedsommeligt at kede sig i selskab end ene. – En anden grund, hvorfor han følte sig så ilde ved at komme så ofte, men som han holdt for sig selv, var, at han anså det for en uomgængelig pligt for en gentleman bestandig at betale, og syntes nu at komme i en betydelig gæld for de forskellige kopper te, han havde drukket hos fru W–. Han forespurgte sig flere gange hos Alfred, om han troede, at det gik an, at han tog en loge i operaen og inviterede familien; og ytrede derved, at han syntes at burde gøre et og andet til gengæld for al den artighed, de nød, da han ikke, som Clotaldo, var i stand til at more damerne med sin tale, men i almindelighed sad stum som en sild. – Alfred bad ham vente med sine gode hensigter til bedre hen i tiden og gav ham nogle grunde derfor; men slap ikke, før han havde lovet at sige ham, når det engang var belejligt, at han tog en loge. – Smith følte sig nu betydelig lettet ved udsigten til engang at kunne likvidere.

Alfred bad imidlertid Fanny at tage sig lidt af Smith, da han gerne ville, at også han skulle føle sig tilfreds i deres kreds; – og da vennerne næste gang viste sig, blev Clotaldo meget forundret over at se Fanny nærme sig Smith og vedblive at underholde sig med ham med en godmodighed, som ikke undlod sin virkning; – Smiths forlegenhed forsvandt efterhånden, hans tungebånd løsnedes, og han begyndte at fortælle historier. Fanny hjalp til hver gang, det gik i stå; men når hans eventyr var fortalt, kendte han dem næppe selv igen, og sagde siden efter til Clotaldo, at det var gået ham med hans fortællen, som med hans talen engelsk: han sagde, hvad han kunne, og ikke, hvad han ville. – Fanny lod ham imidlertid ikke slippe, men opmuntrede ham ufortrødent, så han til sidst var i færd med at fortælle om sin sidste bedrøvelige skovtur. Clotaldo så til Alfred, og Alfred så til Fanny; men hun sad uden at forandre en mine og sufflerede Smith på den mest overgivne måde. Smith fortalte glat væk, indtil et ryk i hans kjole bad ham fra Alfred om at besinde sig. Han standsede pludselig, og blodet steg ham op til hovedet.

Alfred, der ikke havde tabt Fanny af syne, troede at opdage et tvetydigt smil, han så til Clotaldo, og denne skævede til ham med hin betegnende grimasse, som skoledrenge ofte bruger for at kommunikere hinanden, at de nok gensidigt er i vinden.

Smiths rødme tog ingenlunde af ved denne uhyggelige tavshed, der fulgte på hans afbrudte fortælling, og som vedblev, til endelig Fanny begyndte på en ganske ny materie. Det varede noget, inden hun atter fik Smith på gled; men til sidst kunne han ikke undlade at betro hende, at han besad megen smag for musikken. Næppe havde den ulykkelige Smith aflagt denne

bekendelse, før Fanny fløj til pianoet. Smith bevægede sig gravitetisk Note 52) hen imod forhøjningen ved vinduet, hvor han tog en taburet, med hvilket det over al forventning lykkedes ham, uden at træde nogen på benene, og uden at vælte en eneste tekop, at nå hen til klaveret, hvor han nu bød Fanny den, med al den courtoisie Note 53), som han var i stand til at udvikle. Han rettede atter sin ryg og begyndte allerede at dreje sig om for at se, om Clotaldo havde bemærket, hvor pænt han bar sig ad, da de første akkorder af Fannys spil pludselig udøvede den samme virkning på ham, som man fortæller, at lyden af en trompet skal gøre på en forhenværende kavalerihest. Han studsede, forundredes, og genkendelsens glæde stod malet på hans ansigt, idet han udbrød:

"Det er jo den vise, som jeg kan."

"Gud ved, hvorfra Fanny har lært den," sagde fru W–, uden at bemærke hverken Alfreds forlegenhed eller Clotaldos munterhed, "siden engang i efteråret har hun klimpret den for os næsten hver aften."

"Jeg skulle også gerne have sunget den," svarede Fanny, "når jeg blot kunne huske ordene."

"Ordene er følgende," råbte den glade Smith og begyndte at recitere.

"O nej, syng dem," bad Fanny, "så lærer jeg dem bedre; jeg skal akkompagnere."

Smiths glæde veg pludselig og gav plads for den højtidelighed, som han senere sagde, at han fandt det passende at antage den første gang, han lod sig høre for et så dannet og

intelligent publikum. – Han sang altså med stor langsomhed og patos:

"Wie gehts mit dem Kahlenberg,
steht der noch bei Wien?
Den hab'ns verschrieben,
der kommt nach Berlin".

Angsten stod skrevet på hans pande; han stirrede stift på tangenterne, for ikke at abstrahere Note 54) sine tanker; han slog takten med hånd og fod, forskellig med hver og sang endda i en tredje, mens Fanny akkompagnerede ham i alle mulige tempi. – Denne scene kunne ikke undlade at fremkalde selskabets munterhed, hvilken Smith imidlertid tilskrev sin vises komiske indhold og altså dristigt sang videre:

"Dorts oben am Prater
da lebt man liberale,
da –

Nej," afbrød han pludselig, "det vers hører ikke med, det skal De ikke lægge mærke til; – det har Clotaldo lært mig, – det skal vi springe over."

"Men hvorfor?" spurgte Fanny.

Smith blev så rød som hans ostindiske lommetørklæde; han stammede: "Nej – det duer ikke, – det er meget flovt; – vi bør ikke synge uden digterens egne ord. – Lad os gå videre; – ikke

uden digterens egne ord." Og han begyndte at synge videre, imedens Fanny lystigt spillede til:

"Dort oben am Prater
da steht ein kapel,
da tanzen der Schneider
und die Schneidermamsell."

Visen blev nu sunget ud under almindelig lystighed, som ikke forringedes, da justitsråden, der virkelig havde moret sig ved sangen, i den faste formening, at Smith var en meget god sanger, gik hen og takkede ham i forbindtlige udtryk.

Clotaldo var den eneste, der var alvorlig ved denne farce. – Han generede sig ikke for i selskab med Alfred at more sig på Smiths bekostning; Alfred kendte Smith lige så godt som han selv, og grisetterne, i hvis nærværelse det ofte skete, forstod ikke, at Smith prostituerede sig. Men han kunne ikke lide, at så mange fremmede mennesker skulle le ad hans ven. – Imedens altså fruen, Elise og Alfred hørte på justitsrådens samtale med Smith om nationalsange, ved hvilken lejlighed denne fandt det passende at recitere hele "*Rule Britannia*", nærmede han sig til Fanny, der endnu sad ved pianoet, halvkvalt af latter, og sagde:

"Jeg må takke Dem, frøken, for denne lystige komedie; det var uhyre morsomt, næsten lige så morsomt, som når De kunne få Deres værdige onkel til at danse en solo."

"Hvorledes?" spurgte Fanny; hendes latter standsede.

"Han gjorde det måske også, når De bad ham derom," vedblev Clotaldo, "han er lige så godmodig som Smith."

Fanny ville svare, men Clotaldo fjernede sig; – hun blev forstemt; men skjulte det under en forceret lystighed. Clotaldo gjorde flere gange tegn til Smith at bryde op; men denne

morede sig og agtede ikke derpå. – Da de endelig var på gaden, sagde Smith:

"Du havde et forbandet hastværk i aften; jeg syntes, vi burde være blevet noget længere. – Alfreds kæreste er dog en velsignet pige; – hvor vi skal more os i deres hus, når de engang blive gift! Hvad du?"

"Så!"

"Vi ville snart igen besøge W–s," mente Smith.

Men det blev ikke så snart, for Clotaldo havde altid en eller anden grund ved hånden, når Smith opfordrede ham til at gå derhen; han beviste for Smith, at de havde bedre af at leve på deres gamle facon, og et par måneders tid forløb, i hvilken de kun nogle enkelte gange havde tilbragt aftenen hos fru W–.

For Alfred gik denne tid med en ønskelig hurtighed; han blev inviteret til flere baller og selskaber, end han selv skøttede om; Fanny overbeviste ham imidlertid om, at der ikke kunne siges nej, og han måtte tage med, uagtet han anså enhver aften for spildt, som han ikke kunne tilbringe i den ham så kære kreds. Han tog ofte komediebilletter til damerne, især når han anede, at aftenen ville bringe besværlige visitter; og undertiden, når visitterne kom ham i forkøbet, overtalte han Fanny til at undskylde sig for selskabet med en eller anden historie og følge ene med sig i teatret. Disse få aftener var hans lykkes kulminationspunkter; imedens Fanny græd og lo med skuespillet, slugte han hende med øjnene og diskuterede med sig selv, om hun var smukkest, når hun græd, eller når hun lo.

Det var imod slutningen af året at de, efter en sådan aften, gik hjem fra komedien; vejret var så afskyeligt som det næsten var muligt; det regnede og sneede på engang, og blæsten syntes

at finde en fornøjelse i at forfølge de to lykkelige. Ikke en vogn var at se, og de opsvulmede rendestene spærrede næsten fortovene. – De standsede et øjeblik i en port for at samle kræfter til deres videre vandring, og i det svage håb, at en tom vogn skulle komme forbi. – Alfred sagde: "Hvor ville vor ven Smith få travlt, dersom han vidste, hvem der stod i hans port."

"Hvad," udbrød Fanny, "bor Smith her?"

"Netop."

"Men lad os så hellere gå op og vente hos ham, til vi kan få bud efter en vogn; – vi kommer vel ikke til ulejlighed?"

"Å, det tænker jeg just ikke," svarede Alfred noget langsomt, "vi har jo ikke noget valg, for denne port er et forbandet opholdssted; vel, lad os gå op."

Fanny undrede sig over Alfreds betænkeligheder, men antog, at han ikke anså det for passende, at hun på den tid af aftenen gjorde visit hos en garçon [Note 55)].

"Der kan jo aldrig være noget deri," sagde hun, "du er jo med."

Alfred svarede ikke, men trak i klokkestrengen. – Smith havde ingen kreditorer, altså varede det ikke mange øjeblikke, førend han med et lys i hånden viste sig i døren.

"Alfred," udbrød han, "det var just dejligt, for her er" – men hans veltalenhed forstummede, da han opdagede Fanny.

"De er nok ikke vant til damevisitter?" sagde Fanny, idet hun trådte ind.

"O frøken, jeg beder" – mælede Smith, "jeg havde ikke ventet den ære; vær så god at komme nærmere." Han gik hen imod døren til den anden stue, men standsede pludselig; og endnu mere forvirret end før stammede han: "Det gør mig ondt, – men De må blive her; – De kan ikke komme ind; – for – vi får

vasket gulv." En sten syntes lettet fra hans hjerte. "Vi får vasket gulv til julen!" gentog han med overtydende salvelse.

Fanny så til Alfred, der med iver forklarede Smith årsagen til deres besøg, og bad ham sende bud efter en vogn.

"Ja, det skal jeg straks," sagde Smith; "det gør mig ondt, at jeg ikke kan bede Dem indenfor."

"Skynd dig lidt, Smith, nu går den sidste bet Note 56) på din fløjlsvest og tre mark."

Smith blev rød og bleg; han skreg med fuld røst for at overdøve taleren i det andet værelse:

"Clotaldo, Clotaldo, kom herud!"

Clotaldo viste sig i skjorteærmer og med en lang pibe i munden. Han blev lige så forbavset som Smith ved at se Fanny; men fattede sig hurtigere; og idet han i en fart tog Smiths kappe ned af krogen og svøbte den om sig, gjorde han en munter undskyldning for sin lette påklædning; han endte med:

"Jeg håber, at Smith har bedt Dem undskylde, at vi modtager Dem her, da vi får malet i vor dagligstue."

"Får De malet?" udbrød Fanny, der begyndte at ane sammenhængen, men ikke kunne undertvinge sin munterhed.

"Ja," svarede Clotaldo, uden at bemærke Smiths og Alfreds udtryksfulde blikke, "ja, vi lader den male pompeijansk; det er den nyeste smag; – og vi håber på den fornøjelse, at De engang vil komme og beundre vor stue, når den bliver færdig."

Alfred afbrød ham med ligesom til Smith at fortælle, hvorfor de var kommet, og skyndte på at få sendt bud efter en vogn. Clotaldo, der syntes at være i sit es, hviskede et par ord til Smith, bad derpå Fanny at lægge sin hat og kåbe, da han dog håbede, at hun ville bevise Smith den ære at drikke en kop te,

imedens de var nødt til at vente; og efter at have modtaget hendes kåbe, for at hænge den til tørre hos deres værtinde, forlod han dem. Smith satte stole frem og søgte at underholde sine gæster på bedste måde. Alfred spadserede op og ned ad gulvet og talte så højt, han kunne, og søgte at undgå såvel de forskellige fortvivlede ansigter, som Smith skar til ham, som de maliciøst spørgende blikke, Fanny sendte efter ham. Efter en kort tids forløb viste Clotaldo sig igen og med ham en ung pige, der på en bakke frembar te i sirlige kopper.

"Det er en jomfru Lind," sagde Clotaldo præsenterende, "vor værdige værtinde, madam Linds datter."

Den unge pige bød meget ugenert Fanny en kop; men da hun kom til Alfred, lod hun bakken med kop og flødekande falde, idet hun udbrød:

"Herr Alfred! – Ja, der ligger dine kopper, Smith, men det er ikke min skyld; – jeg kunne ikke gøre ved, at jeg blev så forundret. – Herr Clotaldo sagde ikke andet end: Hør, Therese, sagde han, der er en af vore venner, der er forlovet med en fornem dame, som vi vil traktere med tevand; og så fik han mig til at lade, som jeg var jeres værtindes datter. – Hvorfor sagde De ikke, at det var herr Alfred, som rendte bort fra Emilie, da vi var i skoven, så havde kopperne været hele endnu."

Fanny satte sin kop fra sig og stirrede ufravendt på Alfred, der i den højeste vrede flere gange befalede pigen at tie; Smith så ud som en tyv, der bliver grebet; Therese græd og samlede skårene op af gulvet; Clotaldo havde en uimodståelig lyst til at le. Han nærmede sig Fanny og sagde, idet glæden strålede i hans øje: "Det gør mig inderlig ondt, at et sådant optrin har

fundet sted den første gang, Deres fod betrådte min dørtærskel; men tro blot ikke, at jeg har nogen del."

Fanny afbrød ham: "Vidste jeg, at De havde del deri, tro mig, jeg blev Dem aldrig god. – Gør mig den tjeneste at bringe mig min kåbe."

Hendes tone var så bestemt, at Clotaldo øjeblikkelig adlød; han tog Therese ved armen og førte hende med sig ud af stuen. Fanny gik hen til vinduet og så ud:

"Jeg tror, vejret har lagt sig," sagde hun roligt, "vi behøve ikke at vente på vognen."

"Jeg tør ikke byde Dem en kop endnu?" spurgte den fortvivlede Smith. – Clotaldo kom med kåben og hjalp Fanny den på. Hun gav Alfred sin arm, og de tog afsked.

"Skal det allerede være!" beklagede Smith, idet han lyste dem ned.

"Er du vred på mig?" spurgte Alfred, da de var på gaden.

"Det var altså dig!" var Fannys svar.

"Ja, jeg vil ikke nægte det; dog, du har jo alt længe vidst det."

"Jeg har anet det," sagde hun smerteligt, "først i aften blev det til vished."

"Men du ved jo, for hvis skyld jeg forlod hende."

"Det gør intet til sagen," afbrød Fanny ham, "du var taget ud med hende."

Alfred vidste længe ikke, hvad han skulle sige. Efter en pause vedblev han:

"Denne scene hos Smith var meget ubehagelig, og for dig må den have været i høj grad pinlig, det indrømmer jeg; men du husker, at jeg betænkte mig længe, inden jeg gik op, og –"

"Du vidste altså, hvem der var?"

"Jeg vidste det ikke; men jeg tænkte nok, at det var muligt."

"Har du ikke flere gange, efter at vi blev forlovet, besøgt Smith?"

"Er du virkelig så lidt forfængelig," spurgte Alfred i stedet for at svare, "at du kan tro, at disse grisetter, som du nu har set en prøve af, kunne have nogen tiltrækning for din forlovede?"

"Du tror, at jeg er et barn," sagde Fanny, "fordi jeg ikke har erfaring. – Jeg ved dog meget vel, at der i et forhold til disse grisetter er noget, der kan være meget tiltrækkende, endogså for en forlovet. Hvis jeg var din kone, ville jeg være forfængelig nok til ikke at frygte derfor, men nu –"

Alfred følte en uimodståelig lyst til at kysse hende. "Jeg giver dig mit æresord på," sagde han ivrigt, "at jeg, siden du gav mig dit ja, ikke har stået i noget som helst forhold til noget fruentimmer; – men det vil jeg, at du skal tro."

"Jeg tror dig," sagde Fanny glad, idet hun slyngede sine arme om hans hals; "nu behøver jeg ikke at frygte, at dine læber er besmittede af en andens kys."

De lykkelige glemte i en lang omfavnelse, at de var på gaden. – Vægteren, der sad og frøs i en kælderhals overfor, gjorde den sindrige bemærkning, at de nok måtte have det med hede. –

Da Smith, efter at have lyst sine gæster ned, atter trådte ind i den ominøse dagligstue, fandt han det derværende selskab i det lykkeligste humør. Cloris, der havde holdt sig skjult under skandalen, var fuldkommen enig med Clotaldo i, at Therese havde opført sig, som det sig en brav og ærekær sypige egner og anstår. De overøste hende med lovtaler, så hun snart glemte de ituslagne kopper og lo med over Alfreds og Smiths befippelse.

"Hun kunne også have ret godt deraf, denne stolte frøken!" sagde Cloris. "Jeg så igennem nøglehullet, hvor bleg hun blev."

Clotaldo bed sig i læberne, han var ikke i så godt humør, som han lod; Fannys få ord til ham klang bestandig for hans øren, og det blik, hvormed hun ledsagede dem, varslede tydeligt om, at hun ikke var langt fra at hade ham. Men han ville ikke lade nogen mærke, at han led, og tvang sig lystig. Han opfordrede dem til igen at fortsætte deres afbrudte spilleparti, og idet Smith trådte ind med en imponerende højtidelighed, som tilkendegav, at der var *meget* i vejen, fortalte han ham med den fornøjeligste mine, at de nu spillede om hans røde silketørklæde. Mere behøvedes ikke for at bringe Smiths dulgte vrede i udbrud.

"Ja så," begyndte han, "ja, det kan jo ligne jer; I er ikke fornøjede med at spise og drikke hos mig, med at forjage mine skikkelige venner, og – ja jeg tør vel sige det – veninder, (hear-hear! fra Clotaldo), I ville endogså trække mig klæderne af kroppen! Ja, vær så god; gør jer så gale som I vil. Kan jeg ikke have ro i min egen stue, så får jeg gå ud," vedblev han heftigere og greb sin kappe, da han så, at hans tale intet stort indtryk havde gjort.

Therese vendte sig flegmatisk om og erklærede, at hun syntes, at de just førte sig pænt op.

"Synes De, jomfru?" sagde Smith rasende, "men det synes jeg ikke! Jeg må tillade mig at bemærke, at Deres opførsel er meget ungentlemanli – ungentlewomanlike, forstår De det! – men jeg skal ikke efterligne Dem, ellers smed jeg Dem på døren; jeg går, uagtet *my house is my castle*."

Og Smith gjorde en brillant sortie.

Damerne blev forbløffede og ville gerne have kaldt ham tilbage, men Clotaldo gav dem tegn til at holde sig rolige. I sin irriterede sindsstemning følte han en tilfredshed ved at kunne trodse; og med en overdreven lystighed foreslog han at lave punsch og drikke på deres vens, gentleman Smiths sundhed. Grisetterne gav forslaget deres bifald, og Clotaldo hentede Smiths gode varer frem, og blandede deraf en bolle, med vilje så stærk, at han kun behøvede et glas for at blive beruset. Virkningen udeblev heller ikke; med utrolig hurtighed gennemgik kollationen [Note 57)] alle stadier fra den forventede munterhed, når bollen antændes, til den dødlignende slaphed, der minder om boa-constrictors fabelagtige måltider.

Da Smith, efter hos en konditor at have afkølet sig ved et glas sukkervand og *The Times*, atter vendte hjem, fandt han damerne hver i sin krog af sofaen og Clotaldo under bordet, snorkende en terzet. Glassene lå væltede og ituslagne, punschen klæbede ved bordet; Therese var faldet i søvn med en cigar i munden, og lampen var stillet midt i den kun halvt tømte punschebolle, en forsigtighedsregel af Cloris, der var vant til at sætte sit lys i vaskefadet, når hun om aftenen læste sig i søvn. Smith følte sin retmæssige vrede blusse op på ny; og idet han fattede den bestemte beslutning at sige Therese op den næste dag, og aldrig mere at have noget med Clotaldo at skaffe, tog han lampen og gik ind i sit sovekammer, hvor han, imedens han klædte sig af, lettede sit hjerte med adskillige passende lejligheds-eder. Han sad på kanten af sin seng med hånden udstrakt for at slukke lampen, da han pludselig atter rejste sig med en bestemthed, der røbede, at han ville udføre en fattet beslutning. – Han gik ind i stuen og bar Clotaldo hen på hans seng, hvor han efter

forgæves anstillede forsøg på at trække hans støvler af, lod ham ligge som han var og nøjedes med at pakke ham tilstrækkeligt ind. Derpå tog han sin overdyne og bredte den ud over de sovende damer, og efter i dens sted at have konstitueret sin chenille Note 58), gik han atter i seng, slukkede lampen og glemte aftenens fataliteter i en rolig søvn.

Da Clotaldo den næste formiddag vågnede med en fornøjelig hovedpine, blev han ikke i mindste måde overrasket ved på bordet at finde en billet fra Smith, hvori denne i få, men tydelige ord bad ham at arrangere sin husholdning et andet sted; – desto mere blev Smith det, da han om middagen kom hjem og modtog Clotaldos svar, hvori denne takkede ham for den tid, han havde forskånet ham for den inkonveniens at betale husleje, og erklærede sig fuldkommen beredt til at opslå sit paulun Note 59) i en anden gade, samt forklarede, at han var flyttet ud.

"Det er fortræffeligt," sagde Smith højt, uagtet han talte med sig selv, "det er ganske fortræffeligt," vedblev han og bekræftede det med et "damn me", for endydermere at overtyde sig om fortræffeligheden; "nu kan jeg dog have det anstændigt, når Alfred og hans forlovede kommer og besøge mig;" – og han gav sig til at fløjte i de jammerligste toner for at overdøve den stemme, der begyndte at varsle ham om de mange lange og kedsommelige aftener, der ventede ham.

Clotaldo drog ud af Smiths hotel med en idé om, at han skulle leje sig et værelse, men med bevidstheden, at han havde en utålelig hovedpine. Han drev nogle gader omkring og gik endelig op i det nærmeste af de huse, hvorfra der i avisen stod averteret værelser. En madame lukkede ham ind og viste ham

lejligheden, som hun med veltalenhed anbefalede på det bedste. Clotaldo var træt; han kastede sig i sofaen, spurgte om prisen og betalte en måneds leje. Madammen blev såre smilende ved synet af pengene og begyndte sin anden tale med at ytre det håb, "at herren nok skulle blive fornøjet."

"Det bliver jeg ikke," afbrød Clotaldo hende, "her er stygt, koldt, skummelt, uhyggeligt. –O, I schöne Tage in Aranjuez! Note 60) I er forsvundne som dug for solen. Hvor finder jeg et værelse så komfortabelt som det, jeg forlod? Hvor finder jeg en sofa, så vellystig blød til at hvile mit trætte hoved på, så hensigtsmæssigt indrettet til at udsove en katzenjammer Note 61) på, som Smiths? – Denne er formodentlig stoppet med flintesten; det skal være særdeles sundt for moraliteten. – Ja, jøderne længtes ofte tilbage efter Ægyptens kødgryder."

Værtinden havde en øjensynlig lyst til at begynde en forsvarstale for sin så fornærmeligt angrebne sofa og at udsmykke samme med velanbragte satiriske allusioner Note 62) til herrens fine nerver og disses formodede organ; men pengene, som hun endnu holdt i hånden, stemte hendes sind til fredelige tanker. Hun nøjedes med at spørge, når herren flyttede ind.

"Jeg er flyttet ind," var herrens svar.

"Så kommer vel karlene i eftermiddag med herrens sager?"

"Der ligger mine sager," erklærede Clotaldo og pegede med værdighed på en pakke, som han havde haft under sin kappe, og hvis ringe omfang tilstrækkeligt vidnede om, at han stedse havde erindret sig Skriftens ord: "Samler eder ikke liggendefæ –" etc.

Madammen så på sagerne, havde lyst til at tale, derpå på pengene og fandt det rådeligst at tie. Clotaldo bad hende skaffe sig lidt ild i kakkelovnen og lade ham være ene.

Smith havde dog i sit stille sind ventet, at Clotaldo var kommet igen og havde bedt om nåde; men to dage var forløbet, og han blev borte. Smith kede sig frygteligt og fortrød af ganske hjerte, at han havde sagt ham op; han vidste ikke, hvor han var flyttet hen, og traf ham heller ikke på deres sædvanlige restauration. Han var ikke langt fra at fortvivle, da han en dag tilfældigvis mødte ham på gaden; og hans glæde kendte ingen grænse, da Clotaldo, uden i ringeste måde at vise sig stødt, straks indvilligede i at tilbringe aftenen med ham. Han slog på, atter at flytte sammen; men Clotaldo erklærede sig bestemt derimod.

"Du må ikke tro, at jeg er vred," sagde han, "jeg havde den aften fortjent at blive kastet – ikke ned ad trapperne, men ud af vinduet, og i det sted bar du mig i seng. Men ser du, da jeg boede hos dig, bestilte jeg aldrig noget; du var jo bestandig kassemester; nu er jeg nødt dertil, og det har jeg besynderligt godt af i denne tid. Lad os derfor ikke tale derom."

Inden de skiltes, måtte han imidlertid love, oftere at komme og drive aftenen bort hos Smith, der denne nat gik til sengs med langt lettere hjerte, end nogen af de foregående otte.

Clotaldo kom hyppigt hos W–s, hvor han, om man end ikke savnede ham, når han blev borte, dog altid var velkommen, når han kom. Fanny alene syntes ikke at ønske hans nærværelse og ytrede sig i fortrolighed derom til Alfred; hun troede bestandig i hans tale at opdage en dobbelt mening og undertiden bitre

hentydninger til hende selv. Alfred påstod, at hun tog fejl, men var just ikke så misfornøjet med sin kærestes antipati for Clotaldo, da han kendte ham for vel til ikke at vide, hvad der trak ham til huset.

En aften, da de havde endt læsningen af en ny udkommet novelle, faldt talen på den moderne romanlitteratur. Enhver havde sin yndlingsforfatter. Fanny erklærede sig for "Hverdags-Historierne" Note 63); Elise for de svenske og Alfred for de engelske romaner.

"Så er De vel for de franske?" spurgte Fanny Clotaldo.

"Det tør jeg ikke sige, for så tror De straks, at jeg sværmer for Paul de Kock Note 64). Men, fru W–," vedblev han hurtigt, "må vi høre, hvem De foretrækker."

"Jeg foretrækker hverken den ene eller den anden," svarede fruen, "det er jo meget smukke romaner både de danske og svenske; imidlertid kan jeg dog ikke nægte, at jeg holdt mere af dem, jeg læste i min ungdom."

"Lafontaine og Clauren Note 65)?" supplerede Clotaldo med et opmuntrende blik, imens de unge damer smilede lidt hånligt.

"Ja, netop," sagde fruen, "deres romaner gjorde et langt dybere indtryk, end alle disse moderne noveller, som man glemmer lige så hurtigt, man har læst dem."

"Har moder virkelig sværmet for Lafontaines græde-romaner?" spurgte Fanny.

"De unge kan slet ikke forstå, at man har fundet det smukt, der ikke længer er i moden," sagde fruen.

"Men alle disse gamle romaner er jo så overspændte," påstod Elise.

"Og så affekterede," lagde Fanny til, "det må have været en forunderlig tid, da denne unaturlige følsomhed var almindelig."

"Måske dog en mere naturlig tid end vor," indvendte Clotaldo, "lige så vel som jeg finder de gamle romaner lige så naturlige som vore nye. De ser så forundret på mig, mine damer, men De kender måske ikke de gode gamle romaner. De kan tro, at det er langt fra ikke unaturligt, men tværtimod meget angenemt, at læse, hvorledes heltinden i romanen, som, i parentes bemærket, er så henrivende smuk, så man ikke skulle tro, at det var muligt, når man ikke havde set Dem, mine damer, – hvorledes hun i den måneklare aften stiger over havemuren, mens hendes elsker, der er en ung og flink elsker, står nedenunder og holder på stigen; hvorledes han tager hende op bag på sin vælige andalusiske hest, der bliver dobbelt fyrig ved denne søde byrde; hvorledes hun slynger sine fortryllende arme om hans hals, imens det går i susende galop afsted til elskerens ungdomslærer, en værdig landsbypræst, der vier de to elskende, med en så rørende tale, at hvem der ikke læser den med, han springer næsten det allerbedste over; hvorledes de derfra føres ind i den hyggelige dagligstue, hvor præstens bedagede ægtefælle har tilberedt et tarveligt, men dog så indbydende aftensmåltid, at man får lyst til at sætte sig med til bords; hvorledes endelig til syvende og sidst det lykkelige par, der rigtignok ikke tænker på den dag i morgen, som jo vil se noget bedrøvelig ud, bliver af præstemadammen ført ind i det til dem istandsatte sovekammer; og så slutningstableauet, når præstefolkene med en listig mine ønsker brudeparret en rolig nat, trækker sig tilbage og lukker døren, dog ikke så hurtigt, at

man ikke ser de to lykkelige sværmende kaste sig i hinandens arme."

"Hør ham!" råbte Alfred, imedens frøkenerne ikke ret turde se op; Fanny ville gerne påtage sig en højtidelig mine, men kunne ikke undertrykke det smil, der imod hendes vilje spillede om hendes mund. Alfred tilhviskede hende et par ord; hun blev rød, forlegen, bukkede sig dybt ned til sit sytøj; men kunne ikke betvinge det forræderske smil.

"Videre!" råbte Alfred leende.

"Ja," sagde Clotaldo, "med denne lange tale har jeg alene villet give til kende, at jeg, der, som bekendt, aldrig åbner en bog, dog, hvis jeg endelig skulle læse, hellere ville læse sådanne gamle sager, end de moderne, der stedse bringer mig til at gabe. Og De må da også tilstå, at der er slet intet opvækkende i at læse om vor tids hverdags-heltinder. De er for det meste sygelige, undertiden rødhårede og pukkelryggede, altid meget sensible. Men lad os nu tage en af middelsorten; efter hvad man kan dømme af digterens beskrivelse, synes jeg, man bedst får en ide om hendes ydre, når vi antager, at hun ligner en visnet lilje i måneskin. Hendes første kærligheds-paroksysme [Note 66)] er ikke forbi endnu, men der er gode udsigter til, at den snart vil gå over. Hun tror endnu at elske sin fætter, en ung student eller officer, hvad han nu kan være, men som naturligvis er en laps. Især opdager hun afstanden mellem ham og det ideal, hendes fantasi har dannet sig, når den virkelige elsker træder frem på skuepladsen. Denne er altid en kavaler, der har trådt sine børnesko; han er næsten halvhundrede år; men Gud bevares, han ser langt yngre ud. Han er meget alvorlig, møder bestandig i sorte klæder med en dekoration i knaphullet, for

han er meget fornem, i det mindste sekretær. Han nedlader sig aldrig til at sige frøkenen smukke ting; men ubeskrivelig er den måde, hvorpå han betragter hende, og som stedse jager hende blodet op under hjertekulen. Fætteren vedbliver imidlertid at kure, men nu giver hun ham på hovedet; han gør kvalm og vil slås med sekretæren, som derved giver et eksempel på en complete gentlemanlike behaviour. Han sjofler nemlig fætteren, men viser ham alligevel en så grænseløs ædelmodighed, at hun, der imidlertid har fået en tilfredsstillende underretning om, at sekretærens onkel er død og har efterladt nevøen en betydelig formue, pludselig kommer til erkendelse, at denne uforklarlige forvirring, hans ubeskrivelige blik opvakte hos hende, var kærlighed, den sande og solide. – Den næste dag kommer sekretæren i en blå kjole med blanke knapper, der klæder ham endnu smukkere og gør ham endnu yngre end den sorte, og siger: Næst efter *tjenstligst salutems* hilsen etc. etc., hvad man nu sådan siger ved en lignende lejlighed, og som De, mine frøkner, ved, men som jeg blot slutter mig til. – Man bliver glad, og på den måde gør frøknen et godt parti."

"Men således er slet ikke de nye romaner," afbrød Elise ham.

"Det kan gerne være," sagde Clotaldo; "jeg sagde, at jeg aldrig har læst nogen af dem; jeg tænkte blot, at de var således."

"Hvor kunne De tænke –"

"Jo, for så var de rigtige," vedblev Clotaldo, "og jo kedeligere, desto bedre. – Ser De, hvis man i gamle dage spurgte en ung pige om, hvad hun anså for livets højeste lykke, så ville hun uden betænkelighed have svaret: Kærlighed. Spørger man nu til dags, så bliver svaret anderledes. Ældre, unge og mindre

smukke damer vil fortælle, at livets højeste lykke består i nydelsen af et kunstværk, eller – ville De med et meget forrådende blik tilføje – i selv at kunne frembringe et sådant; så skal man straks tro, at de er anonyme kunstnerinder. Virkelig unge, smukke og fornuftige piger ville derimod rent ud forklare os, at lykken, om den end ikke ganske består deri, så dog bedst garanteres ved et vel ordnet, fornuftigt ægteskab med en fornuftig mand, der har et godt embede eller en anselig formue. – De har vel sagtens ikke læst "Frejas Alter" Note 67)? Den har jeg læst; deri siger Guillelmo: "Vi vil købe os en hytte, nogle får og et par alen silkebånd; når vi da har vort daglige brød, imedens den sølverne kilde skænker os sin kølende læskedrik, hvad behøver så kærlighed mere?" Men så svarer den gamle: "Hun behøver fanden restaurere mig hønsekødsuppe med kødboller på om søndagen" etc.; og det er rigtigt, ikke sandt, frøken Fanny? Man kan ikke leve af en "hytte og hans hjerte"?"

"De kender nok ordsproget "at være gift og aldrig have en glad time"," svarede Fanny, "det kunne næsten blive tilfældet i hytten."

"Ser De det," sagde Clotaldo og henvendte sig til fruen; "nu om stunder har mødrene det virkelig let; i gamle dage kunne de ikke bestille andet, end passe på, at deres pigebørn ikke skulle gøre dumheder; nu behøves det ikke; vor tids unge piger er ved Gud så fornuftige, at det er en lyst; og det tror jeg, vi kan takke tevandsnovellerne for."

"Men det siger De alt sammen i en tone," afbrød Fanny ham, "som om De var ærgerlig over, at vi er blevet fornuftige."

"Hvor kan De tro det? Jeg elsker fornuften, det vil sige, jeg har betydelig agtelse for den, især fordi jeg selv lider en mærkelig

mangel derpå. Jeg har desværre aldrig forstået den kunst at forene det nyttige med det behagelige, hvilket just er vor tids særkende. – Jeg kommer just til at tænke på vor ven Smith, som undertiden fusker lidt i de skønne kunster; jeg traf ham i går i færd med at tegne, og på mit spørgsmål, hvad hans billede egentlig skulle forestille, forklarede han mig med en vis selvtilfredshed, at det var Amor, der lærer en ung pige at regne, komponeret af ham selv. Amor så rigtignok lidt bedrøvelig ud derved. Jeg tilbød mig at skrive et vers under hans billede; – jeg tror, jeg har det hos mig; – du må gerne læse det højt, Alfred; måske frøken Fanny er så god at sætte musik dertil engang ved lejlighed."

Alfred tog digtet og læste:

Amor.
Lad være, du søde, du må
ej sidde sådan og bøje dig.
Jeg skal dig lære, du små,
at regne, hvis det kan fornøje dig.
Først én og én?

Den unge pige.
Det er to.

Amor.
Måske efter Kramers regnebog;
men én og én må du tro,
det bliver kun én allevegne dog.
Ser du, dit hjerte og hans?

Den unge pige.
Er kun ét – ja, det er jo tydelig.

Amor.
Rigtig. Din sjæl og så hans?

Den unge pige.
Er kun én; – nej Gud, du er nydelig.

Amor.
Og dør han?

Den unge pige.
I døden ham tro,
lig såret mimosa henblegner jeg.

Amor.
Træk altså blot én fra de to
kommer nul. – Ja således regner jeg.
Nå, ser du, til det resultat
vi kom jo ved hjælp af subtractio; –
med tiden jeg hjælper jer at
begynde på multiplicatio.

Den unge pige.
Ja tak du, du lærer så rart.
Og visdom kun taler din lille mund.
Du kunne vist og i en fart
mig sige: dersom du ville kun:

Hvor stor en kapital behøver man, for af renterne at kunne holde heste og vogn, have landsted om sommeren og loge i teatret om vinteren, gøre tre baller, seks store og tolv små selskaber om året?"

"Det er jo afskyeligt," råbte Elise.

"Og du, Alfred, sidder og ler," sagde Fanny, "og forsvarer ikke din kæreste!"

"Hvad behager? Er du angrebet, Fanny? Jeg vidste ikke, at du tog information Note 68) i regning."

"Å – I har måske været begge to om at lave dette vers; det er dårligt nok dertil; men det er det samme, jeg tager mig det ikke så nær. Men De, herr Clotaldo, med Deres uskyldige mine, nu har De røbet Dem; nu ved vi, hvor meget vi skal tro, når De engang igen får i sinde at blive galant og sige komplimenter. Gud, Alfred, du skulle bare have hørt så smukke ting, han sagde til mig den første gang, han var her. Kan De huske, herr Clotaldo, da vi havde bal? De tog min buket; og hvordan var så den frase, De sagde? – Jeg har ikke engang turdet fortælle den til Alfred, om – blomsterne, der ville dø af længsel – o lad os høre den engang; De kan den vist; De bruger den vel ved forskellige lejligheder."

"O, frøken," sagde Clotaldo, "hvad skal jeg svare? Hvor skal jeg finde ord, der kan afvæbne Deres vrede? Tro blot, og lad Alfred bevidne, at jeg aldrig siger et ord, uden at jeg mener det; og har jeg altså engang sagt noget smukt om blomsterne, så har jeg vist også ment noget smukt. – O, frue, bed for mig hos Deres datter; frøken Elise, gå i forbøn for mig; Alfred, vis publikum, at din forlovede elsker dig, og formå hende til at række mig sin

hånd til tegn på tilgivelse." Med disse ord faldt han på knæ for Fanny, som sagde:

"Han fortjente vist at blive liggende der til evig tid, for han spotter i hvert ord, han taler; men jeg vil lade nåde gå for ret. Rejs Dem og forbedre Dem!" Hun rakte ham hånden; han trykkede den til sine læber; men Fanny rev den fra ham, og idet hun hurtigt vendte sig imod Alfred, spurgte hun ham: "Kører du mig så i kane i morgen, hvis det bliver godt vejr?"

Alfred lovede det og forsøgte atter at få konversationen i gang; men Clotaldo var pludselig blevet tavs. Så snart det kunne gå an, absenterede han sig.

Den næste dag bragte et klart frostvejr, og kaneføre var det i forvejen. Klokkespillet klingrede til piskens knald, Alfred holdt for døren og var snart oppe ad trappen. Fanny modtog ham i et elegant vinterkostume.

"Jeg så din kane fra vinduet," sagde hun, "den er meget smuk; men jeg skal heller ikke gøre den skam."

"Hvor du er smuk!" udbrød Alfred uvilkårligt.

"Det er første gang, du siger mig det," sagde hun halvsagte og rakte ham munden.

"Jeg vover det næppe," sagde Alfred, "jeg frygtede, at mit kys ville ødelægge den glorie, som omgiver dig." Fanny kastede et blik i spejlet, og hendes smil sagde tydeligt: "Jeg tror aldrig, at det har skadet mig." Hun greb hans arm og gik hen til sin moder, der i stilhed havde glædet sig ved synet af det lykkelige par: "Adieu, søde moder! Er det ikke en smuk kæreste, jeg har? Han har rost mig i dag, så må jeg vel gøre gengæld; han tager sig godt ud i denne frakke à la polonais."

"Alfred," sagde moderen, "De passer vel lidt på hende, hun er så vild i dag."

"Jeg er så lykkelig," sagde Fanny, kyssede sin moder og ilede ned ad trappen. Alfred hjalp hende i kanen og gav hesten tøjlen; hun sendte et kys til moderen, der fra vinduet så hende flyve afsted.

"København skal misunde mig," sagde Alfred, og i stedet for at køre ud af porten, drejede han hesten ind imod byen. Fanny lod ikke til at have noget derimod; begge nød deres triumf, hun blev beundret, og han misundt. Da Alfred endelig kørte ud af byen, sagde han:

"Du ved, jeg godt kan lide at gøre sammenligning; således fandt jeg engang, at en trappe lignede mit liv; det erindrer du måske. Men ved du, at denne kanetur aldeles ligner dit? Dit henrinder jo nu ligesom vor tur inde i byen, under den larmende og lystige verdens bifald og beundring; men ligesom jeg før egenmægtig styrede kanen ud igennem porten, således vil jeg snart føre dig bort fra den muntre bys virvar og ud til det stille landlivs ensomhed. Tror du da, at du kan forlade staden med et lige så fornøjet smil som nu?"

"O, endnu mere tilfreds," svarede Fanny; "jeg kender jo din idé, du vil, at vi vor bryllupsdag skal tage ud på landet og leve der en månedstid kun for os selv. Jeg er jo lige så henrykt derover som du. Men når vi så hen ad efteråret vender ind til byen, så åbner vi vort hus for vor familie og venner; vi vil ikke have for mange, kun en liden kreds, men munter og fortrolig. Kunstnere og unge dannede mennesker, som selv intet hjem har, skal stedse finde et hos os. Et par gange om vinteren vil vi vise, hvad huset formår, og give et stort bal, hvor intet må

mangle i elegance og smag. Og når skoven bliver grøn, og vi flytter ud på vort landsted, så vil omegnen snart blive levende; thi den ene efter den anden af vor cirkel vil komme og etablere sig der for sommeren. Landture, koncerter og skovballer skal da afløse hinanden; og jeg vil ret føle mig lykkelig, når jeg ved, at jeg er midtpunktet i denne cirkel, at jeg er den, der skaber al den glæde omkring mig."

"O, du drømmer så smukt; du bygger så yndige luftkasteller, så jeg nu næppe tør tale til dig om den virkelige lykke, jeg har haft, som jeg før ret glædede mig til at fortælle dig. – Jeg har sikkert løfte på en ansættelse på landet, en halv snes mil herfra, men i en smuk og behagelig egn, omgivet af skov og sø. Indtægterne er just ikke betydelige; men i så tilfælde kunne jeg jo aldrig have ventet at få det; imidlertid er de dog altid tilstrækkelige til at leve sorgfrit for på landet. – Jeg tænkte, at du med lethed kunne sige farvel til hovedstaden og dens glæder, som du nu kender, og finde din lykke i et stille og ubevæget liv; – vi gjorde et par gange om året en tur herind, og om sommeren kom din moder og søster og besøgte os."

"Ja vel," sagde Fanny, "jeg kunne sige farvel til staden og dens glæder; men hvorfor gøre det, når vi ikke behøver det? Hvorfor vil du tage imod det embede, da du ikke trænger dertil? Der er så mange andre, hvis lykke det ville være."

"Ikke trænger dertil, siger du?"

"Ja, er du ikke rig? Onkel siger, at du har arvet, jeg ved ikke hvor meget."

"Rig," gentog Alfred, "for en fire, fem år siden havde jeg nogle penge, rig var jeg dog ikke. Nu har jeg ikke andet, end hvad jeg tjener."

"Jeg troede, at du var rig," stammede Fanny i en næsten fortvivlet tone. – Alfred tav. – Hun bukkede sig for at aftørre tårerne, der stjal sig ned over hendes kinder; Alfred bemærkede det, men sagde intet, og en halv mil tilbagelagdes i tavshed.

"Jeg fryser," sagde endelig Fanny.

"Jeg også," svarede Alfred og lod hesten gå i galop, og snart standsede de ved Bellevue [Note 69)]. De steg ud og gik op uden at veksle et ord. Fanny satte sig ved kakkelovnen, Alfred gik hen til vinduet og stirrede ud. Opvarteren kom for at høre, hvad de ønskede, og Alfred bestilte, hvad der faldt ham ind. Endelig brød Fanny tavsheden og sagde:

"Hvorfor står du ved vinduet, når du er kold?" Alfred gik hen til sofaen, men svarede ikke. Hun rejste sig og gik hen til ham.

"O, du ville vist prøve mig," sagde hun, "og nu er du vred, fordi jeg blev bedrøvet, da jeg hørte, at du må arbejde for dit ophold. Kan det undre dig, at jeg ønskede dig rig, og tror du ikke, at jeg ligefuldt ville elske dig, om du virkelig intet ejede?"

"Jeg ville ikke prøve dig; jeg *må* arbejde for mit ophold; men jeg har aldrig udgivet mig for rig, og anede ikke, at du havde fattet den idé. Jeg vil ikke tro om dig, at du i den tanke forlovede dig med mig. Nej, nej, jeg tror, du elsker mig; – men jeg blev overbevist om, at du aldrig kan blive lykkelig, når du skal give afkald på de fornøjelser og adspredelser, som har en så stærk tiltrækning for dig. Tanken om, hvad du må savne, vil blive blandet med bitterhed imod den, for hvis skyld du savner; og jeg kunne ikke leve med bevidstheden, at jeg var den, der gjorde dig livet tomt og glædesløst. – O, Fanny, afbryd mig ikke, og se ikke på mig med dette tårefyldte blik, for jeg behøver alt mit mod for at sige dig, hvad jeg må sige dig. – Jeg har aldrig

bedraget dig, men jeg vil det heller ikke; jeg vil derfor ikke indgyde dig et håb om bedre udsigter, som jeg aldeles ikke har, for således at trække tiden ud, og vente, at du skulle tabe smagen for din alders glæder. Den ansættelse, jeg fortalte dig om, er en usædvanlig lykke, et fuldkomment held. Den fremtid, jeg altid kan byde dig, vil kun blive savn og fornægtelse. – Der, Fanny, tag din ring og vær fri. – Jeg har altid ønsket at kunne ofre dig mit liv; nu er det ønske opfyldt; jeg har ofret dig mit livs lykke."

"Alfred," råbte Fanny hulkende, "det kan du gøre? Så har du aldrig elsket mig."

"Jeg elsker dig for højt til at ville din ulykke. – O, Fanny, græd ikke; vær stærk nu, at vi ikke hele vort øvrige liv skal begræde et øjebliks svaghed. – Fanny – du kan sige din moder, at du har opdaget forhold, hvori jeg har stået til fruentimmer – sig, hvad du vil. – – Er det min ring, du vil give mig tilbage? – Lad mig hjælpe dig. Den gik dog lettere på, end den nu går af. – Du vender dig bort, – Fanny, ræk mig din hånd til afsked."

"Alfred," hulkede Fanny, "du har såret mig dybere, end du tænker; jeg har mange fejl; men min kærlighed er dog større end mine fejl; der var intet offer, som jeg ville have nægtet dig, når du forlangte det. Jeg troede dig lykkelig ved min kærlighed og tænkte ikke, at din forlovelse med mig var et bånd på din frihed. O, du må foragte mig dybt, at du vil forskyde mig."

"Foragte dig," udbrød Alfred, "jeg har agtet dig højere end jeg har elsket dig. O, jeg ville have solgt min evige salighed for øjeblikke i dine arme; men hvor brændende end dine kys har været, har min ærefrygt for dig stedse været stærkere end min lidenskab. – O, Fanny, se op og ræk mig din hånd til tegn på, at

du tror mig. Fanny, vi beseglede vor forlovelse med et kys; – det er dig, der skal løse den."

Hun kastede sig højt grædende imod ham og slyngede sine hænder om hans hals. Hendes læber hang ved hans; han omsluttede hende med sine arme og følte hendes hjerte slå med febrilsk hurtighed. Hendes blik flammede og lod ham ane den ild, der brændte i hendes årer, og bragte hende til at sitre over hele legemet.

Men Alfred samlede sin sidste kraft og rev sig løs af hendes favntag. Hun sank tilbage i sofaen og stirrede et øjeblik efter ham som i drømme; men virkeligheden stod hurtigt for hende; hun skjulte sit ansigt i sine hænder og græd stille.

Lidt efter kom opvarteren med det bestilte; Alfred betalte og forlangte, at kanen skulle køre frem. Da den holdt for døren, tog han Fanny ved hånden og hjalp hende at stige ind. Der veksledes ikke et ord før kanen holdt udenfor justitsrådens gård.

"Farvel for evigt!" hviskede Alfred, idet han hjalp hende ud.

"Alfred, hør!" stammede Fanny; men han havde givet hesten tøjlen, og ordene døde under bjældernes klang.

Nogle dage efter løb Smith en aftenstund hele byen om og søgte efter Clotaldo, uden at være så heldig at træffe ham. Den næste dag stod han tidligt op og gik til ham; men Clotaldo havde ikke været hjemme den nat. Dagen gik, og først hen ad eftermiddagen, da Smith begyndte at tvivle om nogensinde at få fat på ham, traf han ham hos en konditor i en sorgløs nydelse af en kop kaffe.

"Nej, nu skal jeg fortælle dig noget," udbrød han, og glæden over endelig at kunne udkramme sin næsten fire og tyve timer gamle hemmelighed var øjensynlig.

"Nå, lad høre," sagde Clotaldo, idet han lænede sig tilbage og arrangerede sig med benene op på en anden stol, for i denne magelige stilling at høre på Smiths historie, som han af måden, hvorpå han indledede den, vidste, måtte være af en betydelig længde, – "dog giv mig først en cigar. – Se så, fortæl du mal væk Note 70)."

"Ser du vel," begyndte Smith, "jeg gik i går og kedede mig, og så gik jeg på komedie; det var nu heller ikke så morsomt. Jeg var kommet forbandet tidligt og gik og drev i forsalen. Så møder jeg Wilhelm Petersen, som jeg ikke har set i mange tider. – Nå, god dag, du, og hvordan har du det, og så videre. – Så siger han til mig: Vil du gå med op og spise et stykke smørrebrød? Ja, siger jeg, når du også giver snaps. – Tror du, jeg vil byde dig brød uden brændevin? siger han; – og så gik vi op."

"Det var jo en dejlig tale," bemærkede Clotaldo, "nå, hvad kom så?"

"Vi sad nu der oppe på punschesalen," vedblev Smith, "og snakkede om et og andet. Så kommer der nogle damer, der går ind i en loge; det var fru W– og frøken Fanny. Jeg rejste mig og bukkede, og de hilste igen. – Så siger Wilhelm Petersen: Hvem skulle se på det pigebarn, at hun i forgårs slog op med sin kæreste?"

"Hvad siger du?" råbte Clotaldo.

"Ja, sådan skreg jeg også op," vedblev Smith flegmatisk, "men så fortalte Wilhelm Petersen mig, at hun havde fået noget at vide om et par børn, han skal have med en enke på

Christianshavn; og det bandede han på, var ganske vist, for hans tante bor på anden sal i huset ved siden af justitsrådens. – Jeg lod naturligvis som om jeg slet ikke kendte Alfred."

"Du har ikke set Alfred siden?" spurgte Clotaldo hurtigt.

"Nej, jeg turde ikke gå op til ham; jeg ved ikke, om jeg skal kondolere."

"Jeg må have vished," udbrød Clotaldo og slængte cigaren henad gulvet.

"Hvor går du hen?" spurgte Smith, ulykkelig over igen at blive ene.

"Til W–s."

Smith stirrede forbavset efter ham; drak derpå sin kaffe, idet han sagde til sig selv: "Gudskelov det ikke er mig, der skal derhen."

Det varede flere dage, inden Smith så Alfred; i den tid overvejede han, hvorledes han skulle føre sig op, når de mødtes, og kom endelig efter megen spekulation til det resultat, at det bedste var, at lade som om slet intet var passeret. – Men da Alfred en aften kom op til ham, og Smith så den melankolske sky, der hvilede tungt over hans ansigt, havde han nær glemt sin beslutning; han sagde imidlertid ikke et ord, men trykkede hans hænder gentagne gange og havde den største anstrengelse for at lade være at græde.

"Det gør mig ondt for dig," sagde Alfred, der selv blev rørt over Smiths deltagelse, "du er en god dreng; men tjen mig i aldrig at tale til mig derom."

Smith trykkede ham endnu et par gange i hånden, tog derpå sine cigarer frem og hentede vin. Alfred førte samtalen hen på

et emne, der dengang gav stof til heftige diskussioner i bladene, og som han vidste interesserede Smith, der var en stor politicus. En times tid gled således roligt hen. Endelig sagde Alfred:

"Jeg troede at have truffet Clotaldo hos dig; kommer han ikke i aften?"

"Nej, jeg talte med ham i formiddags," sagde Smith, "han skulle til – det vil sige," rettede han sig, idet han blev rød i hovedet, "jeg ved ikke, hvor han skulle hen."

"Er han hos W–s?" sagde Alfred med et sørgmodigt smil. "Stakkels fyr, han er også forelsket i Fanny."

"Nej," indvendte Smith ivrigt, "i det punkt tør jeg forsvare Clotaldo, så slet er han ikke; jeg tror nok, at han godt kan lide hende, – han har venskab for hende; – men forelsket –"

Alfred morede sig over Smiths iver og sagde: "Clotaldo havde gjort klogere i aldrig at forlade sine grisetter; han vil dyrt komme til at betale sin kærlighed."

Da Alfred gik, sagde Smith til ham:

"Du ved, at jeg om aftenen helst vil være hjemme hos mig selv, når nogen blot vil komme til mig; – nu har du vel ingen steder at tilbringe dine aftener, kom så og hold mig med selskab, ellers driver jeg om som et vildfarende får. Du kan ikke tro, hvor det har været en afskyelig vinter for mig, ret a damned one. Clotaldo ser jeg næsten aldrig; han måtte gerne sælge min ny blå kjole, når vi blot igen havde det på vor gamle facon. – Men du lover mig jo at komme engang imellem?"

Alfred kom jævnligt; han følte, at han ville bukke under for sin smerte, hvis han overlod sig til ensomhed, og var glad ved at have et asyl, hvorhen han, når dagens beskæftigelse var forbi,

kunne retirere for sine sørgelige tanker og sine forrige bekendte. En måneds tid sled sig således hen.

En eftermiddag, han kom op til Smith, traf han Clotaldo, hvem han ikke havde set siden dagen før hin uheldige kanetur. Clotaldo var noget forlegen og søgte at skjule det ved at tale om ligegyldige genstande. konversationen gik imidlertid temmelig trevent og blev ofte afbrudt af pauser. – Endelig spurgte Alfred:

"Hvorledes har de det hos W–s?"

"Jeg tænker, godt," svarede Clotaldo.

"Du tænker," gentog Alfred, "du må jo vide det, du kommer der dagligt."

Clotaldos ansigt røbede en særdeles lyst til at bide om sig.

"Nå, bliv ikke vred," vedblev Alfred roligt, "det vedkommer jo ikke mig; men du kan dog ikke undre dig over, at jeg gerne ønsker at høre fra en familie, som jeg engang troede skulle blive min. – Hør, Clotaldo, jeg indser ingen grund til, at vor tidligere gode forståelse skal ophøre. Derfor kan jeg bede dig, at du med samme udførlighed, som når jeg tidligere underholdt jer om mine besøg i det W–ske hus, vil fortælle os om dit komme der, siden den dag, jeg forlod det. – Det vil vist også være Smith kært at høre fra sine gamle venner."

Da Smith erklærede, at det i høj grad ville interessere ham, og at han fandt, at Clotaldo formeligt skyldte Alfred det, tog Clotaldo ordet:

"I vil, at jeg skal fortælle; velan, jeg vil forsøge, om jeg kan. I fordums dage var intet mig kærere, end når jeg fik ordet, og I med tålmodighed ville høre på mine lange, dog undertiden fulminante [Note 71)] taler; jeg lovsang dengang mine talegaver. Men nu frygter jeg, at min veltalenhed er gået pokker i vold i

kompagni med mit gode humør. Dog, Smith siger, at jeg er i gæld til Alfred og kan udligne den ved at opfylde eders forlangende. Jeg vil altså begynde med at fortælle, hvorledes jeg, da jeg første gang besøgte den W–ske familie, efter at du, Alfred, som du selv udtrykte dig, havde forladt den, hvorledes jeg da af fruen blev modtaget med adskillige taler, som, hvor forbindtlige de end blev fremførte, dog ikke lod mig blive uvidende om, at man ikke ville være bedrøvet ved at blive befriet for min nærværelse. Jeg sagde noget overmåde sirligt i denne anledning, men var fast besluttet på hellere at lade mig kaste ned ad trappen, end at gå, før jeg af Fannys mund havde hørt bekræftelsen på min forvisning. Det kneb imidlertid hårdt nok, at holde mig med anstand, indtil hun endelig kom hjem. – Hun blev synligt overrasket ved at se mig; men hilste mig venligt, ja næsten som man hilser en gammel ven fra en forsvunden lykkelig periode. Hun var bleg, alvorlig og rolig; men deltog dog med interesse i samtalen og kom den ofte til hjælp, når den truede med at gå i stå. Hendes tidligere fornemme trods, som stedse nødte mig til at være *en garde*, og som ofte fristede mig til – måske dog kun for hende forståeligt – udfald, var ganske forsvundet; og jeg var ikke langt fra at græde, når jeg så, hvorledes hendes fordums overgivne latter var reduceret til et vemodigt smil. Ordene kom mig på tværs i halsen, formodentlig fordi jeg aldrig var vant til at udtrykke, hvad jeg følte i de øjeblikke. – Da jeg gik, tog moderens tale en anden retning, hun bad mig ofte at komme og tage mit gode lune med. – Da jeg næste gang besøgte dem, var Fanny endnu blegere end sidst; men en forklaret ro hvilede over hende."

"Sig mig," afbrød Alfred ham, "har hun aldrig – talt –"

"Om dig? Nej, hun har aldrig nævnet dit navn i den hele tid; men jeg kan ikke nægte, at hun ofte, især når hendes moder ikke er tilstede, leder, om just ikke samtalen, så dog tanken hen på den foregående tid. – En aften, for eksempel, sad hun ved pianoet og lod sine fingre tankeløst fare hen over tangenterne; til sidst spillede hun, måske sig selv ubevidst, en melodi; det var Smiths vise. Hun studsede selv derved og gav sig til at le – det er første gang, jeg har hørt det siden – – idet hun sagde: "Jeg fik aldrig ret lært ordene hertil," men tårerne fyldte hendes øjne, hun rejste sig hurtig og gik hen i vinduesfordybningen for at skjule sin gråd."

Alfred stred imod for at vedligeholde sin rolighed; hans ansigtsmuskler sitrede, og hans læber viste blødende spor af tænderne. Clotaldo så, at han led, men var ikke oplagt til at skåne ham; han vedblev:

"Og nu i eftermiddag: Wolff, som har været bortrejst et par dage, kom just tilbage, mens jeg var der, og fortalte, at han har fået et embede en ti-tolv mil ude i landet. – Der blev da stor glæde. – Han fortalte videre, at han allerede for nogen tid siden var blevet tilstillet en billet, hvori en unavngiven opfordrede ham til at søge det omtalte embede. Han havde også gjort det, uagtet det var fuldkommen usandsynligt, at han skulle blive valgt, da han var ganske ubekendt med – jeg ved ikke hvilken stormand, af hvem det dependerede. Han havde derfor ikke villet sige, i hvad ærinde han var rejst; men nu var det afgjort; og han ville være det lykkeligste menneske på Jorden, hvis Elise nu ville samtykke i at holde bryllup inden en måned, da han til den tid skulle tiltræde embedet. – Under den almindelige glæde og spørgen bad Fanny ham om at se den omtalte billet; men da

hun fik den, så jeg, at hun brast i gråd og knugede hånden imod sit bryst. Hun rejste sig dog snart og gik hen til søsteren, omfavnede hende og sagde, imedens tårerne randt ned over hendes kinder: "O, du vil vist blive lykkelig i dit tilkommende hjem; jeg ved, der skal være smukt, omgivet af skov og sø; noget ensomt; men du er god; du finder kun din lykke i dit hjem, ved at udbrede glæde til dine kære. – O, gid jeg havde været som du!" – De sidste ord blev næsten kvalt af hendes gråd; hun skjulte sit hoved ved søsterens bryst og lod sig af denne lede ud af værelset. Fruen smilede igennem tårer og gjorde os opmærksom på det smukke forhold, der fandt sted imellem de to søstre."

Men Alfred hørte ikke længere; han sprang op, greb sin hat og styrtede ud.

Smith stirrede som himmelfalden fra skyerne.

"Men hvordanne hænger dog dette sammen?" Spurgte han.

"Han blev lidt hed," svarede Clotaldo, "og løber nu for at afkøle sig; – det vil nok lykkes, for det fryser syv grader i aften."

Alfred mærkede ikke kulden, uagtet sneen knirkede under hans fødder. Hans skridt førte ham uvilkårligt op på Volden; skildvagten marcherede op og ned for at holde sig varm; men Alfred blev stående ubevægelig og stirrede over på sit tabte paradis. – Der var tændt lys, og han troede at kunne kende Fannys skygge på gardinerne. Flere gange syntes han, at hun havde nærmet sig vinduet og set ud; tilsidst blev gardinet helt trukket til side, og det kunne ikke være nogen anden end Fanny, der stirrede ud og holdt hånden over øjnene, som om hun bestræbte sig for at gennemskue mørket. Alfred gjorde en bevægelse, og straks faldt gardinet for igen. Han stod atter

ubevægelig og søgte at udgrunde, hvad hun kunne have set efter. – Da åbnedes porten, og en skikkelse trådte ud, som han ikke kunne tage fejl af. Han ilede for at nå voldbakken, uden dog at tabe hende af sigte; men inden han kom til nedgangen, så han hende gå over gaden og stige op ad bakken. Han standsede; men hun gik ham i møde med sikre skridt.

"Alfred," sagde hun, da han trak sig tilbage, for, ukendt af hende, at se, hvor hun gik hen, "Alfred det er dig, jeg vil møde."

"Hvorledes, frøken W–, De?" –

"*Frøken* W–," gentog hun, "hvorfor vil du være så kold imod mig, da du dog elsker mig? Jeg ved det; du står jo her hver eftermiddag og stirrer over, hvor jeg sidder og græder. – Alfred, jeg ville takke dig for din ædelmodighed; jeg måtte jo; de andre ved ikke, hvem den ven er, som har sikret min søsters lykke; jeg tør ikke sige Dem det. De tror, at det er en fornem og mægtig mand; men jeg ved jo, hvor stort dit offer er, hvor glad du engang selv var ved dit held."

"O, frøken," afbrød Alfred hende, "De ved jo også, hvad der berøvede mig dets værd."

Fanny ville tale, men kunne ikke; hun lænede sig imod et træ. Alfred greb hende om livet og råbte:

"Tilgiv, Fanny, jeg ville ikke bedrøve dig."

"O nej, jeg ved det," svarede hun med mat stemme, "jeg har måske fortjent det. – Lad mig så gå igen, og vær ikke vred på mig, fordi jeg opsøgte dig."

"Nej, Fanny, gå ikke," bad Alfred, "forlad mig ikke i denne pinlige uvished, hvori dine få ord har bragt mig. Svar mig: er du ikke lykkelig?"

"Nej," svarede hun med næppe hørlig stemme.

"Så er der ingen retfærdighed over os," udbrød han med fortvivlet styrke; "jeg har lidt større pinsler end et menneske plejer at udholde; jeg har kæmpet en kamp, i hvilken de fleste bukker under, og jeg sejrede, fordi jeg indbildte mig, at din lykke ville spire fra mit blødende bryst. Ja, jeg takkede Gud for de timer, jeg tilbragte her med at stirre over til dit vindue; de var nu hele mit liv. Og nu – o havde jeg aldrig mere talt med dig, jeg kunne dog havde levet i min illusion, som jeg vel føler var nødvendig for at leve."

Fanny græd. "Jeg har altså ikke blot forspildt mit liv," sagde hun, "men også dit. – O, men hvorfor bar du ikke over med min forfængelighed og lærte mig at forsage hin usle glans, som jeg må købe så dyrt? Det ville dog have været langt lettere for mig, end nu jeg skal renoncere på det eneste, der giver livet værdi. Da jeg var forlovet med dig, var jeg så lykkelig, så glad, at jeg aldrig tænkte over mine følelser; først da du brød med mig, lærte jeg at kende, hvor dyb den kærlighed var, som du agtede så ringe. Men jeg skjulte min smerte hos mig selv; jeg ville ikke, at min moder skulle hade den, jeg bestandig elskede; og det ville hun, havde hun kunnet se sin datters sønderrevne hjerte."

"Skån mig, skån mig, Fanny."

"Tilgiv mig, Alfred, jeg bebrejder dig intet; – lad mig blot klage for dig; jeg har ingen andre, der må høre mig klage. Du er stærkere end jeg; jeg husker, at da jeg glemte verden og mig selv ved din favn, da var det dig, der rev dig løs fra mine arme. Hør mig derfor og trøst mig, hvis du elsker mig. – Du har vel hørt, at jeg er forlovet med baron H–; du vil ikke spørge mig, hvorfor jeg gav ham mit ja; det var en pligt imod min familie. Jeg undertrykkede enhver tanke om dig og håbede, at tiden ville

bringe mig den sindsro og tilfredshed, som jeg tvang mig til at affektere. – Men da jeg senere troede at kende dig i den skikkelse, der hver aften, når mørket faldt på, stod og så over til os, da du endelig i dag sendte mig et bevis på, at du selv gav afkald på din lykke i verden, den dag, da min endte; o, så kunne jeg ikke længere modstå mine følelser; jeg måtte ud, for at skjule dem for min moder og søster, og jeg ilede herover for én gang ret at græde ud ved dit hjerte."

"Ja, græd, Fanny, græd," sagde Alfred bevæget; "havde jeg tårer, så græd jeg med, det skal jo lette hjertet. Og hvad anden trøst kan jeg skænke dig? Før var jeg stærk, da jeg troede, at det gjaldt din lykke; men nu, da jeg ved, at hvert ord bringer dig nærmere til din undergang, så er jeg svag som et barn. – Jeg kunne råde dig at flygte med mig."

"O nej," afbrød Fanny ham, "aldrig – tal aldrig derom, Alfred, lov mig det. Min stakkels moder! Hun elsker mig så højt; jeg er hendes stolthed; hun må aldrig erfare, at jeg ikke var værdig til at være det. Nej, jeg har selv forspildt mit liv og bør lide derfor; men – når du ikke denne gang vil forstøde mig, så håber jeg at kunne vinde styrke til at lide og til herefter kun at leve for andre."

"Tal, Fanny, tal," sagde Alfred, "*jeg* tør det ikke. Da det gjaldt om at forsage, da kunne jeg føre ordet, jeg, hvis liv fra vuggen af har været resignation; da havde jeg styrke, ja, en overmenneskelig styrke havde jeg i det øjeblik, du nævnede, da jeg rev mig løs fra målet for min højeste jordiske lykke. Men nu føler jeg for vel, at modstand er umulig; og jeg kan ikke få ordene over læben. Men du, Fanny, udtal du med hele din sjæls

åbenhed dit hjertes lønligste tanker, som jeg ikke tør tro at have gættet."

"O du har vist gættet dem," sagde Fanny undselig; "du har stedse kunnet læse i mit indre. Men sig mig, er de så syndige? Hvad var min forbrydelse, at jeg, for at afsone den, skal give afkald på hjertets stærkeste tilbøjeligheder? Og foruretter jeg ham, jeg skal ægte, når jeg fra den dag, jeg rækker ham min hånd, bestandig ofrer ham mit liv? Forringes mit værd da så grænseløst, at det kan blive hans vanære at eje mig, fordi jeg giver efter for denne brændende længsel? – O, Alfred, jeg skal for fremtiden opfylde de strengeste pligter; er det da formeget, jeg forlanger, når jeg i den korte tid, jeg har tilbage, inden jeg opofrer mit liv, når jeg da ønsker at leve, for med bevidstheden om at have levet at kunne hente mod til at forsage for hele livet?"

Hun sank op til ham i en tæt omfavnelse. – Endelig sagde Alfred:

"Jeg drømmer ikke; det er jo virkeligheden; jeg holder dig atter i mine arme, og du giver mig tilsagn om Jordens salighed? O, Fanny, lad atter dine læber i et kys bekræfte dette løfte; jeg tør ikke tro mine andre sanser." – – –

"Nu må jeg gå," sagde endelig Fanny, idet hun viklede sig ud af hans arme; "min moder og søster kunne ellers komme hjem før jeg; – jeg benyttede en visit, de ville gøre, til at gå herover."

"Når ser jeg dig atter?" spurgte Alfred.

"Pas på mig i morgen, når jeg går fra mamsell X.," hviskede Fanny.

Det er vist ikke nogen ganske ny bemærkning, at sommer og vinter ingenlunde ligner hinanden. For københavnerne viser forskellen sig imidlertid kun ved, at man tager kåber og vinterfrakker på, og at man i stedet for at gå på Tivoli går på komedie. Byen er lige befærdslet og sølet om vinteren som om sommeren. Men man behøver blot at gå uden for porten, for at forvisse sig om, at 20 graders forskel i temperaturen kan gøre en forandring. Her er vinter, her er koldt, her er øde. Hvor før den muntre folkevrimmel bølgede sig frem, for at trække frisk luft og drikke te i det grønne, der ser man nu kun en enkelt beboer, der med synlig ærgrelse over den lange og slette vej iler enten mod byen eller mod sit hjem, og kun standser af og til, for at se, om ikke en enkelt omnibus eller droske skulle være blevet tilbage af den mængde, der for nogle måneder siden krydsede frem og tilbage.

Men har endogså det lille vognmandslaug i vinterens løb slået hånden af Frederiksbergs omegn, så har gud Amor det dog ikke; tværtimod, han tager den under sin særdeles beskyttelse: han jager de kedsommelige tilskuere bort, dækker grøften med sne og fører de elskende over denne naturlige bro ind i de forladte haver, hvor stundom de hvide træer kan fortælle lige så lystige kærlighedseventyr som de grønne. – Men bliver kulden de elskende for stærk, da tilbyder en enkelt restauration dem et venligt asyl og åbner gæstfrit sine lune og komfortable værelser.

Det var et af disse asyler, at Alfred og Fanny en eftermiddag var i begreb med at forlade. De måtte gå igennem en stor sal, hvis vinduer vendte ud imod Kallebodstrand og Amager, der

netop oplystes af den nedgående sols sidste stråler. Fanny trådte nærmere og betragtede det smukke vinterlandskab.

"Jeg gør dig vel tiden lang?" udbrød hun endelig, da hun bemærkede, at Alfred ikke nærmede sig.

"O nej," svarede Alfred, "bliv stående. Jeg aftegner denne stilling i min erindring, for at gemme tanken om den time, da jeg først kom til bevidsthed om, at verden ville være tom og glædesløs for mig, hvis du ikke blev min."

"Når var det?" spurgte Fanny bevæget, "det har du aldrig fortalt mig."

"Engang i sommer," svarede Alfred, "husker du på Eremitagen, du så ud over skoven, efter en tordenbyge."

"O ja," udbrød Fanny muntert, "dengang da jeg gjorde bekendtskab med dine lystige venner og deres våde damer."

"Det var just ikke derom, jeg ville erindre dig," afbrød Alfred hende, "og dog," tilføjede han, "bidrog måske disse damer til at omgive dig med hin glorie, hvori du dengang strålede."

"Du ved, at nattens slør er på mit ansigt, Note 72)" citerede Fanny rødmende, idet hun vendte sig bort.

Alfred greb hende om livet og sagde: "Har endogså helgenglorien forladt dig, så bliver du dog stedse den elskværdigste af alle dødelige."

"Lad os gå," sagde Fanny, idet hun undveg hans favntag.

Alfred åbnede en dør, som førte til en lang gang; men idet de ville gå ud, standsede de begge pludselig ved at høre en bekendt stemme fra den anden side af gangen, der sagde:

"Tag du for dig af retterne; du ser, hvad du får; beklage dig kan du dog ikke, min formue beløber sig til fire mark, og endda regalerer Note 73) jeg dig på Skydebanen."

"Men hvad skriver vi vel i dag, at vi to traf sammen?" afbrød en fruentimmerstemme ham.

"Jeg skal ikke kunne afgive nogen forklaring over de omstændigheder, som har forårsaget vort sammentræf. Kun antager jeg ikke, at det er melankoli, der bringer dig til at søge ensomme steder; jeg føler mig snarere fristet til at supponere [Note 74)], at du er kommet til et stævnemøde, men at han har fået snue, og er blevet hjemme."

"Må jeg bede Dem erindre, hvem De taler med."

"O ja, det er sandt; det er længe siden at vi sås, anstændige Cloris, så jeg slet ikke huskede på din dyd. Jeg har jo den ære at have gjort dens bekendtskab. Den er af en ikke usædvanlig kvalitet."

"Fordømt," hviskede Alfred, "vi kunne blive set, når vi går; lad os lukke døren."

"O nej," svarede Fanny, "han kunne høre det og komme herover. Lad os holde os stille; det er tillige så morsomt."

"Gud ved, hvor morsomt det vil blive," tilføjede Alfred, "gå dog lidt længere tilbage og hør ikke alt for meget efter."

De forsøgte på sagte at trække sig tilbage, men da deres trin hørtes i det store rum, fandt Alfred det klogest atter at standse. Han kunne nu ikke forhindre, at Fanny hørte, hvad Clotaldo, thi det var naturligvis ham, ville finde på at sige.

"Hør, Cloris, skriften siger, at der gives engle; jeg har i den sidste tid gjort den opdagelse, at derved forstås fruentimmerne."

"Gud, hvor De er galant i aften!"

"Vistnok; men den fortæller os også, at der gives to slags engle, de gode og de onde. De gode er de, der har bevaret deres

uskyld. Ja, Cloris, jeg har lært, at der gives uskyldighed. Jeg ved en pige, hvis tanke er så ren som den nyfaldne sne, og som jeg mangen gang har forarget ved min tvetydige tale og mit dårlige levnet. En pige, Cloris, hvis følelse oprørtes i den grad, ved at høre, at hendes forlovede skulle have et barn med anden, at hun brød med ham, uagtet han var en ung og flink mand, med gode udsigter, og uagtet hun elskede ham. Ville du betænke dig på at forlove dig med mig, om du også vidste, at jeg havde to børn? Nå, du skal ikke blive forlegen med at svare; bild dig bare ikke ind, at jeg frier til dig."

"Må jeg bede Dem være noget passende."

"Jeg troede før på en fuldkommen lighed iblandt fruentimmerne," vedblev Clotaldo, uden at lade sig forstyrre, "tro mig, det er tungt, når man, først når det er for silde, opdager, at ens hele livsanskuelse har været falsk. Man kan i så fald ligeså gerne skyde sig en kugle for panden. Jeg tror også, jeg gjorde det, hvis jeg ikke bestandig havde en lille tanke tilbage, at jeg muligvis endnu kunne have ret. At det kun var komediespil; at jeg – tror du, Cloris, at det er muligt?"

"Jeg forstår ikke, hvad De mener."

"Det er rimeligt. Guderne må også vide, hvorfor jeg fortæller dig alt dette; det keder dig, ikke sandt? Men jeg er, som jeg skulle sprænges, og er glad ved at have truffet én, der kan høre på mig, så jeg ikke behøver at udøse mine klager for træerne på marken og fuglene under himlen, på de forelskede hyrders vis, og hvorover jeg tidligere har moret mig fortræffeligt. – O, at det skulle komme så vidt med mig! Siden det bal i vinter, som du vel kan huske, at Smith og jeg var til, har mit humør været pokker i vold; blodet har danset polka i mine årer; jeg har kun

haft én tanke, ét mål; men jeg er stedse kommet længere bort derfra. I hendes nærhed er jeg som et barn: jeg vover næppe at se i hendes øjne; thi møder jeg engang hendes blik, da forsvinder det svage håb, som min hjerne klamrer sig til, som den fortvivlende skibbrudne til det sønderslåede vrag. – Når hun blot én gang ville række mig sin hånd, så havde jeg noget at holde mig ved; jeg tror aldrig jeg slap den. Nu ved jeg ikke, hvor jeg skal begynde; struben snærer sig sammen, når jeg vil tale; min tanke forvirres, og jeg rødmer som en sekstenårig pige. – O, havde jeg hende blot én gang på gaden. – Nå, jeg ser du har spist, Cloris, tag så din hat på, for du får ikke mere."

"Men Gud, vi behøver dog ikke at gå straks," mente Cloris.

"Det er dog det bedste," svarede Clotaldo, "det bliver mørkt, inden vi når til byen, og jeg følger dig ikke længere end til porten."

"Jeg er ikke bange for at gå ene," gensvarede Cloris, "og da vi ikke så længe har talt sammen, og det er så rart sådan i skumringen –"

"Ha, guder," afbrød Clotaldo hende, "I har berøvet mig evnen til at le, ellers havde denne bygning skælvet ved min velgørende lungerystelse. Stakkels Cloris, du ser at tiderne har forandret sig, eller forandret os, eller måske kun mig; der er ikke andet for, vi må gå."

Stolene, der blev rykket til side, røbede, at Cloris gav efter for nødvendigheden. Alfred greb i døren for at lukke den i.

"Hvad var det?" spurgte Cloris, "jeg synes, der gik nogen."

"Et lykkeligere par end vi to," svarede Clotaldo, "måske var det din elsker, der har truffet et andet eventyr."

"Eller måske Deres fornemme prinsesse," mente Cloris spydigt.

"Stille," befalede Clotaldo, idet de trådte ud i gangen; "tilgiv mig min skyld, du rene, at denne lille har udtalt en så formastelig tanke."

Lyden af deres skridt tabte sig efterhånden; men Alfred og Fanny blev indtil mørket faldt på, og nattens slør dækkede deres ansigter for den nysgerrige verdens blikke.

Roserne sprang atter ud på Fannys kinder; hendes moder, der dog hemmeligt ængstedes for sin datters sygelige blegnen, blev beroliget, og var nu overbevist om, at Alfred ganske var glemt. Clotaldo bemærkede også Fannys forandrede udseende og så, at hun med sin kulør dag for dag genvandt sin forrige munterhed. Han var ulykkelig og anklagede Forsynet, der nægtede ham det eneste, som han forlangte i denne verden, og for hvilket han ville ofre, ikke alene sit liv, men endog sin salighed. Han havde gjort sig fortrolig med den tanke, selv at ende sin pinefulde tilværelse; først ville han dog gøre det sidste forsøg. Han kom derfor hyppigt til W–s, men blev aldrig længe, da han dels frygtede for ikke at kunne tvinge sig i længere tid, og dels kun kom, for om muligt at træffe Fanny ene. Det lykkedes ham endelig. Familien var ude, fortalte Fanny, der selv stod med hat og kåbe på, i begreb med at gå.

"Så skulle jeg altså gå igen, frøken," sagde Clotaldo, "men inden jeg går, vil jeg vide min skæbne. At jeg elsker Dem, ved De; men til hvilken grad af raseri, af vanvid, kan De ikke tænke Dem. Blodet ruller i feberhede igennem mine årer; jeg sover aldrig, for dit billede står for mine øjne og bortjager søvnen;

min hjerne brænder i et evigt delirium. O, se ikke så forfærdet på mig, Fanny; – taler allerede vanviddet af min mund? O, så læg blot Deres hånd på min pande; køl den, at jeg kan tale ud, at du ikke flygter for mig, inden jeg har bevæget dig til medlidenhed. – Ja, medlidenhed, det er alt, hvad jeg forlanger; jeg ved, du kan ikke føle kærlighed. Men vær medlidende, og du vil redde ikke alene mit liv, men min sjæl."

"Gå, gå, jeg kan jo ikke høre på Dem."

"O hvorfor ikke? Fordi De er forlovet? O, han har ingen rettigheder. Hans klamme og enerverede [Note 75)] ledemod vil tidsnok berøve dig din livsvarme. O, du har ikke selv for megen; men jeg har; jeg brænder; jeg må gå under, når du ikke hører mig. Se mig for dine fødder; jeg vil være din tjener, din slave; du kan trampe på mig og befale, at jeg skal dræbe mig; lad mig blot leve én gang. – Ja vel, jeg dræber mig i den næste time, så er du vis på, at jeg ikke siger til nogen, at du har hvilet i mine arme; – du behøver ikke engang at tillade det; du lader, som du gør modstand; – jeg skal dræbe mig alligevel."

Han sprang op, og inden Fanny, der af skræk og vrede stod som forstenet, kunne hindre det, havde han grebet hende om livet og trykkede hende op imod sig. Hun samlede al sin kraft for at slide sig løs, men forgæves; han omklamrede hende så fast, at hun ikke kunne røre sig; hun forfærdedes over hans frygtelige overmagt; blodet isnede i hendes årer, og hun var ikke langt fra en afmagt, da kræfterne pludselig forlod Clotaldo, og han sank som lammet over imod væggen.

"Gå, afsindige," råbte Fanny, "eller jeg råber om hjælp."

Clotaldo adlød mekanisk, uden at vove at løfte sine øjne imod hende; i døren standsede han, som om han ville gøre endnu et

forsøg, men det var kun et øjeblik; hans svaghed overmandede ham; hans knæ vaklede under ham, og han støttede sig imod rækværket, mens han hørte døren lukkes efter sig. Hans tanker rullede i kaotisk uorden; han gik langsomt ned, og sig selv ubevidst førte hans fjed ham den sædvanlige vej; han tænkte først på, hvor han ville hen, da han befandt sig i Smiths stue. Han satte sig af mathed, men rejste sig snart for at gå. Han begav sig atter på gaden. Blodet hamrede ikke så heftigt igennem hans årer som før; hans tanker var koncentreret i én, som gav hans hjerte fred, og dulmede smerten i hans hoved; det var tanken om, at det snart skulle være forbi. Han så intet omkring sig, idet han gik den samme vej tilbage; først da han atter stod ved W–s port, og han genkendte Fanny i den skikkelse, der i det samme ilede ud, først da vendte erindringen tilbage. Han gjorde uvilkårligt et par skridt efter hende, men en herre nærmede sig, giver hende sin arm, og de fjerner sig med hurtige skridt. Han forfølger dem; de går op hos Alfred. Clotaldo standsede; han kunne næppe tro, at det var Fanny; hans sanser måtte have bedraget ham; det var jo umuligt at hun, efter – – han ville have vished og stillede sig på det modsatte fortov. Den skarpe nordenvind drev ham regnen i ansigtet; men han mærkede det ikke; han så kun to skygger bevæge sig bag de nedrullede gardiner.

Smith havde imidlertid bemærket det forstyrrede i Clotaldos adfærd og var fulgt efter ham i afstand. Da han så, at han standsede og blev stående ubevægelig, gik han ham forbi på det andet fortov, skråede atter over gaden, og nærmede sig derpå Clotaldo fra den anden side, idet han lod som om mødet var tilfældigt. Efter at have begyndt samtalen med et par gange at

ytre sin mening om det slette vejr, opfordrede han endelig Clotaldo til at følge hjem med sig. Men denne afslog det rent ud. Smith bemærkede, at man absolut måtte få en koldfeber på halsen ved at opholde sig længe ude i dette nederdrægtige vejr. Clotaldo svarede:

"Når man har en hat, som man alligevel vil kassere i morgen, så bryder man sig ikke om, at den bliver gennemblødt i dag. Men gå du, Smith, din hat kan holde længe endnu."

Smith gjorde endnu et par forsøg på at få ham med sig; men da han fandt ham uovertalelig, fjernede han sig, idet han sagde til sig selv: "Clotaldo har vist en slem blyhat i aften, siden han ikke engang kan se, at jeg har kasket på." Imidlertid ville han dog ikke ganske forlade sin ven, og standsede derfor i nogen frastand, svøbte sig tættere ind i sin kappe, og trak sig ind under en portal, hvor han var noget i læ for regnen, men dog kunne have øje med Clotaldo.

Stormen og regnen syntes at tiltage; det nærliggende kirkeur forkyndte ham, at det ene kvarter gik efter det andet, og Clotaldo stod endnu fastnaglet på samme plet. – Smith begyndte at fortvivle ved udsigten til at tilbringe natten således. Endelig så han Clotaldo bevæge sig; han trækker sig dybere ind i porten, og Clotaldo går forbi uden at bemærke ham; Smith følger atter efter. Ved en tværgade standser Clotaldo, og Smith opdager nu på det andet fortov en herre og en dame, der i det samme drejer om ad den gade, ved hvilken Clotaldo var standset. Denne fulgte nu atter efter, og Smith sluttede toget, der hurtigt tilbagelagde adskillige gader, og nåede volden, mens Smith udtømte sig i gisninger om, hvem det kunne være, for hvis skyld han måtte trække byen omkring i det hundevejr.

Endelig forsvinder damen. Han syntes i justitsråd W–s gård; men i det samme ser han Clotaldo fare hen imod hendes ledsager. Han hørte ham udråbe: "Stands, lumpne forfører, og aflæg mig regnskab" – men stormen overdøvede stemmen, og kun enkelte ord nåede Smiths øren; da troede han at kende Alfreds røst, der råbte: "Du skal stå mig til regnskab for dit elendige spioneri" – og så deres hænder hæve sig imod hinanden. Han ilede til, for at skille dem ad; men de stødte ham begge til side, uden i deres heftighed at bemærke, hvem det var.

Clotaldo skreg: "Ha, slå mig kun; tror du, at det smerter mig nu? Tror du at kunne bringe mig til at tie for din rå overmagt? Nej, foragtelige hykler; jeg skal tale, så længe endnu pulsen slår sit umærkeligste slag, så længe til din blege sjæl får mod til at slås med mig."

"Jeg skal slås med dig i morgen," afbrød Alfred ham.

"Nej straks, du; i morgen er jeg måske død. O skurk, din er skylden, at jeg ikke allerede er det. Jeg havde taget afsked med verden, og gik for at opsøge mig en stille afkrog, hvor jeg kunne ende mit pinefulde liv; der var ikke en ond tanke i mit bryst; jeg vidste, at der ikke ville flyde tårer over min grav, og håbede, at Gud ville tilgive mig min synd, fordi mine lidelser var større end mine kræfter. Da kom du og gød skarntyde i mit hjerte; mine årer svulmer nu af hadefuld gift. Jeg er fordømt," vedblev han i en vanvittigs skærende tone, "men du skal følge med mig til underverdenen. Der vil du prøve, hvilken kval det er, når hver nerve bæver i den højeste kærligheds længsel, da at erfare, at en anden har skåret hjertet bort af den elskede, og gjort hende til en marmorstøtte, hvis stenkolde bryst knuser vellystens vildeste kraft. Det skal blive din pinsel; jeg går fri, for jeg har

måttet prøve det heroppe. O mit hoved; de har allerede tændt ild under min pandeskal; min hjerne brænder. Hurtigt, inden jeg er fortæret, lad os slås. Du har berøvet mig – Cloris – – o skurk, du har berøvet mig selv erindringen om hendes navn; – skyd –"

Han sank bevidstløs om. Smith greb ham og udbrød med fortvivlet stemme:

"Clotaldo, kom til dig selv, følg hjem med mig, hører du; – han svarer ikke – tal, svar mig. Du er dog aldrig død? – svar – død, mens din kind endnu blusser af et vanærende slag; – jeg skal hævne det, at du kan blive bleg, som et lig skal være."

Alfred stod dybt rystet. Han hjalp Smith, uden at høre på dennes smertes udbrud, at løse op på Clotaldos klæder, og ved de midler, der stod i deres magt, at forsøge at bringe ham til live; men forgæves. Alfred løb efter en vogn, og til denne kom, stod Smith med sin livløse ven i sine arme, uden at tænke på at bande uvejret, der dog ikke var sagtnet. Der blev ikke vekslet et ord, mens de kørte med Clotaldo til hospitalet, som Alfred først forlod, da denne havde givet tegn til tilbagevendende liv; Smith derimod benyttede sit bekendtskab til den vagthavende kandidat til at blive der natten over. Den næste morgen modtog Alfred følgende brev:

> Sir!
> Lægerne erklærede Clotaldos sygdom for hjernebetændelse, og tror ikke, at han kan leve.
>
> Jeg kender ikke grunden til eders strid; men jeg så din hånd ramme hans kind; og endskønt jeg er overbevist om, at han må have insulteret [Note 76)] dig, siden du til den grad

ville fornærme ham, så føler jeg dog, at jeg, som hans eneste ven, ikke tør lade ham dø infameret Note 77).

Du vil altså have at bestemme tiden og stedet, og at modtage forsikringen om den uforandrede agtelse og hengivenhed, hvormed jeg tegner din

Smith.

Alfred svarede:

Du er den braveste dreng i hele Skandinavien, det giver jeg dig herved skriftligt. Men forlang ikke, at jeg skal skydes med dig. Vid, at jeg må glæde mig, hvis denne sygdom gør ende på vor ulykkelige vens liv; thi den sparer mig derfor. Men han skal ikke dø infameret: jeg beder herved dig på hans vegne om forladelse.

Din

Alfred.

Clotaldo døde ikke; men sommeren nærmede sig sin ende, inden han kunne forlade hospitalet. I det W–ske hus havde meget forandret sig i den tid. Elise og Wolff havde haft bryllup og var rejste ud til deres hjem. Baron H– var kommet fra Sverige, og brylluppet bestemt til at holdes inden månedens udgang, da han til den tid skulle tiltræde en diplomatisk sendelse. Wolff med sin unge kone var indtruffet, for at være med til bryllup, og for derefter at hente fru W– hjem til dem, når Fanny og gemalen var afrejst. Glæden syntes at hvile over alles ansigter; kun justitsråden klagede over den revolution, der

omvæltede hele hans huslige arrangement. Han lod sig i sin fortvivlelse indballotere Note 78) i Kongens Klub. Otte dage før brylluppet sås Fanny og Alfred for sidste gang; hun tog hans højtidelige løfte, at han, så længe baronen levede, ville undgå ethvert møde med hende. De skiltes først silde, og Fanny, der under et rimeligt foregivende havde bedet familien ikke at vente på sig, kunne ubemærket begive sig til sit værelse, hvor hun tilbragte natten i tårer. Men den næste dag viste hun sig venlig og glad, og nu tilbragte hun tiden i sin moders og søsters selskab, for hvem hun var lutter kærlighed. Hun stillede sig munter an, for at de skulle glæde sig ved hendes lykke, og græd med dem ved tanken om deres forestående skilsmisse, gav dem erindringer om sig, og lovede dem brev med hver postdag.

Bryllupsdagen var kommet, og Fanny, iført sin brudedragt, trådte ind i salen. Hun var bleg; men det er jo alle brude; hun kastede sig i sin moders arme og græd, og hendes moder og søster græd med, og alle de tilstedeværende tørrede øjnene; men ingen anede grunden til hendes tårer. Justitsråden gav tegn til at begive sig til kirken; da fattede hun sig, og idet hun med et vemodigt smil hilste de tilstedeværende, tog hun med rolig holdning justitsrådens arm, som han bød hende for at føre hende til vognen.

Kirken var, som altid ved slige lejligheder, opfyldt med mennesker, der afvekslende beundrede brudens skønhed og brudgommens glimrende uniform. I en krog, hvor en stærk slagskygge skjulte ham for brudefølget, stod Alfred og stirrede op imod alteret. Tankerne gennemkrydsede hans hoved, uden at han var i stand til at fastholde en enkelt. Hans sidste års begivenheder forekom ham som en drøm, en kort og smuk

drøm; men han følte, at den havde fortæret hans ungdom. Han blev vækket af sine betragtninger ved et let slag på skulderen, og da han vendte sig om, så han Clotaldo.

"Lad os slutte fred her over vor lykkes grav," sagde denne og rakte ham sin hånd.

Alfred greb den; kun få ord vekssledes; men venskabet var genoprettet. Efter en pause sagde Clotaldo:

"Hvor et år dog kan forandre verden; i dag er det min geburtsdag, kan du huske, Alfred, for et år siden, dengang jeg solgte Smiths bukser, hvor vi var lystige."

"Den tid er forbi," sagde Alfred, "så glade bliver vi aldrig."

"Jeg i det mindste ikke," svarede Clotaldo, "men rent ud sagt, havde jeg været i dit sted, så tror jeg ikke, at glæden ville have svigtet mig. Bevidstheden ville have gjort mig stolt; jeg ville have triumferet over dig og over ham derhenne i den brogede narredragt. O, du er den lykkeligste af os alle!"

"Den ulykkeligste; du aner kun hendes værd; han vil aldrig lære det at kende; men jeg ved, hvad jeg har tabt."

"Tilgiv, Alfred," sagde Clotaldo bevæget, "jeg skal aldrig mere tale derom."

Vielsen var forbi, og vore venner trak sig tilbage i skjul af folkemassen, der nu steg op på bænke og pulpiturer for at se brudeparret gå forbi. "Hvor hun er dejlig!" lød det fra alle kanter.

"Mon det er til os, at de fortælle det?" sagde Clotaldo og trak Alfred op imod alteret, som nu var forladt, for der at vente, til brudeskaren var ude af kirken.

"Er det ikke Smith, der står?" spurgte Alfred.

"Ved guderne!" råbte Clotaldo, "men hvem kan det være, som han så ubevægeligt stirrer efter?"

De nærmede sig; Smith ytrede sin glæde over at træffe dem sammen, i mere hjertelige end just velvalgte ord, og trykkede dertil deres hænder forskellige gange. Men med ét afbrød han den venskabelige underholdning, og idet han påtog sig en smægtende mine, der klædte ham pudserligt, gjorde han dem opmærksom på en ung dame, der sad i en stol ovenover.

"Hvilken ynde," udbrød han begejstret, "hvilken uskyld, der hviler over hendes øjne; og hvor hendes lokker snor sig skælmsk over hendes sarte kinder; og hendes smil, så henrivende sødt, og dog så – så –"

"Scornful," supplerede Clotaldo.

Smith smagte lidt derpå, men gik videre: "Hvo, der kunne leve hele sit liv i hendes nærhed; og dog er der noget så helligt udbredt over hende, at aldrig en uren tanke kunne opstå."

"Jeg tror, Smith parodierer os," sagde Alfred.

"Hør nu, Smith," bemærkede Clotaldo, "Alfred og jeg har haft nok af det sentimentale; gem du derfor de dele til du er alene engang. – I dag er det min geburtsdag; forrige år højtideligholdt vi den i Dyrehaven; i aften celebreres den hjemme hos dig. Du må rykke ud med et par flasker madeira og hvad dertil hører. Det forslår grillerne."

Smith så lidt flov ud, men hans fornøjelse over igen engang at have det på den gamle facon, vandt sejr over hans følsomhed.

De ville nu gå ud af kirken; men idet de trængte dem igennem en af sidegangene, gjorde Clotaldo dem opmærksom på tre unge damer, der tæt ved dem stod på bænken i en stol og endnu så efter de sidste i brudefølget.

"Therese," udbrød Smith, idet han kendte hende, dog ikke så højt, så vedkommende hørt det, "og Emilie," føjede han til.

"Men er det Cloris?" spurgte Alfred.

"Ja," svarede Clotaldo; "hun har rigtignok lagt sig noget ud i den senere tid; men stille, de taler om os."

"Det måtte dog være en indbildsk herre," sagde Therese, "siden han også er løbet fra hende."

"Ja, man må foragte ham," læspede Emilie, "for hun er ved Gud ret net."

"Herrerne er nogle afskum," belærte Cloris, "og som I aldrig burde give jer af med; det synes jeg også, at Therese ved af erfaring, når selv det tykke drog, herr Smith, kunne blive ked af dig."

"Ja," svarede Therese meget roligt, "det var for at efterabe sin ven, Clotaldo, der gav dig løbepas."

"Hør, min pige," indvendte Cloris, "jeg har aldrig haft nogen forbindelse med herr Clotaldo; jeg viste ham straks vintervejen, for jeg ynder ikke uanstændigheder."

"Nu kan vi jo gå," mente Alfred.

De fulgtes nu ad til Smiths hjem, hvor denne, med sin gamle gæstfrihed, arrangerede et aftensmåltid, og ytrede gentagne gange sin inderlige glæde over, at alting nu var som før. – Da den rygende bolle blev båret ind, og glassene fyldte, tog Clotaldo ordet:

"I fordums tider kendte de ulykkelige elskere kun to alternativer: pistolen eller flasken. Men ligesom i sin tid maurernes forjagelse af Spanien foranledigede opfindelsen af parykkerne, hvilket vi kan læse os til hos Holberg, således foranledigede Bourbonnernes første forvisning fra Frankrig, at

man opdagede det tredje, nemlig politikken. – Af en ulykkelig elsker kan blive en fortrinlig revolutionær. Kæmpede han før med af princip, får princippet nu en klippestærk allieret i hadet; had imod de sociale forhold, på hvilke hans kærlighed strandede; had imod de rige og mægtige:

> Wir haben lang genug geliebt
> und wollen endlich hassen.

Hadet er kærlighedens søskendebarn; de ligner også hinanden. I hadet er styrke såvelsom i kærligheden; i hadet er vellyst, i hadet er glemsel, såvelsom i kærligheden. – Dog denne aften er ikke viet til hadet, altså heller ikke til politikken. Jeg kommer derfor til at tage min tilflugt til et af de gamle alternativer, og da jeg ikke har i sinde at skyde mig, vil jeg drikke mig en rus i aften; – men i morgen vil jeg skrive en afhandling over kommunismen, efter Fourrier og Lamenais. [Note 79)] – Det er med disse to gode forsætter, at jeg tillader mig at udbringe en toast for mig selv, i anledning af mit nye begyndte år. Hurra!"

Skålen blev drukket med behørig akklamation, og flere efter den. – Endelig sagde Smith:

"Nej, nu skal I høre en ny vise, som jeg har lært:

> Lad dadle kvinderne hvo vil."

Mine damer!

For til herrerne tør jeg naturligvis ikke tale. Det er til Deres hjertensgodhed og kristenkærlighed, at jeg i dette øjeblik

henvender mig, for at udbede mig Deres skånsomme dom, ikke over min bog, den må De kritisere af hjertens lyst, men over mig selv. Jeg indser nu først, da det er for silde, hvor meget jeg udsætter mit gode navn og rygte; men betænk, jeg er en ganske ung pige, ikke sytten år endnu, og lige til i formiddags gik jeg i den formening, at der ikke var noget ondt i, at jeg skrev om, hvorledes det forholder sig i verden. Det sagde tillige min fætter Charles. – Men i middags kaldte min moder mig ind til sig og spurgte mig, hvad det var for stygge papirer, hun havde læst i min mappe. Jeg turde ikke sige hende sandheden, men fortalte, at det var de franske stile, som min fætter gav mig for. "Ja, den fætter," sagde moder og rystede på hovedet, "han lærer dig vist noget godt." Jeg græd, da moder var gået, og fortalte det til Charles, da han kom. Men han kyssede mig – det er en slem vane, han har, – og sagde: "Det skal du ikke bryde dig noget om, min pige. Giv mig blot manuskriptet, så skal jeg bringe det til boghandleren, og så skal du få dig det eleganteste vinterkostume i hele København." Jeg tænkte på min garderobe og gav ham papirerne; men siden tænkte jeg på, at moder kaldte dem stygge, og sagde, at en ung pige kunne få et dårligt rygte på sig, når det kom ud iblandt folk, at hun vidste så god besked om, hvorledes det forholder sig; og så frygtede jeg, at jeg alligevel har båret mig galt ad, og skriver nu dette, som jeg vil forsøge at få med ind i bogen, for, som sagt, at bede Dem ikke at tro noget slet om mig. Og i grunden kan jeg jo ikke gøre ved, hvorledes historien er; jeg skrev den op, som min fætter fortalte den, og han fortalte den ganske

vist således som den virkelig er gået til, for lyve gør han ikke. De må da aldrig falde på at tro, det skulle være en opdigtet historie; – min fætter kender virkelig de her omtalte personer og taler næsten dagligt med hr. Clotaldo, som han siger, er nu snart lige så lystig som før, og bor igen sammen med hr. Smith. – Og, hvad vil De mere; forleden dag bragte Charles mig den sidste "*Petit-Courier des Dames*", og der stod, i et referat af et bal, som hertugen af Chamignac gav i begyndelsen af sæsonen, – ja, jeg skal afskrive, hvad der stod:

"Parmi tous ces costumes nous n'avons pu nous lasser d'admirer, avec la foule qui l'entourait, une paysanne de l'ile d'Amack dans la Baltique; ce costume simple et en méme si elegant était porté par la jeune baronne suédoise Fanny de H–; qui a voulu montrer aux Parisiéns, que parmi les glaces et les ours blancs il peut aussi y avoir du bon gout.

Grâce à Mr. le duc de Chamignac nous avons entendu un air, dont il y a longtemps Mr. Marmier nous avait donné les paroles, c'est encore la jeune baronne, qui rendant de bonne grâce aux priéres de Mr. le duc, chanta comme eût chanté Grisi cette melodie scandinave d'une suaveté entrainante et pleine d'une delicieuse tristesse:

> Es guiebt nour ain Kaiserstath,
> guiebt nour ain Wine." Note 80)

De kan selv se det efter; og så håber jeg, De vil tro mig. Og når De nu ved, hvorledes sagen forholder sig, er det så vel så forskrækkeligt, hvad jeg har gjort? – Det var måske bedre, om jeg havde ladet være; jeg skal heller aldrig gøre

det mere. Jeg skal forbedre mig, det lover jeg Dem; jeg skal straks holde op med at ryge cigarer, som Charles har lært mig; – jeg tror næsten moder har ret, når hun siger, at jeg ikke lærer noget godt af den fætter.

Tilgiv mig altså for denne gang, og bedøm ikke for strengt

Deres forbundne

Annette T–.

Om "Nytårsgave for forlovede"

Forfatter: Poul Chievitz (1817-1854).

Org.udgave: *Nytaarsgave for Forlovede. Saaledes forholder det sig. Original Fortælling af Annette T.* L. Jordan, København 1845.

Denne udgave baseret på: Paul Chievitz: *Nytaarsgave for Forlovede eller Således forholder det sig*. Vilhelm Priors Forlag. København 1906.

Redigeret af: Kim N. Jensen.

De mange noter skyldes fortrinsvis den benyttede udgave fra Priors Forlag, enkelte er dog opdateret ved denne redigering

Forside: Efter C. W. Eckersberg (1783-1853): *Ved et vindue i kunstnerens atelier* (1852).

ISBN 978-87-7628-147-2

2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-441-2 (Ølstykke 2015).

© 2025 eBibliotek 1800

www.ebib1800.dk

Note 1:

Blanche: en slags billardspil.

Note 3:

Banden: Kanten af billardbordet.

Note 4:

Scapin: Hovedpersonen i Molières skuespil *Scapins rævestreger*.

Note 5:

Fredspræliminarierne: Fredsforhandlingerne.

Note 6:

Inschalla: "Om Gud vil", fra arabisk.

Note 7:

Ein Mal ist kein Mal; – Dixi: ~Én gang er ingen gang – jeg har talt.

Note 8:

Polydor: En slags billardspil.

Note 9:

La Regence: En kendt café i Paris.

Note 10:

Embonpoint: Fyldighed.

Note 11:

Fichu: Trekantet dame-halstørklæde.

Note 12:

Kapaciteter: her ~ gode egenskaber.

Note 13:

Constantia: Et traktørsted ved Charlottenlund, på Chievitz' tid en mils vej nord for København. Nedrevet 1916.

Note 14:

Fortunen: Forlystelsessted i Dyrehaven.

Note 15:

If music be the food of love, play on: Citat fra *Twelfth Night* (Helligtrekongersaften) af William Shakespeare.

Note 16:

Iversyge: Jaloux.

Note 17:

Nymfen: En kvindelig guddom for vand, her tænkes på nymfen Syrinx, der forfulgt af Pan blev forvandlet til et siv.

Note 18:

Sonne: Der er flere Sonne'r i datidens kulturliv. Iflg. Priors udgave af *Nytaarsgave* ... en "bekendt tegne- og skrivelærer".

Note 19:

Belejdigende: Fornærmende.

Note 20:

Fontenelle: Et kunstigt, åbent sår, hvorigennem usunde væske ledes ud.

Note 21:

En avant: Fremad.

Note 22:

Aristokrat: her ~ storsnudet.

Note 23:

Træffer eller carreauer: Klør eller ruder i kortspil.

Note 24:

Porten: Her = Nørreport.

Note 25:
Grisette: Fra fransk, hvor ordet oprindelig anvende som betegnelse for sypiger, men senere som regel hentyder til unge kvinder af de lavere klasser, som er lidt lette på tråden.

Note 27:

Difinisioner: Definitioner, begrebsbestemmelser.

Note 28:

Johannes Wildt: 1782-1836. Dansk forfatter af skuespil og voldsomt romantiske kolportageromaner, der var populære i 1820'erne og 1830'erne.

Note 29:

Flanerer: Driver rundt.

Note 30:
Alleenberg: Dengang et traktørsted på Frederiksberg, senere en forlystelseshave à la Tivoli. Lukket 1923, men navnet blev i 1924 videreført i det nuværende værtshus med selskabslokaler.

Note 31:

Skydebanen: Finere restaurant på Vesterbro.

Note 32:

Soi-disant: Såkaldte.

Note 33:

Holm: En bekendt manufakturhandler i København.

Note 34:

Echaufferet: Ophidset.

Note 35:

Amor triumphans: Den sejrende kærlighed.

Note 36:

Jesper Ridefoged: Person i Holbergs skuespil *Erasmus Montanus*.

Note 37:

Equivoquer: Tvetydigheder.

Note 38:
Terra incognita: Ukendt land.

Note 39:

Hegira: Egentlig tidspunktet for Muhammeds udvandring af Mekka, der regnes for starten af den islamiske tidsregning. Her antagelig blot som symbol på "starten af en ny tid" for Clotaldo og Smith.

Note 40:

Coifferede: Friseret, fik håret sat.

Note 41:
Chevelure: Fra fransk, betegner "hele frisuren".

Note 42:

Permissioner: Bukser.

Note 43:

Pantalons: Benklæder.

Note 44:

Non plus ultra: Den højeste fuldkommenhed.

Note 45:

Mauvais sujet: Skidt fyr.

Note 46:

Strauszer: Vals.

Note 47:

Française: Selskabsdans for flere par på én gang, "kvadrille".

Note 48:

Sekstur: Lignende dans som françaisen, men mere "bondsk" eller landlig.

Note 49:

Entrechat: Kunstfærdigt dansespring.

Note 50:

Amendement: Ændringsforslag.

Note 51:

Hanrej, Bunkehanrej: Kortspil, hvor den der sidder tilbage med det sidste kort, taber.

Note 52:

Gravitetisk: Højtideligt.

Note 53:
Courtoisie: Høflighed.

Note 54:
Abstrahere sine tanker: Lade sig forvirre.

Note 55:

Garçon: Her: Ungkarl.

Note 56:

Bet: Tab i kortspil.

Note 57:
Kollationen: Sindstilstanden.

Note 58:

Konstitueret sin chenille: Anbragt sin kavaj.

Note 59:
Paulun: Bolig.

Note 60:
Schöne Tage in Aranjuez: Begyndelsesordene i Schillers skuespil *Don Carlos*.

Note 61:
Katzenjammer: Gammelt udtryk for tømmermænd.

Note 62:

Satiriske allusioner: Spydige hentydninger.

Note 63:

Hverdags-Historierne: Der hentydes ant. til Thomasine Gyllembourgs små romaner, der blev udgivet under pseudonymet "Forfatteren til *En Hverdags-Historie.*".

Note 64:

Paul de Kock: Fransk forfatter (1794-1871) med speciale i det letfærdige pariserliv.

Note 65:

Lafontaine og Clauren: August Lafontaine (1758-1831) var en populær og meget produktiv tysk forfatter af konservativt moraliserende romaner. Heinrich Clauren (1771-1854) var en ligeledes voldsomt produktiv tysk forfatter af trivialromaner og lystspil.

Note 66:

Kærligheds-paroksysme: Kærligheds-anfald.

Note 67:

Frejas Alter: Et skuespil af Adam Oehlenschlæger, som denne omskrev flere gange i forsøg på at få det opført på det Kgl. Teater. Det lykkedes til sidst – og stykket gik to gange.

Note 68:
Information: Undervisning.

Note 69:

Bellevue: En restauration ved Klampenborg.

Note 70:

Fortæl du mal væk: Fortæl du bare løs.

Note 71:

Fulminante: Heftige.

Note 72:

Du ved, at nattens slør, etc: citat af Shakespeares "Romeo og Julie".

Note 73:

Regalerer: Beværter kongeligt.

Note 74:

Supponere: Formode.

Note 75:

Enerverede: Svækkede.

Note 76:

Insulteret: Fornærmet.

Note 77:

Infameret: Æreløs.

Note 78:

Indballotere: Indmelde.

Note 79:

Fourrier og Lamenais: Charles Fourier (1772-1837) og Hugues Félicité de Lamennais (1782-1854 var to franske filosoffer og forfattere af politiske skrifter. Deres tanker kom bl.a. til udtryk i bladet Kjøbenhavnsposten, der på det tidspunkt, hvor nærværende roman blev skrevet, var af yderliggående socialistisk observans.

[Note 80:](#)

Oversættelse:

Blandt alle disse dragter, der i mængde snor sig omkring, kunne vi ikke blive træt af at beundre en bondepige fra øen Amager i Østersøen; denne dragt, der var så enkel og på samme tid så elegant, blev båret af den unge svenske baronesse Fanny de H–, der har villet vise pariserne, at man også imellem drivis og isbjørne kan have en god smag.

Takket være hertugen af Chamignac, hørte vi en melodi, til hvilken hr. Marmier for lang tid siden havde givet os ordene; det var atter den unge baronesse, som villigt gav efter for hertugens bønner og sang som Grisi kunne have sunget denne skandinaviske melodi, der var fuld af henrivende ynde og af behagelig vemod: "Der gives kun en kejserstad, der gives kun et Wien."